ERHVERVSSTYRELSEN

Nationalt program for EU's Socialfond 2014-2020

DANMARK

18. februar 2020

(med senere ændringer godkendt af overvågningsudvalget pr. 10. juni 2020)

Vækst via uddannelse og iværksætteri

DEN EUROPÆISKE UNION

Den Europæiske Socialfond

Vi investerer i din fremtid

1. STRATEGI FOR SOCIALFONDSPROGRAMMETS BIDRAG TIL EU 2020-STRATEGIEN FOR INTELLIGENT, BÆREDYGTIG OG INKLUSIV VÆKST OG OPNÅELSE AF ØKONOMISK, SOCIAL OG TERRITORIEL SAMHØRIGHED

1.1 Strategi for socialfondsprogrammets bidrag til EU 2020-strategien for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst og opnåelse af økonomisk, social og territoriel samhørighed

1.1.1 Socialfondens rolle i den samlede indsats mod opnåelse af EU 2020-målene

Det overordnede formål med det danske socialfondsprogram 2014-2020 er at medvirke til at styrke den økonomiske vækst i alle danske regioner og bidrage til at indfri EU2020-målene om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Det skal primært ske ved at øge både jobskabelsen (antal arbejdstimer) og produktivitetsudviklingen (værdiskabelsen pr. arbejdstime).

Socialfondsprogrammet opstiller rammerne for indsatsen, mens det er de regionale vækstfora / Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse[1], som afgør, hvilke konkrete projekter der skal igangsættes. Det er hensigten, at Danmarks Erhvervsfremmestyrelse fra 1. januar 2019 indgår i partnerskabet omkring strukturfondene, jf. kapitel 7, og i denne egenskab også bliver involveret i eventuelle programændringer. På den måde skal socialfondsmidlerne bidrage til at implementere den decentrale erhvervsfremmestrategi og få størst mulig økonomisk vækst ud af de aktiver og ressourcer, som hver enkelt region rummer. Socialfondsindsatsen skal således være 'stedbaseret', dvs. skræddersyet hver regions særlige styrker og svagheder og udviklingsbehov.

Socialfondsindsatsen fokuserer på seks specifikke mål:

- Øge antallet af selvstændige og overlevelsesraten
- Øge beskæftigelsen i ESF-støttede virksomheder
- Øge arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser
- Øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet
- Øge antallet af personer med en erhvervsuddannelse
- Øge antallet af personer med erhvervsuddannelse (voksne) eller videregående uddannelse.

Alle specifikke mål vil, hvis de opfyldes, bidrage til det overordnede mål om at styrke den økonomiske vækst i Danmark (uddybes nedenfor og i kapitel 2).

De specifikke mål er udvalgt, så socialfondsprojekterne samtidig vil bidrage til at indfri de danske EU 2020-mål, primært målene vedr. beskæftigelse, uddannelse og social inklusion. De to øvrige EU 2020-mål vedr. forskning og udvikling samt klima- og energimålet vil regionalfondsindsatsen bidrage til at indfri.

Socialfondsprogrammet er bygget op omkring tre tematiske mål og seks investeringsprioriteter, jf. figur 1. Alle socialfondsprojekter under prioritetsakse 1 vil skulle bidrage til at øge antallet af selvstændige og overlevelsesraten eller at øge beskæftigelsen i virksomhederne. Socialfondsprojekterne under prioritetsakse 2 skal bidrage til at øge mobiliteten på tværs af landegrænser

[1] Under forudsætning af Folketingets vedtagelse af forslag til lov om erhvervsfremme og forslag til lov om ændring af lov om administration af Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond vil Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse fra 1. januar 2019 overtage de opgaver, som de regionale vækstfora hidtil har løst.

og dermed beskæftigelsesfrekvensen, mens projekterne under prioritetsakse 3 skal medvirke til at øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet. Socialfondsprojekterne under prioritetsakse 4 skal bidrage til, at flere får en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse til gavn for virksomhedernes produktivitet og beskæftigelse.

Figur 1. Sammenhæng mellem EU2020-mål, tematiske mål, investeringsprioriteter, prioritetsakser og de specifikke mål

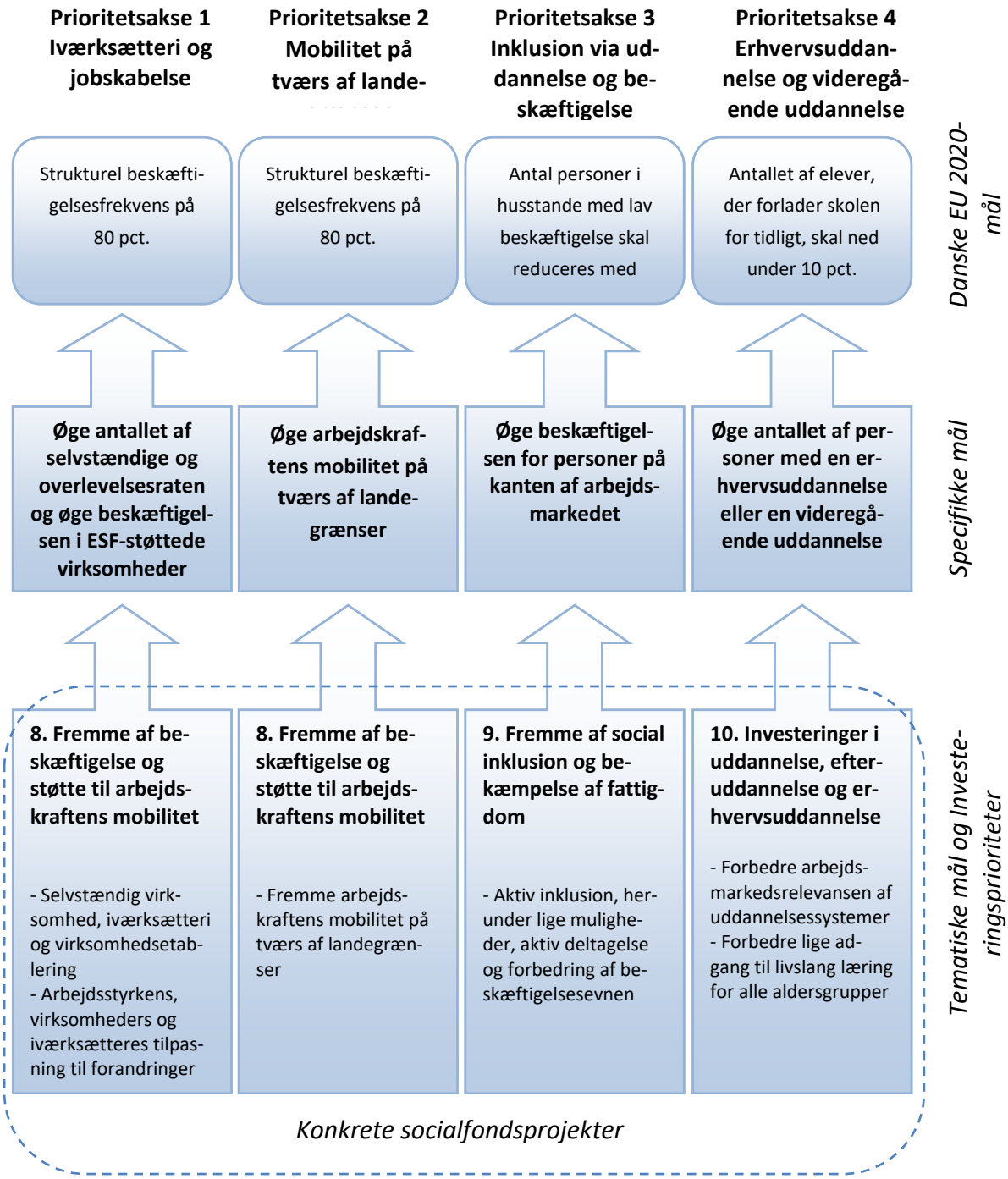

Resultatorientering

De konkrete aktiviteter, som kan støttes under hver investeringsprioritet, er beskrevet i kapitel 2, som også indeholder målbare mål for, hvad der ventes at komme ud af indsatsen. Resultatorientering står centralt i hele socialfondsindsatsen. Et projekt skal målbart bidrage til at indfri det specifikke mål, der er opstillet for den investeringsprioritet, projektet tilhører. Alle ansøgere

skal beskrive projektets effektkæde (interventionslogik), dvs. sammenhængen mellem projektets aktiviteter, output, resultater og effekter. Effektkæden skal være klar og logisk samt indeholde en beskrivelse af de kritiske antagelser for, om projektet faktisk kommer til at virke efter hensigten. Om muligt skal de kritiske antagelser være evidensbaserede.

Alle projekter skal opstille konkrete målbare mål for deres output og resultater, og projekterne skal løbende opgøre, om målene indfries eller ej, jf. kapitel 2. Programmet indeholder indikatorer, som alle projekter under den samme investeringsprioritet vil blive målt på. For hovedparten af indikatorerne er der opstillet målværdier. Målværdierne er, hvor det er muligt, baseret på erfaringer med strukturfondsprojekter i 2007-2013, som svarer til de forventede projekter i 2014-2020. Hvor der ikke har været tilstrækkeligt med strukturfondsprojekter fra 2007-2013 at basere erfaringerne på, er målværdierne fastsat på baggrund af erfaringer fra ex ante evalueringen, evalueringer fra programperioden 2007-2013 eller andre faglige analyser.

Typisk vil det være nødvendigt at supplere disse programindikatorer med projektspecifikke indikatorer, som er tilpasset det enkelte projekts konkrete aktiviteter og output.[2]

Som led i resultatorienteringen vil de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i beskæftigelse, uddannelsesniveau mv. og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Ligeledes vil deltagende virksomheders CVR- og p-numre blive registreret, så udviklingen i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. kan følges.

De danske socialfondsmidler er relativt små, både i forhold til andre EU-landes socialfondsmidler og sammenlignet med den øvrige vækstpolitiske indsats i Danmark. Det er derfor vigtigt, at strukturfondsindsatsen målrettes. Gennem den fokuserede indsats på enkelte indsatsområder/prioritetsakser ventes socialfondsindsatsen at levere et målbart bidrag til at styrke væksten i Danmark og indfri EU 2020-målene. Forventningerne hertil må dog nødvendigvis afstemmes i forhold til de økonomiske rammer.

I det følgende opridses de regionale og nationale vækstudfordringer kort med fokus på de områder, som socialfondsindsatsen skal bidrage til. Uddybende beskrivelser af udfordringerne kan bl.a. findes i de nationale reformprogrammer og de årlige redegørelser om vækst og konkurrenceevne, som offentliggøres af regeringen (nationale og internationale data) og Erhvervsstyrelsen (regionale data).

<u>Regionale og nationale vækstudfordringer</u>

Velstand, produktivitet og beskæftigelse

Danmark er et af de OECD-lande, som har oplevet den laveste vækst i BNP pr. indbygger siden midten af 1990'erne. Danmark blev forholdsvis hårdt ramt af den internationale økonomiske krise, men allerede inden krisen satte ind i 2008, var væksten svag. Den svage vækst i Danmark kan ikke tilskrives én eller nogle få regioner; *alle* fem regioner har haft en væsentligt lavere BNP-vækst end OECD-gennemsnittet de seneste ti år, jf. figur 2. Det gælder også Region Hovedstaden, som ellers har oplevet betydeligt højere vækst end de øvrige regioner. Region Sjælland har haft den klart laveste BNP-vækst (tæt på nul).

[2] De projektspecifikke indikatorer kan med fordel vælges, så alle uddannelsesprojekter) bliver målt med de samme indikatorer. En sådan koordinering af indikatorerne vil forbedre mulighederne for at sammenligne projekter på tværs.

Figur 2. Gnsn. årlig vækst i BNP opdelt på vækst i produktivitet og beskæftigelse, 2001-2011

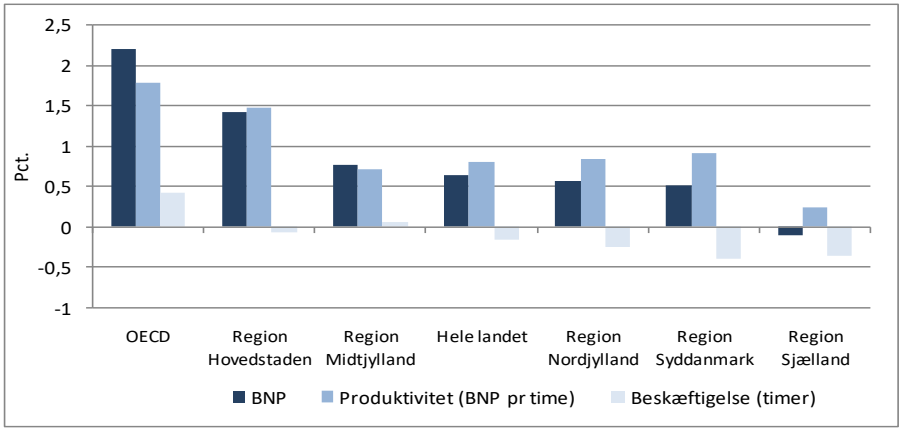

Anm.: BNP er målt i faste priser. OECD-gennemsnittet er et simpelt gennemsnit af vækstraterne i OECD-landene (ekskl. Luxembourg).
Kilde: Danmarks Statistik og OECD.stat.

Hovedforklaringen på den lave vækst er, at produktiviteten – værdiskabelsen pr. arbejdstime – er steget betydeligt langsommere i Danmark end i de fleste andre lande. Det gælder især i Region Sjælland og i de tre vestdanske regioner, jf. figur 2. Danmarks produktivitetsniveau er markant lavere end i de lande, der skaber mest værdi pr. arbejdstime.[3] Hvis Danmark skal bevare sin position som et af verdens rigeste lande, er der behov for at få sat gang i produktivitetsvæksten igen. En af Produktivitetskommissionens analyser har vist, at den svage danske produktivitetsvækst sammenlignet med udlandet især kan tilskrives lav vækst inden for de private serviceerhverv, men der er også potentiale for forbedringer i mange andre brancher, inkl. industrien.

Beskæftigelsesudviklingen spiller også en stor rolle for den økonomiske vækst. Således afhænger velstanden ikke kun af produktiviteten, men også af hvor meget vi arbejder. Den demografiske udvikling med flere ældre og færre i den arbejdsdygtige alder betyder, at det på længere sigt bliver en udfordring at sikre tilstrækkeligt med kvalificeret arbejdskraft. Der er allerede igangsat en række reformer, der har til formål at øge arbejdsudbuddet; skattereform, reformer af SU, kontanthjælps-, førtidspensions- og fleksjob- samt efterlønsreformen.

Den internationale krise har reduceret beskæftigelsen og øget ledigheden betydeligt i alle regioner siden 2008. Især inden for industri, bygge- og anlæg samt handel er der forsvundet mange arbejdspladser. Andre brancher har derimod oplevet vækst i antallet af arbejdspladser. Det gælder fx råstofudvinding, medicinalindustri, forskning og udvikling, ejendomshandel og udlejning, sundhedsvæsen, undervisning samt kultur og fritid. Flere af disse brancher, der har oplevet vækst, er også brancher, der typisk efterspørger/beskæftiger en højere andel personer med en videregående uddannelse, end de brancher, der har mistet arbejdspladser.

Det danske EU 2020-mål for beskæftigelse er at løfte den strukturelle beskæftigelsesfrekvens til mindst 80 pct. blandt de 20-64-årige. Den økonomiske krise har reduceret beskæftigelsesfrekvensen fra 79,7 pct. i 2008 til 75,4 pct. i 2012, jf. figur 3. Tilbagegangen er sket i alle regioner; dog mindre i Region Sjælland end i de øvrige regioner. Regionalt spænder beskæftigelsesfrekvensen fra ca. 74 pct. i Region Syddanmark til knap 77 pct. i Region Hovedstaden. Udfordringen med at øge beskæftigelsen gælder derfor alle regioner.

[3] Regeringen: *Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2013*.

Figur 3. Beskæftigelsesfrekvens (20-64 årige), 2001-2012

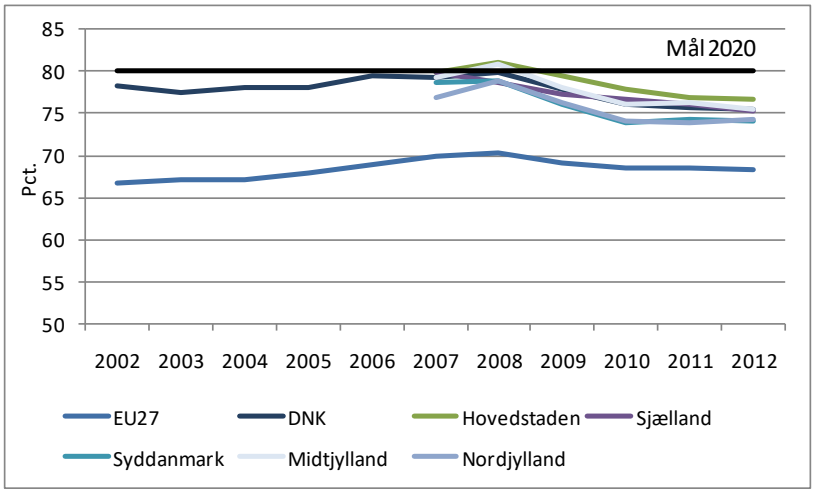

Anm.: Regionale data findes kun for 2007 og frem.
Kilde: Eurostat.

Beskæftigelsesfrekvensen for ikke-EU-borgere (54,5 pct. i 2012) ligger noget under den samlede beskæftigelsesfrekvens (75,4 pct.) og også under EU-gennemsnittet.[4] Flere analyser viser et betydeligt økonomisk potentiale ved at integrere indvandrere fra ikke EU-lande bedre på arbejdsmarkedet.[5] Også personer med handicap har en væsentligt lavere beskæftigelsesfrekvens end personer uden handicap.[6]

De lavest uddannede har haft det største fald i deres beskæftigelsesfrekvens, siden den økonomiske krise begyndte. Blandt personer, der kun har en grundskoleuddannelse, er andelen af beskæftigede faldet fra 61,2 pct. til 56,7 pct. i perioden 2009 til 2012. Faldet er mindre, jo højere uddannelsesniveau man har. Personer med en lang videregående uddannelse har således kun haft et fald i deres beskæftigelsesfrekvens fra 91,0 pct. til 89,9 pct.[7]

I forlængelse af den økonomiske krise er ledigheden steget betydeligt stærkere blandt lavtuddannede end blandt højtuddannede. Der er også tegn på, at ungdomsledigheden er højere end blandt befolkningen generelt, og krisen har desuden medført en betydelig stigning i langtidsledigheden. Langtidsledigheden er steget til og med 2010, hvorefter niveauet har stabiliseret sig.[8] I Midtjylland og Syddanmark er der tale om, at langtidsledigheden har været faldende siden 2011. Antallet af langtidsledige på landsplan udgør 1,8 pct. af arbejdsstyrken. Regionalt er langtidsledigheden lavest i Midtjylland, hvor antallet af langtidsledige udgør 1,4 pct. af arbejdsstyrken. I Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland findes den højeste langtidsledighed, som udgør 1,9 pct. af arbejdsstyrken.

Iværksætteri

Både den stigende ledighed og den forholdsvis lave produktivitetsvækst i Danmark skal ses i sammenhæng med iværksætteraktiviteten. Erfaringsmæssigt har iværksætteri en betydelig effekt på jobskabelsen, og den faldende etableringsrate i Danmark de seneste år har reduceret jobskabelsen betydeligt, jf. nedenfor. Dertil kommer, at der følger en produktivitetsvækst, når ressourcerne flytter mellem lav- og højproduktive virksomheder. En faldende etableringsrate

[4] Eurostat.
[5] Se fx AE-Rådet: *Danmarks integration i bund i EU – økonomisk potentiale er stort*, marts 2011.
[6] SFI: *Handicap og beskæftigelse – udviklingen mellem 2002 og 2012*, 2013.
[7] Danmarks Statistik: *Nyt fra Danmarks Statistik nr. 99*, 27. februar 2013.
[8] Beskæftigelsesregion Hovedstaden & Sjælland: *Viden og inspiration om langtidsledighed*, 2012.

kan have betydning for produktiviteten, da en væsentlig kilde til virksomhedsdynamik er opstart af nye firmaer. Ofte er det iværksættere, der først omsætter en god idé til praksis.

Nyetableringer
Der er et stykke vej endnu, før vilkårene for iværksættere og vækstvirksomheder i Danmark kan måle sig med de bedste blandt OECD-landene.[9] Derfor skal der arbejdes målrettet på at styrke vækstvilkårene i Danmark, så flere både nye og etablerede virksomheder kan komme ind i solide vækstforløb.

Hvert år etableres mellem 17.000 og 24.000 virksomheder i Danmark.[10] Antallet af nye virksomheder i Danmark var i 2010 blandt top seks i OECD og højere end i blandt andet Finland, Norge og Sverige.

Figur 4. Etableringsraten, 2001 - 2011

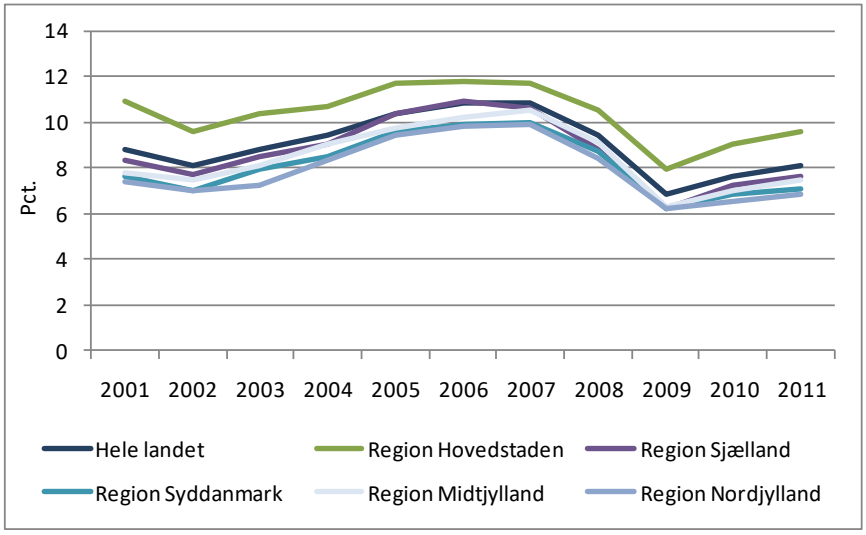

Anm.: Andel nye virksomheder i procent af alle virksomheder.
Kilde: Danmarks Statistik

Den økonomiske krise har haft relativt stor effekt på iværksætteraktiviteten i Danmark i forhold til mange andre OECD-lande. Det gælder også i alle regioner. Alle regioner har dog oplevet en stigning fra 2009 til 2011. Region Hovedstaden har den højeste etableringsrate, mens de øvrige regioner ligger på niveau med eller lidt under landsgennemsnittet.

De regionale etableringsrater er baseret på data, der ikke medtager de seneste års udvikling og fulde effekt af den finansielle og økonomiske krise, hverken i Danmark eller i de øvrige lande. I Danmark følger udviklingen i etableringsraten i høj grad CVR-registreringerne, som kan opgøres helt frem til 2012. Antallet af CVR-registreringer faldt ca. 20 pct. fra 2008 til 2009. I 2010, 2011 og 2012 har antallet af nyregistreringer stabiliseret sig, men altså på et betydeligt lavere niveau end tidligere. Af de nyetablerede virksomheder i 2006 overlevede knap halvdelen efter fem år.

Iværksætteri og jobskabelse
Den faldende iværksætteraktivitet har reduceret jobskabelsen i Danmark betydeligt. I absolutte tal blev der i 2007 etableret ca. 24.400 virksomheder, mens der i 2009 kun blev etableret ca. 16.000 virksomheder. Følgerne af det markante fald i antallet af nye virksomheder er et stort

[9] Erhvervsstyrelsen: *Iværksætterindeks 2012.*
[10] Regeringen: Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2013.

antal 'manglende' arbejdspladser i forhold til de perioder, hvor iværksætteraktiviteten var størst. De ca. 24.400 virksomheder, der blev etableret i 2007, havde i november 2008 – kort før finanskrisen tog fart – skabt godt og vel 36.500 job. Til sammenligning havde de ca. 16.000 virksomheder, der blev etableret i 2009, kun skabt godt 19.700 job i november 2010.[11]
En direkte sammenligning af de to iværksætterårgange 2007 og 2009 viser dermed, at finanskrisen betød, at de nye virksomheder i 2009 skabte omkring 16.800 færre job end de virksomheder, der blev etableret i 2007. Faldet hænger sammen med, at der både er skabt væsentligt færre virksomheder, men også at den enkelte nye virksomhed var mindre jobskabende i 2009 end i 2007.

Iværksætterkompetencer
På europæisk plan er der sat fokus på iværksætterkompetencer via Europa-Kommissionens introduktion i januar 2013 af en handlingsplan for iværksættere, som peger på behovet for en gennemgribende kulturel ændring i Europa baseret på effektiv iværksætteruddannelse.

Ca. 25 pct. af danskerne har modtaget undervisning i iværksætteri.[12] Det er lidt over EU-gennemsnittet på 23 pct., men noget under de bedste lande som fx Finland (39 pct.), Holland (36 pct.) og Sverige (33 pct.). Godt halvdelen af de danske respondenter (alle, ikke blot dem der har modtaget egentlig undervisning) er enige i, at deres skolegang har hjulpet dem til at udvikle deres iværksætterånd. I Finland gælder det 64 pct. Danmark er placeret under EU-gennemsnittet, når det gælder andelen, der er enige i, at deres skolegang har hjulpet dem til en bedre forståelse af iværksætternes rolle i samfundet.

En analyse af effekten af entreprenørskabsundervisning på de videregående uddannelser har vist, at tre gange så mange entreprenørskabsstuderende som studerende i kontrolgruppen startede egen virksomhed. Samme analyse viste, at "almindelig" universitetsuddannelse derimod har en negativ effekt på, om den studerende starter egen virksomhed.[13]

Uddannelse
Uddannelse har meget stor betydning for befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Erfaringerne viser, at personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse har større sandsynlighed for at være i beskæftigelse gennem hele livet end ufaglærte.[14] Ser man på gennemsnittet over alle aldersgrupper, er 84 pct. af personer med en kompetencegivende uddannelse i arbejde (2011). Det gælder kun for 56 pct. af de ufaglærte. Dermed er personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse næsten 30 procentpoint mere beskæftiget end ufaglærte. Samtidig har personer med erhvervskompetencegivende uddannelse en betydeligt højere livsindkomst end personer uden uddannelse.

Ungdomsuddannelser
Danmark bidrager til EU 2020-målene gennem de nationale mål, som opgøres anderledes end EU-målene. Danmarks nationale mål er, at 95 pct. af en årgang skal have mindst en ungdomsuddannelse. Dette mål evalueres ved hjælp af den såkaldte profilmodel, som estimerer hvor stor en andel af en ungdomsårgang der forventes at tage mindst en ungdomsuddannelse inden for de kommende 25 år. For 2011-årgangen forventes ca. 92 pct. at få mindst en ungdomsuddannelse, og tendensen har været stigende de senere år. Særligt pigerne forventes at få en ungdomsuddannelse – således forventes knap 95 pct. af pigerne med dansk baggrund at opnå en ungdomsuddannelse, mens tallet for piger med anden etnisk baggrund forventes at være knap 91

[11] Estatistik.dk.
[12] EU-Kommissionen: *Entrepreneurship in the EU and beyond.* Flash Eurobarometer 354, 2012.
[13] Fonden for Entreprenørskab: *Effektmåling af entreprenørskabsundervisning i Danmark*, 2012.
[14] Arbejdsmarkedsstyrelsen: *Samspil.info. Arbejdsmarkedsstyrelsens nyhedsbrev om beskæftigelse,* nr. 53, 5.dec. 2012.

pct. For drengenes vedkommende er der længere vej til målet, idet 90 pct. af drengene forventes at få en ungdomsuddannelse. En særlig udfordring er der for drengene med anden herkomst end dansk, hvor kun 80 pct. forventes at opnå minimum en ungdomsuddannelse.[15]

Andelen er steget betydeligt fra 2008 til 2011 i samtlige regioner efter en faldende tendens de foregående år. Region Sjælland har oplevet den største stigning på godt 7 procentpoint. Andelen af unge, der forventes at opnå en ungdomsuddannelse, er højest i Region Nordjylland og Region Midtjylland (ca. 93 pct.) og lavest i Region Hovedstaden (ca. 91 pct.).

Selv om 95-procentmålet er tættere på at blive opfyldt end tidligere, er det ikke positivt over hele linjen. Andelen, som forventes at få en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse, har været faldende hvert år fra 2004 til 2011.[16] For årgangen, der gik ud af 9. klasse i 2004, var det næsten 41 pct., der forventedes at opnå en erhvervsfaglig ungdomsuddannelse, mens tallet for 2011-årgangen er 32 pct. Det skyldes bl.a., at der er et markant fald i andelen, der søger de erhvervsfaglige uddannelser, mens tilstrømningen til de gymnasiale uddannelser er vokset. 74 pct. af de unge i 9. og 10. klasse, som forlader grundskolen i 2013, har valgt at søge en gymnasial uddannelse, mens 18,8 pct. har valgt en erhvervsuddannelse. Det er et fald på 1,6 procentpoint i forhold til sidste år.

På længere sigt forventes en betydelig mangel på faglært arbejdskraft og arbejdskraft med en videregående uddannelse, hvilket kan få betydelige konsekvenser for produktiviteten. Det er derfor vigtigt at øge tilgangen til de erhvervsfaglige uddannelser og samtidig sikre, at søgningen til de gymnasiale uddannelser giver sig udslag i flere med en videregående uddannelse. I dag får en betydelig andel af dem, der fuldfører en gymnasial uddannelse, nemlig ikke efterfølgende en erhvervskompetencegivende uddannelse.[17] Ca. 7 pct. af en ungdomsårgang har taget en gymnasial uddannelse uden at bygge en erhvervskompetencegivende uddannelse ovenpå.[18] Det er vanskeligere at klare sig på arbejdsmarkedet alene med en gymnasial uddannelse, når man måler på indkomst og beskæftigelse.

Figur 5. Andel studerende på de erhvervsrettede ungdomsuddannelser, som gennemfører uddannelsen, 2001-2011

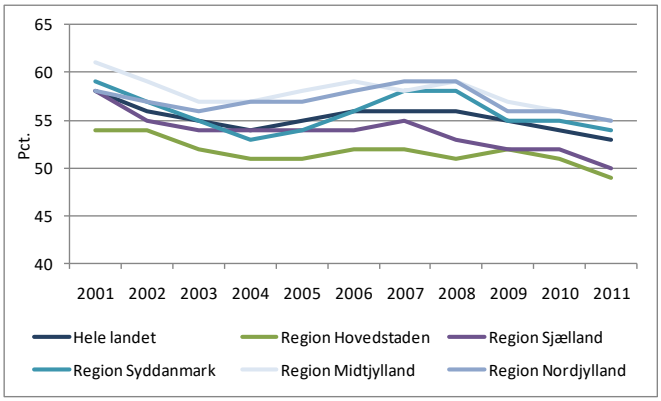

Kilde: UNI·C Statistik & Analyse.

[15] UNI-C Statistik & Analyse: *Profilmodel 2011 – fremskrivning af en ungdomsårgangs uddannelsesniveau*, 3.december 2012.
[16] Uni·C Statistik & Analyse.
[17] DEA: *Hvordan får 60 pct. en videregående uddannelse? – Analyse af studenterårgang 2000's vej gennem uddannelsessystemet*, 2012.
[18] AE-rådet: *Uddannelse og Arbejdsliv. Sværere at klare sig på arbejdsmarkedet med en studenterhue alene*, maj 2013.

Udfordringerne på erhvervsuddannelserne forstærkes af, at frafaldet på disse uddannelser er langt større end på de gymnasiale uddannelser. I alle regioner er fuldførelsesprocenten på de gymnasiale uddannelser relativt høj (85-87 pct.).[19] Fuldførelsesprocenten på erhvervsuddannelserne er betydeligt lavere og varierer fra ca. 55 pct. i Region Midtjylland, Region Nordjylland og Region Syddanmark til 49-50 pct. i Region Hovedstaden og Region Sjælland, jf. figur 5.

En del af frafaldsproblemet på erhvervsuddannelserne skyldes manglende praktikpladser. Det danske vekseluddannelsessystem er konjunkturfølsomt, og det kan derfor i nedgangsperioder være vanskeligt at sikre praktikpladser til alle, men manglen på praktikpladser er også et strukturelt problem.

Der blev i 2012 indgået knap 35.000 nye uddannelsesaftaler.[20] Antallet af indgåede praktikaftaler faldt mellem 2007 og 2009. Faldet blev delvist opvejet af en positiv udvikling i 2009 til 2010. Fra 2010 til 2011 har niveauet stort set været uændret. Antallet af aktivt praktikpladssøgende har været stigende siden 2007 til knap 10.000 ved udgangen af 2012.[21] Antallet er i 2012 på niveau med antallet i 2004-2005.

Flere virksomheder peger desuden på, at den uddannede arbejdskraft fra tekniske uddannelser ikke har den fornødne kvalitet og kompetence til at løfte virksomhedernes innovationskraft og bidrage til udvikling af nye produkter og tjenester.[22] Samtidig tyder det på, at en del af de kvalificerede elever vælger erhvervsskolerne fra, fordi niveauet ikke er tilstrækkelig højt.[23]

Videregående uddannelser
59 pct. af en ungdomsårgang forventes at gennemføre en videregående uddannelse, hvilket er tæt på regeringens mål om, at 60 pct. af en ungdomsårgang skal gennemføre mindst en videregående uddannelse. Målet om, at mindst 25 pct. skal gennemføre en lang videregående uddannelse, er opfyldt. Men selvom andelen er tæt på hhv. over målet, er det stadig en udfordring at få flere højtuddannede i den private sektor, jf. nedenfor.

Figur 6. Andel beskæftigede med en høj uddannelse i den private sektor, 2012

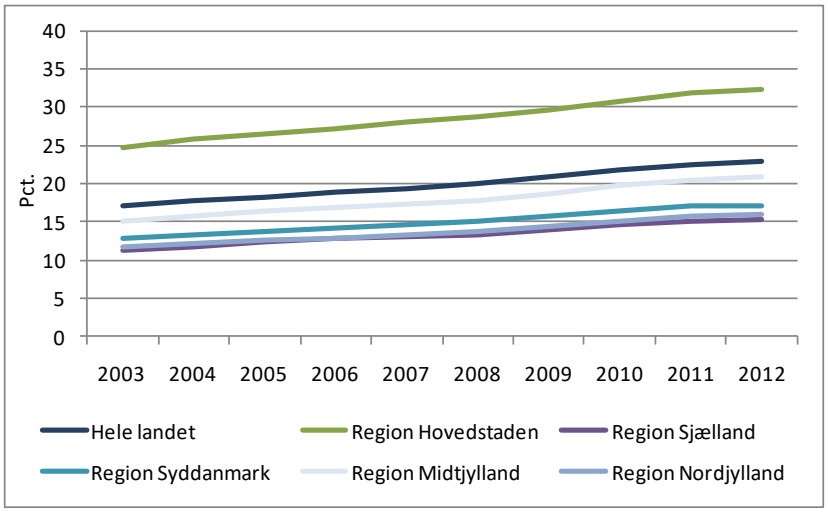

Kilde: Redegørelse om regional vækst og konkurrenceevne 2013.

[19] Uni·C Statistik & Analyse.
[20] Godt 48.000 aftaler inkl. SOSU og den pædagogiske assistentuddannelse. Uni·C Statistik & Analyse.
[21] Uni·C Statistik & Analyse.
[22] REG LAB: *Fremtidens Industri,* 2012.
[23] Jf. bl.a. Aftale mellem Dansk Arbejdsgiverforening (DA) og Landsorganisationen i Danmark (LO): Udspil om reform af erhvervsuddannelserne

I alle regioner er andelen af privatansatte med en videregående uddannelse steget betydeligt de seneste år, jf. figur 6, hvilket har styrket virksomhedernes innovationskapacitet. Andelen af privatansatte med en videregående uddannelse i Danmark ligger dog fortsat lidt under OECD-gennemsnittet og noget under de højest placerede lande, hvilket kan være med til at forklare den forholdsvis lave produktivitetsvækst i Danmark. Undersøgelser viser, at alle videregående uddannelser uanset længde og retning bidrager til at øge produktiviteten i virksomhederne.[24] Noget tyder endvidere på, at medarbejdere med en videregående uddannelse også er med til at øge kollegernes produktivitet. Analyser indikerer, at når der i Danmark uddannes ét procentpoint flere med en lang videregående uddannelse, stiger BNP med én pct.[25]

En undersøgelse foretaget af tænketanken DEA indikerer, at især formelle kompetenceløft kan være en effektiv måde at styrke produktiviteten i små og mellemstore virksomheder på, fx kompetenceløft af faglærte og ufaglærte i industrien.[26] Samme analyse viser, at kun en ganske lille del af de ansatte i industrisektoren årligt opnår et højere formelt uddannelsesniveau. Der er derfor behov for et dobbelt uddannelsesløft – fra ufaglært til faglært eller fra faglært til videregående uddannelse. Det kan både være til gavn for virksomhederne i form af øget produktivitet og vil reducere risikoen for ledighed for den enkelte. Højproduktive industrivirksomheder har ofte færre ufaglærte medarbejdere, flere faglærte og flere med videregående uddannelser end de lavproduktive virksomheder.

Kompetenceudvikling

Danmark har en høj deltagelse i voksen- og efteruddannelse (VEU) i international sammenligning.[27] Der var fra 2010 til 2011 et mindre fald i deltagelsen i uddannelsesaktiviteter blandt de 30-64-årige efter flere år med en stigende deltagelse. Danmark har dog fortsat den største andel af 30-64-årige i Europa, der har deltaget i uddannelsesaktiviteter. Andelen er lidt højere i Region Hovedstaden end i de øvrige regioner.

Danmark er også det land i Europa, hvor flest ufaglærte personer deltager i VEU.[28] Deltagelsen faldt imidlertid en del fra 2010 til 2011, hvor godt 21 pct. af de ufaglærte 30-64-årige i Danmark deltog i uddannelse. Samtidig udgør de ufaglærte over 30 pct. af arbejdsstyrken. Gennemsnitligt deltager ufaglærte mindre i VEU end personer med uddannelse over folkeskoleniveau, og små og mellemstore virksomheder efteruddanner i langt mindre grad end større virksomheder deres medarbejdere.

Voksen- og efteruddannelserne anvendes endvidere i for begrænset omfang til at løfte ufaglærte til faglærte. En analyse fra Danmarks Evalueringsinstitut peger på, at grundlæggende voksenuddannelse (GVU/EUV) kun til en vis grad er slået an som en mulighed blandt voksne til opkvalificering fra ufaglærte til faglært niveau.[29]

Både virksomheder og medarbejdere kan have forskellige barrierer for deltagelse i efteruddannelse. Fx er der på nogle virksomheder ikke en uddannelsestradition, og det falder derfor ikke naturligt at tage efteruddannelse. Endelig er uddannelse for en virksomhed en investering, der har omkostninger på kort sigt, og hvis eventuelle udbytte først kan høstes på længere sigt. Derfor kan virksomheder, der oplever et bestemt behov for uddannelseskompetencer, stadig være

[24] CEBR for DEA: *Produktivitet og videregående uddannelse*, 2010.
[25] CEBR for DEA: *Produktivitet og videregående uddannelse*, 2010.
[26] DEA: *Industriens kompetenceevne*, marts 2012.
[27] Regeringen: Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2013.
[28] Regeringen: Redegørelse om vækst og konkurrenceevne 2013.
[29] Danmarks Evalueringsinstitut: *GVU og EUD for personer på 25 år og derover*, 2013

tilbageholdende med at investere i uddannelse. Jo mindre virksomhederne er, desto mindre er tilbøjeligheden til at satse på efteruddannelse af allerede ansatte eller rekruttering af højtuddannede. De små virksomheder har sjældnere en personaleudviklingsfunktion, der kan varetage uddannelsesplanlægningen, og de mangler i højere grad oplysninger om de eksisterende muligheder for uddannelse af medarbejderstaben.

Mobilitet – udfordringer på det europæiske arbejdsmarked og i Danmark[30]

I EU 2020-strategien er et af de centrale mål, at 75 pct. af de 20-64-årige skal være i beskæftigelse senest i 2020 (80 pct. i Danmark). Hvis målet skal nås, skal beskæftigelsen i EU vokse med 17,6 millioner nye job i forhold til sit nuværende niveau. Under krisen er beskæftigelsesfrekvensen i EU imidlertid faldet til 68,9 pct. (3. kvartal 2011). På trods af denne tilstand oplever en række medlemslande arbejdskraftmangel i visse sektorer, ligesom der ses udfordringer for en effektiv matchning af job og kompetencer mellem de europæiske lande.[31] Der ses eksempler på, at omfattende ledighed i sektorer i tilbagegang eksisterer side om side med fremgang og ny efterspørgsel på arbejdskraft i højproduktive industrier og inden for videnservice. Desuden er der i visse medlemslande konstateret en høj ledighed blandt højtuddannede som fx ingeniører, læger og IT-specialister, mens der er mangel på den samme arbejdskraft i andre lande, hvis vækstpotentiale således svækkes. Dertil kommer, at fremtidsperspektivet for hele EU er en faldende arbejdsstyrke som følge af den demografiske udvikling, kombineret med et markant skift til efterspørgsel efter højere kvalificeret arbejdskraft.

En af løsningerne er at forbedre mobiliteten på det europæiske arbejdsmarked. For øjeblikket bor kun 2,9 pct. af den europæiske arbejdsstyrke i et andet land, forstået således at man bor i et andet land end der, hvor man har statsborgerskab. En øget mobilitet i EU forventes at bidrage til at mindske specifikke flaskehalsproblemstillinger, samt generelt understøtte en bedre anvendelse af den samlede europæiske arbejdsstyrke.

Danmark hører til de lande, hvor virksomhederne har vanskeligt ved at finde kvalificeret arbejdskraft i brancher, der har stor betydning for vækstpotentialet. Det gælder især ingeniørområdet, biotech-pharma industrien og IT-sektoren. Det er helt overvejende højt specialiseret, erfaren arbejdskraft, der efterspørges inden for disse sektorer.

Social inklusion

Danmarks nationale EU 2020-målsætning er, at antallet af personer i husstande med lav beskæftigelse skal reduceres med 22.000 personer frem mod 2020.[32] Siden 2008 er antallet af personer i husstande med lav beskæftigelse steget fra ca. 347.000 personer til ca. 480.000 personer i 2011, primært på grund af den økonomiske krise.

Det er især ledige, husstande med enlige forsørgere, ikke erhvervsaktive og indvandrere fra ikke EU-lande, der har størst risiko for social eksklusion. En forbedring af uddannelsesniveauet og sikring af adgang til livslang læring vil bidrage til at begrænse fattigdommen på mellemlangt og langt sigt. Tal fra Europa-Kommissionen viser, at risikoen for social eksklusion for personer med et kortere faglæringsforløb er 10 procentpoint højere end for personer med en mellemlang uddannelse og mere end 20 procentpoint højere end for personer med et langt faglæringsforløb.[33] Det har også betydning for fremtidige generationer, hvis forældrene er i målgruppen for

---

[30] Afsnittet er bl.a. baseret på Commission Communication COM(2012) 173 of 18 April 2012: "Towards a job-rich recovery", samt det tilhørende Commission staff working document SWD(2012) 90 of 18 April 2012 on the labour market trends and challenges.

[31] Dette er bl.a. årsagen til, at EURES-instrumentet er etableret.

[32] Regeringen: *Danmarks nationale reformprogram 2012.*

[33] Europa-Kommissionen: *Den Sociale Dimension af Europa 2020-Strategien. En Rapport fra Udvalget for Social Beskyttelse,* 2011.

social inklusion. En EUROSTAT-undersøgelse viser, at børn er mindre tilbøjelige til at tage en uddannelse og i større risiko for at blive ledige, hvis de er vokset op i en husholdning med lav beskæftigelsesgrad. Siden 2004 er andelen af 25-årige børn af forældre med højst en grundskoleuddannelse, der har fuldført en ungdomsuddannelse, faldet med syv procentpoint til 52 procent i 2012.[34]

Uddannelse er et vigtigt element i at undgå social eksklusion. Ud fra beskæftigelsesgraden er det beregnet, hvor mange års beskæftigelse de forskellige uddannelsesgrupper typisk har gennem livet fra 18 til 80-årsalderen. I gennemsnit har ufaglærte 22,2 års fuldtidsbeskæftigelse gennem livet, mens personer med erhvervskompetencegivende uddannelser har 35-37 års fuldtidsbeskæftigelse, det vil altså sige 13-15 år mere.[35] Samtidig har personer med en erhvervskompetencegivende uddannelse gennemsnitligt en højere livsindkomst.

En måde at få flere udsatte integreret på arbejdsmarkedet er via socialøkonomiske virksomheder. Socialøkonomiske virksomheder handler ud fra en dobbelt bundlinje med fokus på både økonomisk og social værdiskabelse. Socialøkonomiske virksomheder har et særligt potentiale for at opkvalificere og inkludere udsatte personer i arbejde og herigennem bidrage til, at flere udsatte grupper får fodfæste på det ordinære arbejdsmarked og et mere værdigt liv.[36] Storbritannien har fx arbejdet med socialøkonomiske virksomheder i mange år og har med succes udviklet den socialøkonomiske sektor. De seneste tal viser, at op mod 800.000 mennesker er beskæftiget i de britiske socialøkonomiske virksomheder, og at den samlede sektor årligt bidrager med 24 milliarder pund til den britiske økonomi.[37] Der er i alt 68.000 socialøkonomiske virksomheder, som udgør knap 5 pct. af det samlede antal virksomheder. Også i Danmark er der eksempler på gode resultater.[38]

Tematiske mål og investeringsprioriteter - opsummering

Baseret på de udfordringer, der er identificeret i det foregående (inkl. udfordringer beskrevet i den danske partnerskabsaftale), dialog med partnerskabet, EU-Kommissionens positionspapir til Danmark, de landespecifikke anbefalinger samt en grundig afdækning af den eksisterende politiske indsats inden for primært erhvervs- og vækstpolitik, arbejdsmarkeds- og socialpolitik samt miljø- og klimapolitik, er der blandt de muligheder, forordningsgrundlaget giver, valgt en række tematiske mål og investeringsprioriteter. Tabel 1 sidst i dette afsnit indeholder en oversigt over de væsentligste argumenter for valgene. Målet har været at koncentrere socialfondsindsatsen på de områder, hvor midlerne vurderes at kunne yde det største bidrag til at styrke den økonomiske vækst i Danmark og indfri EU 2020-målene.

Socialfonden skal således anvendes i krydsfeltet mellem de områder, hvor de største udfordringer er identificeret, og de områder, hvor det giver mest mening at supplere en allerede eksisterende eller planlagt dansk indsats – især på områder, hvor indsatsen med fordel kan gennemføres med et regionalt udgangspunkt. Det er derfor ikke hensigten at bidrage til alle EU 2020-mål og alle tilhørende flagskibsinitiativer.

Som det fremgår af analysen, er indsatsområderne valgt med udgangspunkt i behovet for at øge produktiviteten og beskæftigelsen. Et middel hertil kan være at uddanne og opkvalificere flere og forbedre kvaliteten i uddannelsesindsatsen, hvilket peger på behov for en indsats både i *uddannelsessystemet* og i *arbejdsstyrken*. For *uddannelsessystemets* vedkommende går en af de

[34] Danmarks Statistik: Nyt fra Danmarks Statistik, nr. 284, 28. maj 2013.
[35] AE-rådet: *Uddannelse giver et markant længere arbejdsliv*, 3. april 2013.
[36] Udvalget for socialøkonomiske virksomheder: *Anbefalingsrapport*, 2013.
[37] Social Enterprise UK.
[38] Jf. analyse fra Specialist People Foundation.

landespecifikke anbefalinger på at forbedre kvaliteten af erhvervsuddannelserne for at nedbringe frafaldsprocenten og øge antallet af praktikpladser. Denne indsats iværksættes under prioritetsakse 4. For *arbejdsstyrkens* vedkommende forventes både et højere formelt uddannelsesniveau og vækstrettet kompetenceudvikling og efteruddannelse at kunne forøge virksomhedernes produktivitet. Under prioritetsakse 1 vil der derfor være mulighed for at bidrage til vækst og jobskabelse i virksomhederne gennem vækstrettet kompetenceudvikling målrettet virksomhedernes vækstbehov.

For yderligere at bidrage til beskæftigelsen og værdiskabelsen vil der under prioritetsakse 1 også kunne gennemføres en indsats, der understøtter iværksætteres muligheder for at etablere sig på grundlag af bæredygtige forretningsidéer og -planer. Indsatsen vil her være rettet bredt mod potentielle og nye iværksættere. Endelig vil der være mulighed for at bidrage til jobskabelse og beskæftigelse i virksomhederne gennem vækstrettet kompetenceudvikling målrettet virksomhedernes vækstbehov, og programmet vil kunne bidrage til, at produktiviteten øges ved tiltrækning af højt kvalificeret arbejdskraft fra udlandet (prioritetsakse 2).

Indsatsen under prioritetsakse 3 har som primært mål at bidrage til EU 2020-strategiens mål om fattigdomsreduktion og social inklusion, men vil samtidig medvirke til at fremme beskæftigelsen blandt personer på kanten af arbejdsmarkedet.

Boks 1 giver et overblik over programmets prioriteter, tematiske mål og indsatsområder.

Boks 1. Overblik over tematiske mål og investeringsprioriteter

Prioritetsakse 1	•**Iværksætteri og jobskabelse (tematisk mål 8)** • a) Vejledning og støtte til iværksættere • b) Undervisning i iværksætteri • c) Vækstrettet kompetenceudvikling i virksomhederne
Prioritetsakse 2	•**Mobilitet på tværs af landegrænser (tematisk mål 8)** • a) Øget mobilitet på tværs af landegrænser (EURES)
Prioritetsakse 3	•**Inklusion via uddannelse og beskæftigelse (tematisk mål 9)** • a) Ungdomsuddannelse for unge med særlige udfordringer • b) Indslusningsforløb og socialøkonomiske virksomheder
Prioritetsakse 4	•**Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse (tematisk mål 10)** • a) Erhvervsuddannelser • b) Erhvervsfaglig uddannelse (voksne) og videregående uddannelser

Programmet vil kunne bidrage til EU 2020-flagskibsinitiativerne ”En dagsorden for nye kvalifikationer og nye job”, ”Unge på vej” og ”En europæisk platform mod fattigdom og social udstødelse”. Eksempelvis kan indsatserne for opkvalificering og uddannelse under henholdsvis prioritetsakse 1 og 4 i kraft af deres fokus på styrkelse af unges gennemførelse af uddannelser og livslang læring bidrage til de to førstnævnte flagskibe. En indsats inden for erhvervsrettet uddannelse blandt beskæftigede, men også ledige, vil således kunne bidrage til en bedre overensstemmelse mellem kvalifikationer og arbejdsmarkedets behov. En indsats for at få flere med videregående uddannelse ansat i små og mellemstore virksomheder vil bidrage til at slå bro over kløften mellem uddannelse og arbejde.

Mobilitetsindsatsen under prioritetsakse 2 kan også bidrage til flagskibet ”Unge på vej”. Iværksætterindsatsen kan især bidrage til ”En dagsorden for nye kvalifikationer og job”. Endelig kan indsatsen for udsatte personer, for socialøkonomiske virksomheder og mod skolefrafald understøtte ”En europæisk platform mod fattigdom og social udstødelse”, som vedrører bedre integration på arbejdsmarkedet af mennesker, hvis afstand til arbejdsmarkedet er blevet for stor.

I ex ante evalueringen vurderes det overordnet, at valget af programmets investeringsprioriteter er velbegrundet, herunder i partnerskabsaftalen, og at sammenhængen til det operationelle program er fyldestgørende, ligesom det vurderes, at målformuleringerne i programmet både bidrager til EU 2020-strategien og adresserer nationale og regionale udfordringer.[39] Evaluators detaljerede bemærkninger til de enkelte prioritetsakser er så vidt muligt indarbejdet i teksten og udformningen af mål og indikatorer under hver prioritetsakse. Under prioritetsakse 1 har evalueringen især bidraget til en skærpelse af indsatsen under investeringsprioritet 2, så der stilles krav til sammensætningen af projektaktører og virksomhedernes strategi. For indholdet af prioritetsakse 2 har den ikke haft nævneværdige konsekvenser, da indholdet i de påtænkte aktiviteter fastlægges af Europa-Kommissionen i EURES-charteret. I prioritetsakse 3 er målgruppen for indsatsen præciseret, og behovet for indsatsen er uddybet på evaluators anbefaling. For prioritetsakse 4 har ex ante evalueringen bidraget til en mere stringent og sammenhængende beskrivelse af aktiviteterne og en mere præcist formuleret interventionslogik.

[39] Cowi: *Ex ante rapport for det danske socialfondsprogram 2014-2020,* januar 2014.

Tabel 1: Oversigt over argumentationen for valg af tematiske mål og investeringsprioriteter[40]

Valgte tematiske mål	Valgte investeringsprioriteter	Argumentation for valg
Tematisk mål 8: Fremme af bæredygtig beskæftigelse af høj kvalitet og støtte til arbejdskraftens mobilitet	*Selvstændig virksomhed, iværksætteri og virksomhedsetablering herunder innovative SMV'er*	Iværksættere har stor betydning for jobskabelsen i Danmark. Samtidig bidrager nye virksomheder til at styrke virksomheds-dynamikken og derigennem produktiviteten. Iværksætteraktiviteten er faldende i Danmark, og Danmark er sakket bagud i forhold til de førende lande. Samtidig er der færre, der modtager undervisning i iværksætteri i forhold til de bedste lande.
	Arbejdsstyrkens, virksomheders og iværksætteres tilpasning til forandringer	Danmark halter efter på produktivitetsudviklingen, og der er derfor behov for at øge virksomhedernes jobskabelse og produktivitet.
	Modernisering af arbejdsmarkedets institutioner, såsom offentlige og private arbejdsformidlinger og forbedring af matchning til arbejdsmarkedets behov, herunder gennem aktioner, som fremmer arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser og gennem mobilitetsordninger og bedre samarbejde mellem institutioner og relevante interessenter	Højtkvalificeret udenlandsk arbejdskraft er en drivkraft for produktiviteten i videnintensive brancher.[41] International mobilitet er en kilde til spredning af viden mellem lande, og diversitet i arbejdsstyrken kan styrke produktiviteten.
Tematisk mål 9: Fremme af social inklusion, bekæmpelse af fattigdom og enhver forskelsbehandling	*Aktiv inklusion, herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedring af beskæftigelsesevnen*	Antallet af personer i husstande med lav beskæftigelse skal reduceres med 22.000 frem mod 2020, men antallet er steget siden 2008.
Tematisk mål 10: Investeringer i uddannelse, efteruddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på færdigheder og livslang læring	*Forbedre arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelsessystemer, lette overgangen fra skole til arbejdsmarked, styrke erhvervsuddannelsessystemerne og deres kvalitet, herunder via mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder, tilpasning af læseplaner samt etablering og udvikling af arbejdsbaserede læringssystemer, herunder systemer med kombineret teoretisk og praktisk læring samt praktikpladsordninger*	Danmark vil i fremtiden komme til at mangle især faglært arbejdskraft. Erhvervsuddannelserne har faldende søgning og relativt højt frafald.
	Forbedre lige adgang til livslang læring for alle aldersgrupper i formelt, ikke-formelt og uformelt regi, forbedre arbejdsstyrkens viden, færdigheder og kompetencer og fremme fleksible læringsveje, herunder via erhvervsvejledning og validering af erhvervede kompetencer.	Danmark er i midterfeltet, når det gælder 25-34-årige med en videregående uddannelse, og andelen er siden 2007 steget mindre end i andre lande.

[40] Teksten med kursiv i skemaet er en gengivelse af forordningsteksten. Det kan derfor ikke påregnes, at det danske socialfondsprogram giver mulighed for en indsats inden for hele investeringsprioriteten. De konkrete aktiviteter, som kan støttes under de enkelte prioriteter, er nærmere beskrevet i kapitel 2.

[41] Produktivitetskommissionen: *Analyserapport 2:Konkurrence, internationalisering og regulering,* 2013.

1.2. Begrundelse for finansiel fordeling på tematiske mål

I fordelingen af midlerne gives der højst prioritet til de(t) område(r), hvor de største udfordringer er konstateret, og hvor socialfondsindsatsen samtidig mest meningsfuldt kan supplere den nationale indsats. Selv om der i Danmark afsættes betydelige midler til uddannelse af både unge og voksne, vurderes udfordringen på erhvervsskoleområdet at være af en karakter, så den med fordel kan suppleres med en stedbaseret indsats på regionalt niveau. Det samme gælder for voksenuddannelser, hvor der med regeringens Vækstplan DK lægges op til en styrkelse af voksen- og efteruddannelsesindsatsen, der bl.a. skal bidrage til et kompetenceløft, så flere ufaglærte bliver faglærte. Ved en indsats, som koordineres med gennemførelsen af disse nye initiativer, vurderes Socialfonden at kunne bidrage til, at flere løftes et uddannelsesniveau op.[42] Der skal dog samtidig tages højde for, at den andel af udgifterne, som i praksis vil behøve finansiering fra Socialfonden, vil have karakter af supplerende tiltag til undervisningsaktiviteter, som allerede er finansieret efter national lovgivning.

Derfor afsættes 40 pct. af de samlede projektmidler til en indsats under prioritetsakse 4, der skal bidrage til at højne arbejdsstyrkens formelle uddannelsesniveau ved, at flere gennemfører en erhvervsrettet kompetencegivende uddannelse på faglært eller videregående uddannelsesniveau. Europa-Kommissionen har på dette område bl.a. anbefalet Danmark at styrke erhvervsfaglig uddannelse af høj kvalitet og sikre praktikpladser af høj kvalitet.[43]

En anden opkvalificeringsindsats gennemføres under prioritetsakse 1, som sigter mod vækstrettet kompetenceudvikling og efteruddannelse, og hvor de erhvervede kompetencer ikke behøver at føre til et højere formelt uddannelsesniveau. I stedet søges beskæftigelsen øget ved, at de deltagende personer/virksomheder gennemfører vejlednings-/rådgivningsforløb eller deltager i forskellige former for kompetenceudviklingsforløb og efteruddannelse med det formål at styrke virksomhedens vækst. Kommissionens anbefalinger omhandler bl.a. de to indsatser rettet mod iværksætteri og iværksætterkultur (rådgivning og undervisning), som beskrives under prioritetsakse 1, investeringsprioritet 1. Derudover omhandler anbefalingerne en indsats for tilpasning af arbejdsstyrken, virksomheder og iværksættere til forandringer. Denne indsats vil blive gennemført med den vækstrettede kompetenceudvikling i virksomhederne under investeringsprioritet 2. Samlet set afsættes 40 pct. af midlerne til de to investeringsprioriteter under prioritetsakse 1.

Indsatsen inden for social inklusion begrænses til forordningskravet på mindst 20 pct. (ekskl. midlerne afsat til teknisk assistance). Det skyldes, at den danske udfordring på dette område i international sammenhæng forekommer at være af begrænset omfang i kraft af Danmarks veludbyggede sociale sikkerhedsnet. Dertil kommer, at den danske indsats på området vurderes at være betydelig, jf. gennemgangen af gennemførte og planlagte tiltag i Danmarks Nationale Reformprogram 2013. Kommissionen har bl.a. anbefalet, at Danmark med hensyn til social inklusion fokuserer på at øge arbejdsudbuddet blandt forskellige, særligt udfordrede grupper. Prioritetsaksen for social inklusion er også den eneste, der er rettet mod målgrupper, som er defineret på forhånd. Der vil dog ikke alene under indsatsen for social inklusion, men også under de øvrige prioritetsakser, være opmærksomhed på de problemer, der er identificeret i de landespecifikke anbefalinger blandt personer på kanten af arbejdsmarkedet, herunder personer med indvandrerbaggrund, langtidsledige og lavt kvalificerede arbejdstagere. Under de enkelte prioritetsakser findes beskrivelser af konkrete indsatser, der kan iværksættes for disse grupper.

---

[42] De landespecifikke anbefalinger om at gennemføre den planlagte folkeskolereform i 2013-2014 planlægges ikke understøttet af Socialfonden, da der er tale om en større, politisk reform, som gennemføres på alle folkeskoler og finansieres med nationale midler.

[43] Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in Denmark for the period 2014-2020, Ares(2012)1307708-06/11/2012

Endelig har Kommissionen anbefalet, at arbejdskraftens mobilitet understøttes, hvilket vil ske med EURES-indsatsen under prioritetsakse 2.[44] Beløbsstørrelsen til denne indsats er fastsat på baggrund af den hidtidige driftsbevilling til EURES-indsatsen.

I ex ante evalueringen af programmet vurderes fordelingen af midler at være den bedst mulige på nuværende tidspunkt. Evaluator vurderer dog også, at prioritetsakse 3 måske vil være den prioritet, hvor der vil komme størst pres på midlerne, idet der i de kommende år sættes særligt fokus på at øge arbejdskraftudbuddet, herunder på at fastholde personer på kanten af arbejdsmarkedet. Af denne grund påpeger evaluator et behov for at åbne mulighed for, at der kan foretages omfordelinger mellem prioritetsakserne i programperioden, såfremt det er nødvendigt. Denne mulighed findes allerede i forordningsgrundlaget, og forvaltningsmyndigheden vil sammen med overvågningsudvalget løbende følge udviklingen på hver prioritetsakse og om nødvendigt anmode Kommissionen om godkendelse af en ændret fordeling mellem prioritetsakserne.

[44] Position of the Commission Services on the development of Partnership Agreement and programmes in Denmark for the period 2014-2020, Ares(2012)1307708-06/11/2012

Tabel 2: Oversigt over programmets investeringsstrategi

Prioritetsakse	Fond	EU-støtte (EUR)	Andel af den samlede EU-støtte til OP (pr. fond og prioritetsakse)	Tematisk mål	Investeringsprioritet(er)	Specifikt mål relateret til investeringsprioriteten	Fælles og programspecifikke resultatindikatorer
1. Iværksætteri og jobskabelse	ESF	94.527.924,00	44,37 pct.	Tematisk mål 8: Fremme af bæredygtig beskæftigelse af høj kvalitet og støtte til arbejdskraftens mobilitet.	*Selvstændig virksomhed, iværksætteri og virksomhedsetablering, herunder innovative SMV'er.*	Øge antallet af selvstændige og overlevelsesraten.	Deltagere, der fuldfører rådgivnings-/vejledningsforløb Deltagere, som har startet en ny virksomhed umiddelbart efter deltagelsen Deltagere i rådgivningsprojekter, som er selvstændige 6 måneder efter deltagelsen Overlevelsesraten for deltagende virksomheder 2 år efter deltagelsen Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen
					Arbejdsstyrkens, virksomheders og iværksætteres tilpasning til forandringer.	Øge beskæftigelsen i ESF-støttede virksomheder.	Deltagere med forøget kompetenceniveau umiddelbart efter deltagelsen Vækst i beskæftigelsen i støttede virksomheder 2 år efter deltagelsen (vækst i antal fuldtidsstillinger)
2. Mobilitet på tværs af landegrænser	ESF	2.710.601,00	1,27 pct.	Tematisk mål 8: Fremme af bæredygtig beskæftigelse af høj kvalitet og støtte til arbejdskraftens mobilitet.	*Modernisering af arbejdsmarkedets institutioner, såsom offentlige og private arbejdsformidlinger og forbedring af matchning til arbejdsmarkedets behov, herunder gennem aktioner, som fremmer arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser og gennem mobilitetsordninger og bedre samarbejde mellem institutioner og relevante interessenter.*	Øge arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser.	Antal kvalificerede kandidater, der præsenteres for virksomheder Procent jobcentre, der anvender EURES services for danske kandidater Tilfredshed blandt brugere/modtagere af ydelserne. Antal stillinger på www.eures.dk
3. Inklusion via uddannelse og beskæftigelse	ESF	40.683.326,00	19,10 pct.	Tematisk mål 9: Fremme af social inklusion, bekæmpelse af fattigdom og enhver forskelsbehandling.	*Aktiv inklusion, herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedring af beskæftigelsesevnen.*	Øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet.	Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der er beskæftiget i socialøkonomiske virksomheder umiddelbart efter deltagelsen

Prioritetsakse	Fond	EU-støtte (EUR)	Andel af den samlede EU-støtte til OP (pr. fond og prioritetsakse)	Tematisk mål	Investeringsprioritet(er)	Specifikt mål relateret til investeringsprioriteten	Fælles og programspecifikke resultatindikatorer
							Erhvervsinaktive deltagere, der er jobsøgende umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der kommer i arbejde, herunder som selvstændige erhvervsdrivende, umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der er i arbejde, herunder som selvstændige erhvervsdrivende, inden for 6 måneder efter deltagelsen
4. Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse	ESF	65.494.778,00	30,75 pct.	Tematisk mål 10: Investeringer i uddannelse, efteruddannelse og erhvervsuddannelse med henblik på færdigheder og livslang læring.	*Forbedre arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelsessystemer, lette overgangen fra skole til arbejdsmarked, styrke erhvervsuddannelsessystemerne og deres kvalitet, herunder via mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder, tilpasning af læseplaner samt etablering og udvikling af arbejdsbaserede læringssystemer, herunder systemer med kombineret teoretisk og praktisk læring samt praktikpladsordninger.*	Øge antallet af personer med en erhvervsuddannelse	Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter afslutning Deltagere der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen
					Forbedre lige adgang til livslang læring for alle aldersgrupper i formelt, ikke-formelt og uformelt regi, forbedre arbejdsstyrkens viden, færdigheder og kompetencer og fremme fleksible læringsveje, herunder via erhvervsvejledning og validering af erhvervede kompetencer.	Øge antallet af personer med en erhvervsuddannelse (voksne) eller en videregående uddannelse	Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter afslutning Deltagere der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der har fuldført erhvervsfaglig uddannelse (ISCED 3B og 3C) umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der har fuldført videregående uddannelse (ISCED 5-8) umiddelbart efter deltagelsen
5. Teknisk assistance	ESF	9.607.636,00	4,51 pct.			Programmet skal gennemføres uden forsinkelse, ved	-

Prioritetsakse	Fond	EU-støtte (EUR)	Andel af den samlede EU-støtte til OP (pr. fond og prioritetsakse)	Tematisk mål	Investeringsprioritet(er)	Specifikt mål relateret til investeringsprioriteten	Fælles og programspecifikke resultatindikatorer
						effektiv sagsbehandling og projektgennemførelse af høj kvalitet.	

2. PRIORITETSAKSER

2.A. Beskrivelse af prioritetsakser bortset fra teknisk assistance

2.A.1. PRIORITETSAKSE 1: Iværksætteri og jobskabelse

Socialfondens indsats under målet om fremme af beskæftigelse og støtte til arbejdskraftens mobilitet baseres under denne prioritetsakse på investeringsprioriteterne (ESF-forordningen, artikel 3.1.a)iii) og 3.1.a)v)):

- *Selvstændig virksomhed, iværksætteri og virksomhedsetablering, herunder innovative SMV'er*
- *Arbejdsstyrkens, virksomheders og iværksætteres tilpasning til forandringer.*

2.A.2. Forklaring på at prioritetsaksen indeholder mere end én regionskategori, mere end et tematisk mål eller mere end en fond

Socialfondens bidrag til strategien fokuseres tematisk via fire prioritetsakser. Der er knyttet en investeringsprioritet til hver prioritetsakse (prioritetsakse 1 og 4 rummer dog to investeringsprioriteter). Til hver investeringsprioritet er der knyttet et specifikt mål. De fire prioritetsakser er:

1) Iværksætteri og jobskabelse
2) Mobilitet på tværs af landegrænser
3) Inklusion via uddannelse og beskæftigelse
4) Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse.

Alle fire prioritetsakser omfatter hele Danmark (de fem regioner). Fire af de fem danske regioner har EU-Kommissionen kategoriseret som "mere udviklede" regioner, mens Region Sjælland er kategoriseret som en "overgangsregion", fordi regionens BNP pr. indbygger er under 90 pct. af EU27-gennemsnittet.

Socialfondsprogrammet omfatter ligesom regionalfondsprogrammet alle fem regioner – og dermed to regionskategorier – fordi de generelle vækstudfordringer er de samme i alle fem regioner. Når Region Sjællands BNP pr. indbygger er forholdsvis lavt, skyldes det i høj grad, at mange personer bosat i Region Sjælland har arbejdsplads i Region Hovedstaden. Disse personer bidrager positivt til BNP pr. indbygger i Region Hovedstaden, men negativt til Region Sjællands BNP pr. indbygger.[45] Det skyldes, at BNP opgøres på arbejdsstedet, mens indbyggertallet opgøres på bopælen. Hvis man i stedet for BNP måler på erhvervsindkomst eller disponibel indkomst pr. indbygger (som begge opgøres på bopælen), er Region Sjælland på niveau med regionerne Syddanmark, Midtjylland og Nordjylland (som alle ligger efter Region Hovedstaden).

Region Hovedstaden og Region Sjælland har i flere år haft et tæt samarbejde om større erhvervspolitiske satsninger – herunder også samfinansiering af fælles projekter bl.a. med regionalfonds- og socialfondsmidler. Og senest er de to regioner og kommunerne (KKR Hovedstaden og KKR Sjælland) gået sammen om at udvikle en fokuseret dagsorden for vækst og beskæftigelse, som skal løfte hele den funktionelle hovedstadsregion.

[45] Omvendt gælder for det betydeligt lavere antal personer, der pendler den modsatte vej.

Region Sjællands vækstudfordringer og de konkrete tiltag, som skal til for at løse dem, adskiller sig ikke væsentligt fra de øvrige regioner. Hertil kommer de begrænsninger, som en adskilt programstruktur uundgåeligt vil lægge på samspillet mellem Region Sjælland og Hovedstaden samt de øvrige regioner. Eksempelvis ville projekters valg af fagligt relevante samarbejdspartnere blive geografisk begrænset, og gennemførelsen af tværregionale samarbejder vanskeliggjort.

Derfor er det valgt at lade programmet omfatte alle fem regioner og dermed bygge videre på de positive erfaringer fra 2007-2013 med et landsdækkende program.

2.A.4. INVESTERINGSPRIORITET 1 under prioritetsakse 1: Selvstændig virksomhed, iværksætteri og virksomhedsetablering, herunder innovative SMV'er

Ovenstående er en ordret gengivelse af forordningsteksten. Programmet giver ikke mulighed for at opnå støtte til gennemførelse af alle de nævnte aktiviteter, men kun en delmængde heraf, jf. beskrivelsen nedenfor.

2.A.5. Specifikke mål relateret til investeringsprioriteter og forventede resultater (art. 87 (2)(b)(i)-(ii) CPR)

Resultater som søges opnået med støtten:
Indsatsen under investeringsprioriteten gennemføres på baggrund af følgende identificerede udfordringer, jf. kapitel 1:

- En faldende etableringsrate har reduceret jobskabelsen
- Den gennemsnitlige nye virksomhed er blevet mindre jobskabende

Det specifikke mål for indsatsen under prioritetsakse 1, investeringsprioritet 2 er at øge antallet af selvstændige og bidrage til, at de nye virksomheder bliver mere levedygtige. Det direkte resultat af aktiviteterne vil være, at deltagerne har gennemført iværksætterrådgivningsforløb eller modtaget undervisning i iværksætteri på uddannelsesinstitutionerne. På længere sigt er målet med indsatsen, at de nye virksomheder vil bidrage til øget vækst og beskæftigelse i Danmark.

SPECIFIKT MÅL 1a:
- Øge antallet af selvstændige og overlevelsesraten

Figur 7 nedenfor viser sammenhængen mellem det specifikke mål, input, aktiviteter, output, resultater og på længere sigt effekter.[46]

[46] For overblikkets skyld er kun få centrale indikatorer medtaget i figuren.

Figur 7. Interventionslogik for prioritetsakse 1, investeringsprioritet 1

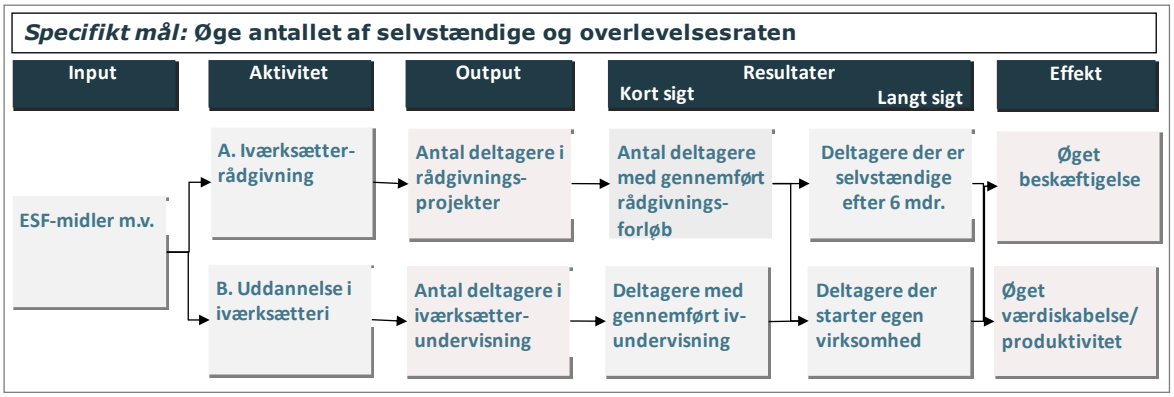

Tabel 4: Fælles resultatindikatorer, for hvilke en målværdi er opstillet og programspecifikke resultatindikatorer svarende til det specifikke mål (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator	Regionskategori	Måleenhed for indikator	Fælles output indikator brugt som basis	Baseline værdi	Måleenhed for baseline og målværdi	Baseline år	Målværdi (2023)			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
								M	K	T		
1	Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen (iværksætterundervisning)	Mere udviklede regioner	Antal		85	Procent	2013			90	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			85	Procent	2013			90	Monitorering	1/år
2	Deltagere, der fuldfører rådgivnings-/vejledningsforløb (rådgivningsprojekter)	Mere udviklede regioner	Antal		85	Procent	2013			90	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			85	Procent	2013			90	Monitorering	1/år
3	Deltagere, som har startet en ny virksomhed umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		77	Procent	2013			80	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			77	Procent	2013			80	Monitorering	1/år
4	Deltagere i rådgivningsprojekter, som er selvstændige, 6 måneder efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		38	Procent	2013			40	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år
		Overgangsregion			38	Procent	2013			40	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år
34	Overlevelsesraten for deltagende virksomheder 2 år efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		64	Procent	2011			65	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år
		Overgangsregion	Antal		64	Procent	2011			65	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.6. Foranstaltninger der støttes under investeringsprioriteten 'Selvstændig virksomhed, iværksætteri og virksomhedsetablering, herunder innovative SMV'er'

2.A.6.1. Beskrivelse af type og eksempler på foranstaltninger der støttes og det forventede bidrag til relaterede specifikke mål, inkl. hovedmålgruppe, geografiske områder, typer af støttemodtagere

I Iværksætterindekset omtales en række overordnede rammebetingelser, som har betydning for iværksættere: Regulering, adgang til finansiering, videnskabelse og -spredning, markedsforhold og iværksætterkultur.[47] Europa-Kommissionen har i sin handlingsplan for iværksættere

[47] Erhvervsstyrelsen: *Iværksætterindeks 2012.*

også peget på behovet for en gennemgribende kulturel ændring i Europa baseret på effektiv iværksætteruddannelse. [48]

Socialfondsindsatsens vigtigste bidrag til påvirkning af rammebetingelserne vil være kompetenceudvikling på iværksætterområdet, hvor de relevante rammebetingelser, som kan påvirkes, er videnskabelse og -spredning samt iværksætterkultur. Hensigten med indsatsen på dette område er derfor at give iværksætternes et bedre grundlag for at udvikle deres virksomheder og dermed styrke deres evne til at overleve og skabe nye job.

Dette kan ske gennem rådgivning, vejledning eller anden støtte[49] til iværksættere og potentielle iværksættere.[50] På længere sigt kan aktiviteterne også føre til øget beskæftigelse i de nystartede virksomheder, da iværksætterne ved at få eksempelvis bistand til udvikling af en forretningsidé eller bedre adgang til test- og prototypefaciliteter vil have et bedre grundlag for at opnå vækst i deres kommende virksomhed. Effekten kan her måles forholdsvis hurtigt, fordi indsatsen vil være rettet mod personer, som for nylig har etableret eller som står over for at etablere egen virksomhed, og som typisk er i beskæftigelse. En anden del af indsatsen vil først have effekt på længere sigt, da den vil gå ud på at påvirke iværksætterkompetencerne og -kulturen hos uddannelsessøgende, hvilket først senere vil give sig udslag i, at flere starter egen virksomhed (og er mere kvalificerede til at gøre det, hvilket øger sandsynligheden for overlevelse og vækst).

Investeringsprioritetens aktiviteter samles i to indsatsområder: a) Vejledning og støtte til iværksættere, hvor indsatsen vil være rettet mod personer, som vil være selvstændige, eller som inden for de seneste tre år har etableret sig som selvstændige, og b) Undervisning rettet mod iværksætteri, hvor indsatsen vil være rettet mod uddannelsessystemet, idet en styrkelse af entreprenørskab gennem undervisningen forventes at påvirke både vidensniveauet og iværksætterkulturen hos de uddannelsessøgende.

For at kunne opnå støtte fra Socialfonden skal projektet falde inden for mulighederne i et af de to indsatsområder, som er beskrevet nedenfor.

a) Vejledning og støtte til iværksættere

Meget tyder på, at iværksættere ofte er for dårligt informeret om fordelene ved at starte egen virksomhed og at modtage rådgivning herom.[51] Derfor synes den eksisterende indsats med fordel at kunne suppleres af øget vejledning og anden støtte til disse iværksættere med henblik på at øge sandsynligheden for, at de fortsat er selvstændige efter en periode og dermed bidrager positivt til beskæftigelsen.

En indsats for at understøtte den brede gruppe af iværksættere, som mangler mere eller mindre specialiseret rådgivning, kan bidrage til, at de iværksættere, som faktisk vælger at etablere virksomhed, er bedre rustet til opgaven. Rådgivning til iværksættere har været et ganske udbredt virkemiddel i perioden 2007-2013, og en række analyser viser, at ekstern rådgivning har effekt

---

[48] European Commission: Communication from the Commission to the European Parliament, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. Entrepreneurship 2020 Action Plan. Reigniting the entrepreneurial spirit in Europe. COM(2012) 795 final, Brussels, 9.1.2013.

[49] Fx Damvad: *Mål, midler og effekter af strukturfondsindsatsen*, temaevaluering, juni 2013 og AKF: Evaluating the Effect of Soft Business Support to Entrepreneurs in North Jutland, 2009.

[50] Ved iværksættere og potentielle iværksættere forstås personer, der ønsker at etablere selvstændig virksomhed (CVR-registrering på vej), og nye iværksættere, dvs. personer, som inden for de seneste tre år før projektets påbegyndelse har oprettet CVR-nummer.

[51] David Storey i Casson et al; Oxford Handbook of Entrepreneurship, kapitel 10.

på iværksætteri. Iværksættere, der har modtaget ekstern rådgivning, både før og/eller umiddelbart efter start-up, har således en større vækst i beskæftigelse og salg og en større overlevelsessandsynlighed i hvert fald på kort sigt. De projekttyper, som har været anvendt under Socialfonden og Regionalfonden i 2007-2013, fx rådgivning af potentielle iværksættere gennem studentervæksthuse eller rådgivningsprogrammer/-forløb for iværksættere, har i deres konkrete indhold i høj grad været sammenfaldende med de rådgivningsforløb, som der er evidens for virkningen af.[52]

De fleste kommuner yder i forvejen erhvervsservice til iværksættere i form af generel vejledning. Det vil være et krav, at den indsats, som gennemføres under Socialfonden, supplerer den service til iværksættere, som allerede ydes i erhvervsservicesystemet. Der må dog ikke være overlap til den højtspecialiserede statslige erhvervsfremme.

Ansøgere under Socialfonden skal derfor beskrive, hvordan projektet hænger sammen med og bygger oven på strategien for den decentrale erhvervsfremmeindsats.

Der gives ikke under denne investeringsprioritet tilsagn om støtte til projekter, hvor projektet alene omfatter støtte til en enkelt virksomhed. Hvert enkelt projekt skal derfor forankres hos en operatør, som skal medvirke til at øge beskæftigelsen i nystartede virksomheder. Operatøren skal forestå administration og implementering af projektet. Operatøren kan fx være et erhvervskontor, en erhvervsorganisation eller et væksthus/erhvervshus.[53]

Indsatsen er rettet mod personer, der ønsker at etablere selvstændig virksomhed (CVR-registrering på vej), og nye iværksættere, dvs. personer, som inden for de seneste tre år før projektets påbegyndelse har oprettet CVR-nummer[54]. Også iværksættere i forbindelse med spin-off fra virksomheder og spin-out fra universiteter kan være omfattet.

Indsatsen er således ikke primært rettet mod ledige, men har potentiale til at understøtte inklusionsmålet under tematisk mål 9, hvis der viser sig behov herfor.[55] Indsatsen har også potentiale til at styrke beskæftigelsesfrekvensen for personer med indvandrerbaggrund, hvor en analyse har vist positive resultater af en vejledningsindsats.[56]

<u>Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge antallet af selvstændige og overlevelsesraten* kan være</u>:

- Målrettet rådgivning til iværksættere, som har brug for bistand til fx videreudvikling af en forretningsidé, herunder fx længere individuelle forløb, træningscamps, vækstgrupper og sparring med serieiværksættere eller andre med lignende erfaring, hvor iværksætteren kan modtage rådgivning i takt med, at idéen udvikles. Som en del af rådgivningen kan indgå tilskud til iværksætterens tilkøb af specifik rådgivning.
- Mentorordninger for iværksættere, der er i gang med eller som inden for de seneste 3 år har etableret virksomhed.
- Rådgivning eller mentorordninger målrettet særlige grupper på baggrund af køn, etnicitet, handicap eller andre forhold, hvor et særligt behov er identificeret.

---

[52] Damvad: *Mål, midler og effekter af strukturfondsindsatsen*, temaevaluering, juni 2013.
[53] Hvis der gælder særlige lovregler for den pågældende operatørs virkemåde, skal aktiviteterne ligge inden for den gældende lovhjemmel.
[54] I konkrete tilfælde kan der gælde særlige forhold for personejede virksomheder
[55] Analyser viser, at antallet af fattige blandt personer med selvstændig virksomhed er relativt højt. Finansministeriet, 2010, og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, 2013.
[56] Etnisk Erhvervsfremme: *Iværksætterindeks for nydanskere 2013*, oktober 2013.

- I projekter om rådgivning og mentorordninger kan iværksætterens aktiviteter støttes via facilitering af adgang til fysiske faciliteter, fx test- og prototypefaciliteter i erhvervsparker eller Fablabs. Her vil iværksætteren eventuelt også kunne få en fysisk nærhed til andre virksomheder eller offentlige institutioner. Finansieringen fra Socialfonden vil i givet fald ikke gå til investering i nye, fysiske faciliteter, men vil kunne forbedre iværksætterens adgang til eksisterende faciliteter ved at give støtte til iværksætterens betaling af licens for adgangen. I faciliteringen skal der tages hensyn til tilgængelighed for handicappede, dog ikke i form af nyt udstyr eller fysiske anlæg.

b) Undervisning i iværksætteri

Danmark er lavt placeret både med hensyn til andelen af befolkningen, der modtager undervisning i iværksætteri, og med hensyn til andelen, som mener, at deres skolegang har hjulpet dem til at udvikle deres iværksætterånd.

Indsatsen på dette område vil supplere og bygge oven på bl.a. den indsats, der er sat i værk i regi af Fonden for Entreprenørskab. Fonden for Entreprenørskab har til formål at skabe sammenhængende fokus på entreprenørskab i hele uddannelsessystemet, at opkvalificere underviseres og vejlederes kompetencer inden for iværksætteri og at skabe tæt samarbejde mellem erhvervslivet og uddannelsesinstitutionerne. Dette sker via a) aktiviteter fordelt over hele landet, som sigter mod at skabe kontakt mellem uddannelsesinstitutioner (både lærere og studerende), virksomheder og erhvervsorganisationer i lokalområder, b) projektstøtte til uddannelsesinstitutioner, der ønsker at arbejde med innovation, kreativitet og entreprenørskab, c) et videncenter, der arbejder med opsamling og udbredelse af viden om undervisning i entreprenørskab på alle niveauer af uddannelsessystemet og med effektmålinger af entreprenørskabsundervisning, og d) et netværk for entreprenørskabsundervisere.

Indsatsen under Socialfonden skal endvidere tage højde for og supplere den indsats, der bliver iværksat under COSME-programmet for 2014-2020, hvor der også gives mulighed for at fremme iværksætterkulturen, især blandt nye, unge og kvindelige iværksættere. For at supplere indsatsen vil forvaltningsmyndigheden sikre, at der på dette område bliver gennemført en indsats for at fremme ligestillingen mellem kønnene.

Iværksætteruddannelser er relativt nye, hvorfor der ikke hidtil har været overbevisende evidens for effekterne. Det lægges til grund, at der i de kommende år kommer mere evidens på området. Der er til en vis grad fundet evidens for effekterne af iværksætterforløb som en del af formel uddannelse såsom fuldført gymnasium eller opnåelse af en universitetsgrad.[57]

Det er vanskeligt inden for rammerne af Socialfondens indikatorsystem at måle meget håndfaste effekter af undervisning i form af etablering af virksomheder. Erfaringsmæssigt går der således mindst halvandet år, inden studerende, der gennemgår iværksætterundervisning, har etableret virksomhed. Ud fra et ønske om, at der inden for overskuelig tid skal kunne måles en effekt, vil indsatsen under Socialfonden derfor blive afgrænset til projekter, der retter sig mod unge på gymnasier eller afsluttende uddannelser (erhvervsuddannelser eller videregående uddannelser).

Indsatsen dækker således ikke så bredt som den indsats, Fonden for Entreprenørskab yder. Hensigten med socialfondsindsatsen er at bidrage til et generelt højere aktivitetsniveau på iværksætterområdet gennem de aktiviteter, der beskrives nedenfor. Ud fra beskrivelsen af aktiviteterne under Fonden for Entreprenørskab (pkt. a-d ovenfor) kan socialfondsindsatsen i store træk

[57] Fonden for Entreprenørskab: *Effektmåling af entreprenørskabsundervisning i Danmark*, 2012.

siges at skulle supplere indsatsen for at skabe kontakt mellem uddannelsesinstitutioner, virksomheder og erhvervsorganisationer i lokalområder (indsats a), samt støtten til uddannelsesinstitutioner, der ønsker at arbejde med innovation, kreativitet og entreprenørskab (indsats b). Det er derimod ikke intentionen at understøtte driften af videncenteret (indsats c) eller af netværket for entreprenørskabsundervisere (indsats d). For aktiviteterne under a) og b) ses der ikke behov for at lave en skarp afgrænsning, så Socialfonden kun kan støtte aktiviteter, som Fonden for Entreprenørskab ikke støtter. Det skyldes, at der henset til omfanget af den indsats, Fonden for Entreprenørskab har mulighed for at gennemføre, vurderes at mangle volumen i den nationale indsats i forhold til det behov for ændring i iværksætterkulturen, der er konstateret i analysen.

Projekterne skal motivere de studerende til at blive selvstændigt erhvervsdrivende. De studerende, som vælger denne type forløb, skal tilegne sig kompetencer, som ruster dem bedre til at etablere sig som selvstændige. Projekterne skal således munde ud i, at de studerende gennem deres uddannelsesforløb dels tilegner sig iværksætterkompetencer og dels i højere grad får lyst til at etablere egen virksomhed ("entreprenørielle intentioner").[58] Der skal være tale om ny og forbedret undervisning, som ikke er en del af den almindelige undervisning.

Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge antallet af selvstændige og overlevelsesraten* kan være:

- Udvikling og implementering af undervisningsforløb, der målretter undervisningen på erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser mod etablering af egen virksomhed, og opbygning af iværksætterkompetencer.
- Udvikling og implementering af uddannelses- og undervisningsforløb, fx i regi af studentervæksthuse og innovation camps, som kan tilbyde innovative opkvalificeringsforløb i samarbejde med virksomheder.
- Opkvalificering af lærere på erhvervsuddannelserne og de videregående uddannelser og opfølgning i form af gennemførte forløb, hvor de opkvalificerede lærere underviser.

Statsstøtte
Statsstøtte til kommercielle aktiviteter i projekterne ydes efter reglerne om støtte i EU's generelle gruppefritagelsesforordning. Alternativt som de minimis-støtte.

2.A.6.2. Vejledende principper for valg af projekter

Programmets overordnede principper, som suppleres af de nationale støtteberettigelsesregler og de udvælgelseskriterier, som overvågningsudvalget vedtager, er:

Additionalitet
Der ydes ikke tilskud til projekter, som ville være blevet gennemført uden socialfondsstøtten.

Støttesats
EU-tilskuddet i et projekt kan ikke overstige 50 pct. af de afholdte og betalte støtteberettigede udgifter. Erhvervsstyrelsen kan dog i særlige tilfælde beslutte, at EU-tilskuddet i et projekt kan overstige 50 pct.

Udgiftstyper

[58] Fonden for Entreprenørskab beskriver en metode til at måle iværksætterintentioner i publikationen "An Entrepreneurial Self-Efficacy Scale with a Neutral Wording", SMG, WP 6/2012, October 2012. En tilsvarende metode anvendes af Euro Flash Barometer.

Der ydes ikke støtte til køb af infrastruktur, jord og fast ejendom. Der ydes ikke driftsstøtte. Dog afsættes et beløb under prioritetsakse 2 til driftslignende aktiviteter i EURES-regi.

Vedr. deltagerunderunderhold og taxameterfinansiering af uddannelsesaktivitet gælder særlige, begrænsende regler. Der henvises til de danske støtteberettigelsesregler.

Målgrupper og virksomheder
Med undtagelse af prioritetsakse 3 er socialfondsprogrammet ikke rettet mod målgrupper, der er defineret på forhånd.

Programmet er heller ikke rettet mod bestemte sektorer. Dog vil der for virksomheder inden for fiskeri og akvakultur samt primærproduktion af landbrugsprodukter gælde visse begrænsninger. Erhvervsaktører, der har fagligt afsæt i primærerhverv, kan således deltage i socialfondsprojekter på basis af selvstændige CVR-numre, der ikke er knyttet til primærerhverv, når deres deltagelse er projektrelevant. De vil derimod ikke kunne deltage alene på basis af et CVR-nummer, der er knyttet til primærerhverv.

For projekter under prioritetsakse 3,b1) kan primærproducenter dog være økonomiske partnere, hvis dårligt stillede eller handicappede arbejdstagere deltager i indslusningsforløb til arbejdsmarkedet.[59]

Virksomheder er udelukket fra at modtage støtte under socialfondsprogrammet, hvis de skylder at tilbagebetale støtte, der i henhold til Kommissionsbeslutning er erklæret i strid med reglerne om det indre marked.

Aktiviteter i gymnasier kan alene være støtteberettigede under prioritetsakse 1 (investeringsprioritet 1b), og prioritetsakse 3 (indsatsområde a).

Resultatorienterin
Alle projekter skal have en klar interventionslogik (effektkæde). Det indebærer, at et projekt målbart skal bidrage til at indfri det specifikke mål, der er opstillet for den investeringsprioritet, projektet tilhører. Alle ansøgere skal beskrive projektets effektkæde, dvs. sammenhængen mellem projektets aktiviteter, output, resultater og effekter. Effektkæden skal være klar og logisk samt indeholde en beskrivelse af de kritiske antagelser for, om projektet faktisk kommer til at virke efter hensigten. Om muligt skal de kritiske antagelser være evidensbaserede.

Alle projekter skal opstille konkrete målbare mål for deres output og resultater, og projekterne skal løbende opgøre, om målene indfries eller ej. Programmet indeholder indikatorer, som projekterne vil blive målt på. Der kan suppleres med projektspecifikke indikatorer, som er tilpasset det enkelte projekts aktiviteter og output.

Statsstøtte og udbud
Den offentlige støtte skal være i overensstemmelse med reglerne om gennemsigtighed og fri konkurrence, herunder navnlig EU's statsstøtte- og udbudsregler.

Det forudsættes, at projektaktiviteter på ansøgningstidspunktet er beskrevet så klart, at det kan vurderes, om projektet indebærer statsstøtte og eventuelle krav om udbud af opgaver.

Regionalt samarbejde

[59] Jf. EU's generelle gruppefritagelsesforordning.

Hvor det er muligt og relevant, bør socialfondsprojekter tænkes på tværs af de administrative grænser og af ESI-fondene[60], både for at undgå regional suboptimering og af hensyn til at sikre den størst mulige effekt og bedste udnyttelse af de økonomiske ressourcer.

Nærmere regler for opgørelsen af de støtteberettigede udgifter, herunder anvendelsen af forenklede omkostningsbegreber, fastlægges i støtteberettigelsesreglerne for strukturfondsfinansierede projekter.

2.A.6.3 Planlagt anvendelse af finansielle instrumenter

Danmark anvender ikke muligheden for finansielle instrumenter.

2.A.6.4. Planlagt anvendelse af store projekter

Danmark forventer ikke at anvende muligheden for store projekter.

2.A.6.5. Outputindikatorer pr. investeringsprioritet og pr. regionskategori

Tabel 5: Fælles og programspecifikke outputindikatorer

ID	Indikator *(indikatorens navn)*	Måleenhed	Fond	Regionskategori	Målværdi (2023)[61]			Data-kilde	Rapporteringsfrekvens
					M	K	T		
5	Deltagere i iværksætteruddannelsesprojekter	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			8.700	Monitorering	1/år
5	Deltagere i iværksætteruddannelsesprojekter	Antal	ESF	Overgangsregion			825	Monitorering	1/år
6	Deltagere i rådgivningsprojekter	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			8.700	Monitorering	1/år
6	Deltagere i rådgivningsprojekter	Antal	ESF	Overgangsregion			825	Monitorering	1/år

Anm.: ”Monitorering” betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.4. INVESTERINGSPRIORITET 2 under prioritetsakse 1: Arbejdsstyrkens, virksomheders og iværksætteres tilpasning til forandringer

Ovenstående er en ordret gengivelse af forordningsteksten. Programmet giver ikke mulighed for at opnå støtte til gennemførelse af alle de nævnte aktiviteter, men kun en delmængde heraf, jf. beskrivelsen nedenfor.

[60] ESI-fondene er i Danmark Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond.
[61] For ESF omfatter denne liste de fælles outputindikatorer, hvor der er opstillet en målværdi.

2.A.5. Specifikke mål relateret til investeringsprioriteter og forventede resultater

Resultater som søges opnået med støtten:
Indsatsen under investeringsprioriteten gennemføres på baggrund af følgende identificerede udfordringer, jf. kapitel 1:

- SMV'er prioriterer i mindre grad kompetenceudvikling af medarbejdere end andre
- For få virksomheder kommer ind i solide vækstforløb

Det specifikke mål for indsatsen under prioritetsakse 1, investeringsprioritet 2, er at øge beskæftigelsen i de støttede virksomheder. Det direkte resultat af aktiviteterne vil være vækstrettede kompetenceløft af medarbejderne og dermed forbedring af konkurrenceevnen i virksomhederne.

SPECIFIKT MÅL 1b:
- Øge beskæftigelsen i ESF-støttede virksomheder

Figur 8 nedenfor viser sammenhængen mellem det specifikke mål, input, aktiviteter, output, resultater og på længere sigt effekter. [62]

Figur 8. Interventionslogik for prioritetsakse 1, investeringsprioritet 2

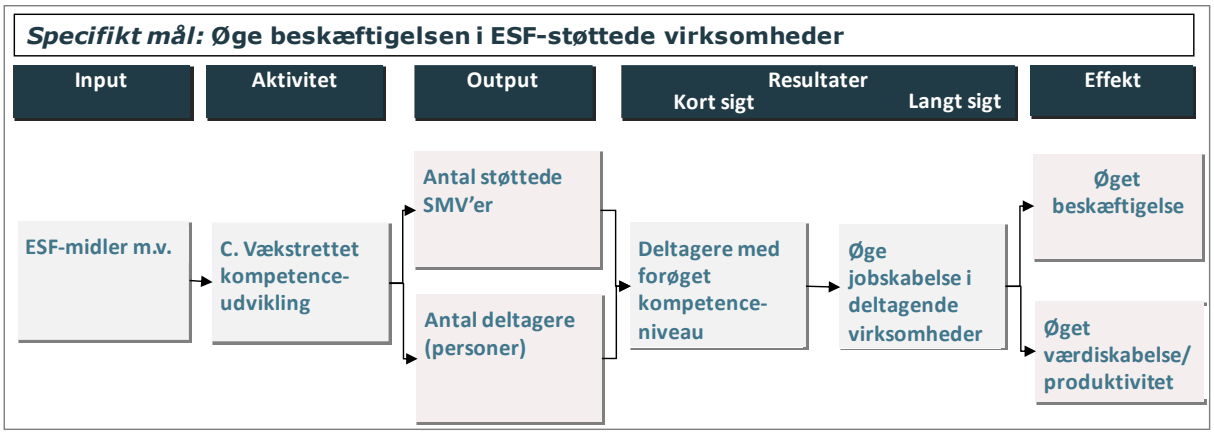

[62] For overblikkets skyld er kun få centrale indikatorer medtaget i figuren.

Tabel 4: Fælles resultatindikatorer, for hvilke en målværdi er opstillet, og programspecifikke resultatindikatorer svarende til det specifikke mål (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator	Regionskategori	Måleenhed for indikator	Fælles output indikator brugt som basis	Baseline værdi	Måleenhed for baseline og målværdi	Baseline År	Målværdi (2023)			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
								M	K	T		
7	Deltagere med forøget kompetenceniveau umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		85	Procent	2013			90	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			85	Procent	2013			90	Monitorering	1/år
33	Vækst i beskæftigelsen i støttede virksomheder 2 år efter deltagelsen (vækst i antal fuldtidsstillinger)	Mere udviklede regioner	Antal		2,5	Procent	Gns. 2010-2012 og 2011-2013			3	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år
		Overgangsregion			2,5	Procent	Gns. 2010-2012 og 2011-2013			3	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.6. Foranstaltninger der støttes under investeringsprioriteten 'Arbejdsstyrkens, virksomheders og iværksætteres tilpasning til forandringer'

2.A.6.1. Beskrivelse af type og eksempler på foranstaltninger der støttes og det forventede bidrag til relaterede specifikke mål, inkl. hovedmålgruppe, geografiske områder, typer af støttemodtagere

Indsatsen har til formål at øge beskæftigelsen i de deltagende virksomheder. Dette kan ske ved at realisere virksomhedernes vækstpotentiale gennem tilførsel af nye kompetencer til ledelse og medarbejdere.[63] Det gælder især i forhold til små og mellemstore virksomheder. I modsætning til prioritetsakse 4 er målet ikke et højere uddannelsesniveau, men tilpasning af arbejdsstyrkens kompetencer til forandringer. Efteruddannelses- og kursusforløb har således vist sig at have en positiv effekt, hvis der er tale om erhvervsrettet eller videregående voksen- og efteruddannelse.[64] Og virksomheders brug af især certificerede AMU-forløb og videregående VEU-forløb har vist sig at resultere i øget produktivitet på virksomhedsniveau og øget beskæftigelse for deltagerne.[65]

[63] Jf. Temaevaluering af den danske strukturfondsindsats 2007-2013, udarbejdet af LB Analyse, og fx projektet Flere Virksomheder i Vækst, hvor en effektmåling har vist, at projektet har haft en betydelig jobskabende effekt.
[64] Damvad: *Mål, midler og effekter af strukturfondsindsatsen*, temaevaluering, juni 2013.
[65] DA: Voksen- og efteruddannelse i offentligt regi, september 2012.

c) Vækstrettet kompetenceudvikling i virksomhederne
Indsatsen omfatter kompetenceudviklingsforløb og efteruddannelse, der kan bidrage til at realisere vækstpotentialet for grupper af virksomheder, fx gennem styrket ledelse, internationalisering, digitalisering og automatisering af produktionen eller bedre innovationskompetencer.

Da behovet for at tilskynde til kompetenceudvikling især er konstateret blandt små og mellemstore virksomheder, vil projekter rettet mod disse alt andet lige få forrang for projekter, hvor store virksomheder deltager.

Denne indsats adskiller sig fra indsatsen under prioritetsakse 4 ved, at de personer, der gennemfører vækstrettede kompetenceudviklingsforløb og efteruddannelse, opnår nye kompetencer, bl.a. via godkendte AMU-forløb mv. Derved bygges der videre på den enkeltes kompetencer, men dette fører ikke i sig selv til et formelt højere uddannelsesniveau. Til gengæld stilles der krav om en vis volumen i den samlede indsats for hvert projekt.

Således skal indsatsen have et specifikt produktivitets- eller vækstperspektiv for de deltagende virksomheder i projekterne, så ansøgeren kan argumentere overbevisende for, at projektet får en effekt på beskæftigelsen og/eller værdiskabelsen pr. medarbejder.

Der gives ikke under denne investeringsprioritet tilsagn om støtte til projekter, hvor projektet alene omfatter støtte til en enkelt virksomhed. Hvert enkelt projekt skal derfor forankres hos en operatør, som skal medvirke til at øge beskæftigelsen i virksomhederne. Operatøren skal forestå administration og implementering af projektet. Det er endvidere operatørens ansvar at kvalitetssikre de igangsatte kompetenceudviklingsforløb. Dette indebærer eksempelvis at sikre, at kompetenceudviklingsforløbet er en forudsætning for, at virksomhedernes vækstpotentiale realiseres, samt at bistå deltagervirksomhederne med at få opstillet relevante succeskriterier for forløbet og forventninger til leverandøren af kompetenceudviklingsforløbet. Operatøren kan fx være et erhvervskontor, en erhvervsorganisation, et væksthus/erhvervshus, eller en virksomhed.[66]

Indsatsen kan evt. være et supplement til regionalfondsindsatsen, hvor Socialfonden kan støtte vækstrettet kompetenceudvikling inden for fx automatisering/digitalisering, innovation eller energieffektivitet/ressourcegenanvendelse.

<u>Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge beskæftigelsen i ESF-støttede virksomheder*, kan være</u>:

Ledelse:
- Styrkelse af ledelseskompetencer i SMV'er med vækstambitioner, fx via netværk, mentorordninger, efteruddannelse og chef-til-leje-ordninger.

Kompetenceudvikling:
- Målrettede innovations- og produktivitetsorienterede rådgivningsforløb for SMV'er med henblik på at realisere virksomhedernes vækstpotentiale.
- Kompetenceudvikling af medarbejdere, eventuelt inden for klynger eller på tværs af brancher og geografi, der bidrager til at indfri virksomhedernes vækstpotentiale ved at styrke medarbejdernes innovationskompetencer og omstillingsparathed, fx via kortlægning af medarbejdernes kompetencer eller via nye organisationsformer.

[66] Hvis der gælder særlige lovregler for den pågældende operatørs virkemåde, så skal aktiviteterne ligge inden for den gældende lovhjemmel.

- Kompetenceudvikling af medarbejdere i samarbejde med andre virksomheder inden for udvalgte områder, som bidrager til at realisere virksomhedens vækstpotentiale, såsom internationalisering, lavemissionsøkonomi, ressourcegenanvendelse, klimatilpasning, automatisering/digitalisering, sundheds- og velfærdsløsninger eller informations- og kommunikationsteknologi.
- Afdækning af medarbejdernes kompetenceudviklingsbehov. For at være støtteberettiget skal afdækningen efterfølges af et kompetenceudviklingsforløb rettet mod de behov, der er afdækket.
- Systematisk opkvalificering og/eller omskoling af medarbejdere, især ufaglærte, til nye jobfunktioner og teknologier, fx i forbindelse med større strategiske omstillingsprocesser eller nye fokusområder, via identifikation af kompetencebehov, kompetencerådgivningsforløb, eller kompetencevurdering af uddannelsesforløb, fx i regi af uddannelsesinstitutioner, VEU-centre og brancheorganisationer mv.

Netværk:

- Netværk for virksomhedsledere og ansatte inden for temaer, som bidrager til at skabe og understøtte vækst i de deltagende virksomheder gennem fælles erfaringsopbygning med løbende sparring fra eksterne aktører. Netværksforløbene bør tage udgangspunkt i overordnede emner, som er relevante for flere virksomheder at arbejde med.

Kompetencetilførsel:

- Tilknytning af personer, fx ledige med mellemlang eller lang videregående uddannelse til konkrete udviklingsopgaver i private virksomheder, herunder facilitering i forbindelse med matchning af virksomheder og højtuddannede. Indsatsen kan eventuelt supplere den eksisterende videnpilotordning og andre specialistformidlingsordninger, som hjælper SMV´er med tidligt at rekruttere højtuddannede specialister, og kan eventuelt være målrettet handicappede eller personer med anden etnisk baggrund end dansk.

Statsstøtte

Statsstøtte til kommercielle aktiviteter i projekterne ydes efter reglerne om støtte i EU's generelle gruppefritagelsesforordning. Alternativt som de minimis-støtte.

2.A.6.2. Beskrivelse af vejledende principper for valg af projekter

De vejledende principper er beskrevet samlet for prioritetsakse 1-4 under prioritetsakse 1.

2.A.6.3. Planlagt anvendelse af finansielle instrumenter

Danmark anvender ikke muligheden for finansielle instrumenter.

2.A.6.4. Planlagt anvendelse af store projekter

Danmark forventer ikke at anvende muligheden for store projekter.

2.A.6.5. Outputindikatorer pr. investeringsprioritet og pr. regionskategori

Tabel 5: Fælles og programspecifikke outputindikatorer

ID	Indikator *(indikatorens navn)*	Måleenhed	Fond	Regionskategori	Målværdi (2023)[67]			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
					M	K	T		
10	Deltagere	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			20.130	Monitorering	1/år
10	Deltagere	Antal	ESF	Overgangsregion			1.970	Monitorering	1/år
11	Antal mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder (herunder andelsvirksomheder og socialøkonomiske virksomheder), som modtager støtte	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			500	Monitorering	1/år
11	Antal mikrovirksomheder og små og mellemstore virksomheder (herunder andelsvirksomheder og socialøkonomiske virksomheder), som modtager støtte	Antal	ESF	Overgangsregion			120	Monitorering	1/år

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.7. Social innovation, tværnationalt samarbejde og ESF-bidrag til tematiske mål 1-7[68]

Prioritetsaksen forventes ikke at have indhold af social innovation eller tværnationalt samarbejde i forordningens forstand. Når støtte til tværnationalt samarbejde er valgt fra, skyldes det dels, at det af proportionalitetshensyn ikke vurderes hensigtsmæssigt at afsætte særskilte midler til en sådan indsats, og dels, at de danske støtteberettigelsesregler ikke tillader, at aktører fra andre lande får støtte som projektpartnere, jf. afsnit 3.1.4 i partnerskabsaftalen. Ifølge ESF-forordningen (RFO 1304/2013, artikel 10, stk. 1) skal partnere fra mindst to medlemsstater deltage i tværnationalt samarbejde. Udenlandske aktører kan dog være leverandører til projekter under programmet, som uanset udelukkelsen af udenlandske partnere vil kunne indeholde tværnationalt samarbejde. For uddybning heraf henvises til de muligheder, som er beskrevet i afsnit 4.5.

De aktiviteter, der vedrører rådgivning i iværksætteri, forventes at bidrage til tematisk mål 3 for små og mellemstore virksomheders med vækstpotentiale under det danske regionalfondsprogram, hvor SMV'ers konkurrenceevne vil blive understøttet med henblik på at øge antallet af vækstvirksomheder. Kompetenceløft i virksomheder forventes at bidrage til tematisk mål 1, 3 og 4 under regionalfondsprogrammet via kompetenceløft på udvalgte områder, f.eks. inden for grøn omstilling.

[67] For ESF omfatter denne liste de fælles outputindikatorer, hvor der er opstillet en målværdi.
[68] Som fastsat i artikel 9 (1)-9(7) i forordningen om fælles bestemmelser for ESI-fondene.

Der er endvidere et stort potentiale i at skabe vækst og nye arbejdspladser i takt med en grøn energiomstilling i Danmark og globalt.[69] Selvom hovedparten af indsatsen vedrørende grøn omstilling befinder sig i regionalfondsregi, så kan Socialfonden bidrage gennem uddannelse og jobskabelse inden for grøn økonomi og omstilling.

2.A.8. Resultatramme

Tabel 6: Resultatramme for prioritetsaksen

Indikator-type (implementeringstrin, finansiel, output eller, hvor relevant, resultatindikator)	ID	Definition af indikator or implementeringstrin	Måleenhed, hvor relevant	Fond	Regionskategori	Milepæl for 2018	Mål for 2023			Datakilde	Forklaring på indikatorens relevans, hvor relevant
							M	K	T		
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Mere udviklede regioner	27.800.000			151.100.000	ERST	
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Overgangsregion	5.900.000			31.500.000	ERST	
Output	10	Deltagere	Antal	ESF	Mere udviklede regioner	11.200			39.080	ERST	
Output	10	Deltagere	Antal	ESF	Overgangsregion	1.100			3.720	ERST	

Anm.: Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.9. Interventionskategorier

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, mere udviklede regioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsmekanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum		
104	37.302.420	01	75.589.841	04	5.669.238	Ikke relevaent	
106	38.287.421.			07	69.920.603		

[69] Jf. *Vækstplan for energi og klima*, Regeringen, 2013.

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, overgangsregioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsmekanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum		
104	9.415.041	01	18.938.083	04	1.420.356	Ikke relevant	
106	9.523.042			07	17.517.727		

2.A.1. PRIORITETSAKSE 2: Mobilitet på tværs af landegrænser

Socialfondens indsats under målet om fremme af beskæftigelse og støtte til arbejdskraftens mobilitet baseres under denne prioritetsakse på investeringsprioriteten (ESF-forordningen, 3.1.a)vii)):

- *Modernisering af arbejdsmarkedets institutioner, såsom offentlige og private arbejdsformidlinger og forbedring af matchning til arbejdsmarkedets behov, herunder gennem aktioner, som fremmer arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser og gennem mobilitetsordninger og bedre samarbejde mellem institutioner og relevante interessenter.*

2.A.2. Forklaring på at prioritetsaksen indeholder mere end én regionskategori, mere end et tematisk mål eller mere end en fond

Der henvises til prioritetsakse 1.

2.A.4. INVESTERINGSPRIORITET 1 under prioritetsakse 2: Modernisering og styrkelse af arbejdsmarkedets institutioner, såsom offentlige og private arbejdsformidlinger og forbedring af matchning til arbejdsmarkedets behov, herunder gennem aktioner, som fremmer arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser og gennem mobilitetsordninger og bedre samarbejde mellem institutioner og relevante interessenter

Ovenstående er en ordret gengivelse af forordningsteksten. Programmet giver ikke mulighed for at opnå støtte til gennemførelse af alle de nævnte aktiviteter, men kun en delmængde heraf, jf. beskrivelsen nedenfor.

2.A.5. Specifikke mål relateret til investeringsprioriteter og forventede resultater

Resultater som søges opnået med støtten:
Indsatsen under prioritetsakse 2, investeringsprioritet 1, gennemføres på baggrund af følgende identificerede udfordringer, jf. kapitel 1:

- På trods af stigende arbejdsløshed og faldende erhvervsfrekvens oplever en række medlemslande arbejdskraftmangel i visse sektorer, ligesom der ses udfordringer for en effektiv matchning af job og kompetencer mellem landene.
- Der ses eksempler på, at omfattende ledighed i sektorer i tilbagegang eksisterer side om side med fremgang og ny efterspørgsel på arbejdskraft i andre sektorer.

- Danmark hører til de lande, hvor virksomhederne har vanskeligt ved af finde højt kvalificeret arbejdskraft i brancher, der har stor betydning for vækstpotentialet.
- Samtidig skaber den øgede ledighed i Danmark behov for at understøtte danske jobsøgeres mulighed for at finde beskæftigelse i andre medlemslande.

Det specifikke mål for indsatsen under prioritetsakse 2 er at øge beskæftigelsen ved at øge arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser. Det direkte resultat af aktiviteterne vil være, at danske virksomheders behov for højt kvalificeret arbejdskraft, som det ikke er muligt at finde i Danmark, imødekommes i højere grad, samt at danske jobsøgeres muligheder for job i udlandet forbedres. Ved at bidrage til at rekruttere, matche og placere arbejdskraft over grænser inden for EU er det målet, at flere kommer i beskæftigelse.

SPECIFIKT MÅL 2:
- Øge arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser

Figur 9 nedenfor viser sammenhængen mellem det specifikke mål, input, aktiviteter, output, resultater og på længere sigt effekter.[70]

Figur 9. Interventionslogik for prioritetsakse 2

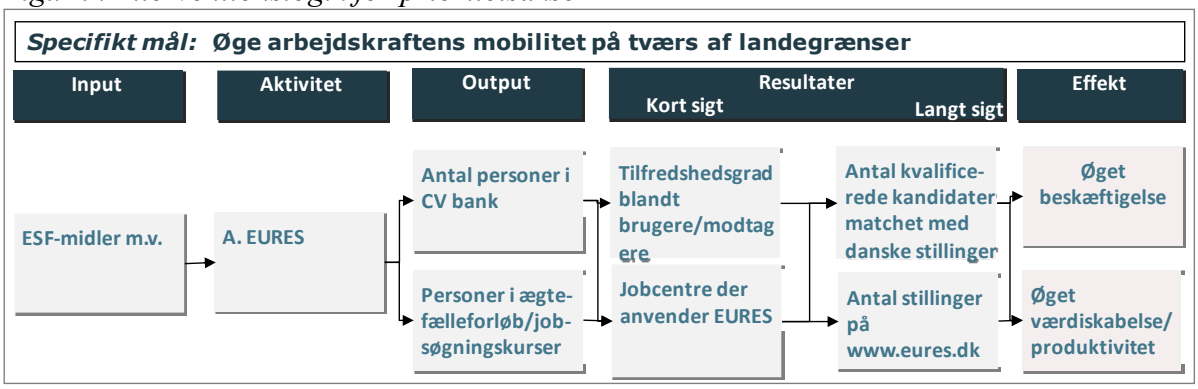

[70] For overblikkets skyld er kun få centrale indikatorer medtaget i figuren.

Tabel 4: Fælles resultatindikatorer, for hvilke en målværdi er opstillet og programspecifikke resultatindikatorer svarende til det specifikke mål (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator	Regionskategori	Måleenhed for indikator	Fælles output indikator brugt som basis	Baseline værdi	Måleenhed for baseline og målværdi	Baseline år	Målværdi (2023)			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
								M	K	T		
13	Antal kvalificerede kandidater matchet med danske stillinger	Mere udviklede regioner	Antal		2000	Antal kandidater	2013			2.370	Monitorering (CRM system)	1/år
		Overgangsregion			500	Antal kandidater	2013			590	Monitorering (CRM system)	1/år
14	Procent jobcentre, der anvender EURES services for danske kandidater	Mere udviklede regioner	Procent		85 %	Procent af jobcentre	2013			100 %	Survey	1/år
		Overgangsregion			85 %	Procent af jobcentre	2013			100 %	Survey	1/år
15	Tilfredshed blandt brugere/modtagere af ydelserne	Mere udviklede regioner	Procent		80% tilfreds eller meget tilfreds	Procent af ydere/modtagere	2011			85 % tilfreds eller meget tilfreds	Monitorering (Kundekartotek, deltagere i jobmesser og kurser mv.)	1/år
		Overgangsregion			80% tilfreds eller meget tilfreds	Procent af ydere/modtagere	2011			85 % tilfreds eller meget tilfreds	Monitorering (Kundekartotek, deltagere i jobmesser og kurser mv.)	1/år
16	Antal stillinger på www.eures.dk	Mere udviklede regioner	Antal		3500	Antal stillinger	2013			3.970	www.eures.dk	1/år
		Overgangsregion			900	Antal stillinger	2013			990	www.eures.dk	1/år

Anm.: ”Monitorering” betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter.

2.A.6. Foranstaltninger der støttes under investeringsprioriteten 'Modernisering af arbejdsmarkedets institutioner, såsom offentlige og private arbejdsformidlinger og forbedring af matchning til arbejdsmarkedets behov, herunder gennem aktioner, som fremmer arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser og gennem mobilitetsordninger og bedre samarbejde mellem institutioner og relevante interessenter'

2.A.6.1. Beskrivelse af type og eksempler på foranstaltninger der støttes og det forventede bidrag til relaterede specifikke mål, inkl. hovedmålgruppe, geografiske områder, typer af støttemodtagere

a) Øget mobilitet på tværs af landegrænser (EURES)

Ifølge Europa-Kommissionen er manglende mobilitet en udfordring på både nationalt og europæisk niveau.[71]

EURES-netværket er centralt for understøttelse af arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser. EURES (European Employment Service) er et europæisk rekrutteringsnetværk bestående af de offentlige arbejdsformidlinger i 31 medlemslande (EU + EØS + Schweiz). EURES-aktiviteterne består dels af tværgående EU-aktiviteter, bl.a. en on-line EU-job- og CV-bank, dels af en række konkrete rekrutterings- og informationsaktiviteter, der er nationalt forankrede. Europa-Kommissionen har i forbindelse med en omfattende reform og omlægning af EURES' indsats til støtte for EU 2020-strategien peget på, at nationale EURES-aktiviteter i EU's medlemslande fra 2014 kan finansieres af Den Europæiske Socialfond[72].

Aktiviteterne sigter mod, inden for rammerne af EURES, at imødekomme danske virksomheders behov for højt kvalificeret arbejdskraft, som det ikke er muligt at finde i Danmark, samt at understøtte danske jobsøgeres muligheder for job i udlandet.

EU-Kommissionen fastlægger retningslinjer for metoder, processer og organisering i et særligt EURES charter, der er under udarbejdelse. Charteret fastlægger bl.a. rammerne for monitorering og måling af den nationale indsats og rummer tillige et servicekatalog, som definerer de ydelser, som EURES partners skal levere.

Midlerne tildeles den myndighed, der er udpeget til at varetage den nationale del af EURES-indsatsen, som to rammetilsagn, der tidsmæssigt hver dækker cirka halvdelen af programperioden. Den første bevilling afsluttes med en midtvejsevaluering

Der vil alene være tale om indsatser, der ligger ud over den ordinære beskæftigelsesindsats.

Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser*:

- Informations- og rekrutteringsservice over for danske virksomheder, der har vanskeligt ved at finde højt kvalificeret arbejdskraft i Danmark. Serviceydelserne vil bl.a. bestå af målrettede rekrutteringsforløb, hvor de bedst egnede kandidater udvælges i samarbejde med EURES-netværket i relevante lande.

[71] Europa-Kommissionens meddelelse 'Towards a job-rich recovery" (COM(2012) 173) og 'Commission Staff working document on the labour market trends and challenges' (SWD(2012) 90).
[72] Tilsvarende aktiviteterne har hidtil været finansieret under et andet EU-program.

- Informations- og rekrutteringsydelser målrettet danske jobsøgere, som er interesseret i job i udlandet. Indsatsen udvikles i tæt samarbejde med de danske jobcentre og EURES-partnere i udvalgte aftagerlande.
- Opbygning og udvikling af EURES-netværket, bl.a. med henblik på implementering af metoder og processer, der understøtter EURES-reformens fokusering på fremme af konkret mobilitet.
- Informationsindsats til støtte for gennemsigtighed og 'fair mobility' på det europæiske arbejdsmarked, dels af hensyn til arbejdstagernes mulighed for at udnytte jobmulighederne, dels for at øge kendskabet til rettigheder og forpligtelser.

For at gennemføre ovennævnte aktiviteter vil den myndighed, der er udpeget til at varetage den nationale del af EURES-indsatsen, skulle gennemføre følgende konkrete aktiviteter, som vil kunne støttes i det omfang, de er støtteberettigede under de danske socialfondsregler:

- Deltagelse i relevante jobmesser i EU, herunder rejseaktiviteter
- Udarbejdelse af brochurer og andet informationsmateriale til virksomheder og jobsøgere
- Annoncering af aktiviteterne i relevante medier
- Afvikling af kursusaktiviteter for jobsøgere
- Gennemførelse af seminarer og konferencer for en bred kreds af aktører
- Udvikling, drift og vedligeholdelse af web-løsninger
- Rejseaktiviteter i forbindelse med det europæiske EURES-netværk
- Rejseaktiviteter i forbindelse med kurser tilrettelagt af EU-Kommissionen, herunder EURES-vejleder-uddannelsen
- Udvikling af monitoreringssystemer m.v.

2.A.6.2. Beskrivelse af vejledende principper for valg af projekter

De vejledende principper er beskrevet samlet for prioritetsakse 1-4 under prioritetsakse 1.

2.A.6.3. Planlagt anvendelse af finansielle instrumenter

Danmark anvender ikke muligheden for finansielle instrumenter.

2.A.6.4. Planlagt anvendelse af store projekter

Danmark forventer ikke at anvende muligheden for store projekter.

2.A.6.5. Outputindikatorer pr. investeringsprioritet og pr. regionskategori

Tabel 5: Fælles og programspecifikke outputindikatorer for ESF (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator *(indikatorens navn)*	Måleenhed	Fond	Regionskategori	Målværdi (2023)[73]			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
					M	K	T		
17	Antal personer i EURES CV bank	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			22.490	CV Bank	1/år
17	Antal personer i EURES CV bank	Antal	ESF	Overgangsregion			5.620	CV Bank	1/år
28	Antal personer i ægtefælleforløb	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			1.690	Monitorering (CRM system)	1/år
28	Antal personer i ægtefælleforløb	Antal	ESF	Overgangsregion			420	Monitorering (CRM system)	1/år

[73] For ESF omfatter denne liste de fælles outputindikatorer, hvor der er opstillet en målværdi.

Anm.: ”Monitorering” betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe.

2.A.7. Social innovation, tværnationalt samarbejde og ESF-bidrag til tematiske mål 1-774

Prioritetsaksen forventes ikke at have indhold af social innovation eller tværnationalt samarbejde i forordningens forstand. Når støtte til tværnationalt samarbejde er valgt fra, skyldes det dels, at det af proportionalitetshensyn ikke vurderes hensigtsmæssigt at afsætte særskilte midler til en sådan indsats, og dels, at de danske støtteberettigelsesregler ikke tillader, at aktører fra andre lande får støtte som projektpartnere, jf. afsnit 3.1.4 i partnerskabsaftalen. Ifølge ESF-forordningen (RFO 1304/2013, artikel 10, stk. 1) skal partnere fra mindst to medlemsstater deltage i tværnationalt samarbejde. Udenlandske aktører kan dog være leverandører til projekter under programmet, som uanset udelukkelsen af udenlandske partnere vil kunne indeholde tværnationalt samarbejde. For uddybning heraf henvises til de muligheder, som er beskrevet i afsnit 4.5.

2.A.8. Resultatramme

Tabel 6: Resultatramme for prioritetsaksen

Indikatortype (implementeringstrin, finansiel, output eller, hvor relevant, resultatindikator)	ID	Definition af indikator or implementeringstrin	Måleenhed, hvor relevant	Fond	Regionskategori	Milepæl for 2018	Mål for 2023			Datakilde	Forklaring på indikatorens relevans, hvor relevant
							M	K	T		
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Mere udviklede regioner	1.100.000			4.300.000	ERST	
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Overgangsregion	200.000			900.000	ERST	
Output	17	Antal personer i EURES CV bank	Antal	ESF	Mere udviklede regioner	8.400			22.490	EURES CV bank	
Output	17	Antal personer i EURES CV bank	Antal	ESF	Overgangsregion	2.100			5.620	EURES CV bank	

2.A.9. Interventionskategorier

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, mere udviklede regioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsmekanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum		
108	2.159.343	01	2.159.343	07	1.997.392	Ikke relevant	
				04	161.951		

[74] Som fastsat i artikel 9 (1)-9(7) i forordningen om fælles bestemmelser for ESI-fondene.

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, overgangsregioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventions-område		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsme-kanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum	Ikke relevant	
108	551.258	01	551.258	07	509.913		
				04	41.345		

2.A.1. PRIORITETSAKSE 3: Inklusion via uddannelse og beskæftigelse

Socialfondens indsats under målet om fremme af social inklusion og bekæmpelse af fattigdom baseres på investeringsprioriteten (ESF-forordningen, artikel 3.1.b)i)):

- *Aktiv inklusion, herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedring af beskæftigelsesevnen*

2.A.2. Forklaring på at prioritetsaksen indeholder mere end én regionskategori, mere end et tematisk mål eller mere end en fond

Der henvises til prioritetsakse 1.

2.A.4. INVESTERINGSPRIORITET 1 under prioritetsakse 3: Aktiv inklusion herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedring af beskæftigelsesevnen

Ovenstående er en ordret gengivelse af forordningsteksten. Programmet giver ikke mulighed for at opnå støtte til gennemførelse af alle de nævnte aktiviteter, men kun en delmængde heraf, jf. beskrivelsen nedenfor.

2.A.5. Specifikt mål relateret til investeringsprioriteter og forventede resultater

Resultater som søges opnået med støtten:
Indsatsen under prioritetsakse 3, investeringsprioritet 1, gennemføres på baggrund af følgende identificerede udfordringer, jf. kapitel 1:

- Antallet af personer i husstande med lav beskæftigelse er steget siden 2008.
- De lavest uddannede har haft det største fald i deres beskæftigelsesfrekvens, siden den økonomiske krise begyndte samtidig med at flere skal gennemføre særligt en erhvervsuddannelse.

Det specifikke mål for indsatsen under prioritetsakse 3 er at øge beskæftigelsen blandt personer på kanten af arbejdsmarkedet. De direkte resultater af aktiviteterne vil være, at flere unge med særlige udfordringer gennemfører en ungdomsuddannelse, og at personer med særlige udfordringer gennemfører indslusningsforløb i fx socialøkonomiske virksomheder med henblik på at forbedre deres muligheder for at opnå ordinær, ustøttet beskæftigelse (og ved at støtte socialøkonomiske virksomheder med beskæftigelsesfremmende formål).

SPECIFIKT MÅL 3:
- Øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet.

Figur 10 nedenfor viser sammenhængen mellem det specifikke mål, input, aktiviteter, output, resultater og på længere sigt effekter.[75]

[75] For overblikkets skyld er kun få centrale indikatorer medtaget i figuren.

Figur 10. Interventionslogik for prioritetsakse 3

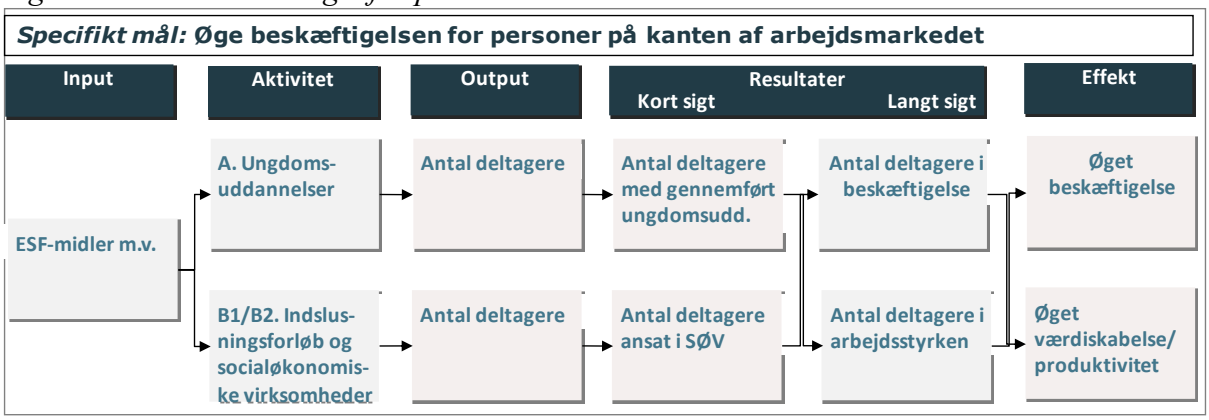

Tabel 4: Fælles resultatindikatorer, for hvilke en målværdi er opstillet og programspecifikke resultatindikatorer svarende til det specifikke mål (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator	Regionskategori	Måleenhed for indikator	Fælles output indikator brugt som basis	Baseline værdi	Måleenhed for baseline og målværdi	Baseline år	Målværdi (2023)			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
								M	K	T		
1	Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år
18	Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år
19	Deltagere, der er beskæftiget i socialøkonomiske virksomheder umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		5	Procent	2013			10	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			5	Procent	2013			10	Monitorering	1/år
20	Erhvervsinaktive deltagere, der er jobsøgende umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		8	Procent	2013			10	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			8	Procent	2013			10	Monitorering	1/år
21	Deltagere, der kommer i arbejde, herunder som selvstændige erhvervsdrivende, umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		17	Procent	2013			20	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			17	Procent	2013			20	Monitorering	1/år
22	Deltagere der er i arbejde, herunder som selvstændige erhvervsdrivende, 6 måneder efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		22	Procent	2013			25	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år
		Overgangsregion			22	Procent	2013			25	Monitorering (Danmarks Statistik)	1/år

Anm.: ”Monitorering” betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.6. Foranstaltninger der støttes under investeringsprioriteten ’Aktiv inklusion, herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedring af beskæftigelsesevnen’

2.A.6.1. Beskrivelse af type og eksempler på foranstaltninger der støttes og det forventede bidrag til relaterede specifikke mål, inkl. hovedmålgruppe, geografiske områder, typer af støttemodtagere

Socialfondsindsatsen kan konkret udmøntes med initiativer, som medvirker til at indsluse personer med begrænset tilknytning til arbejdsmarkedet. Det vurderes, at socialfondsindsatsen med fordel kan supplere de tiltag, som iværksættes på baggrund af de nationale reformer vedrørende kontanthjælp, førtidspension, integration og fleksjob.

Førtidspensionsreformen indebærer, at personer under 40 år fremadrettet som udgangspunkt ikke skal tilkendes førtidspension. I stedet bliver de tilbudt en helhedsorienteret indsats i et eller flere ressourceforløb, som skal udvikle arbejdsevnen og hjælpe dem videre i livet. Hvis det er åbenlyst, at personen ikke kan komme i arbejde igen, kan der dog fortsat tilkendes førtidspension. Ressourceforløbene vil ofte bestå af både beskæftigelsestilbud, sociale tilbud og sundhedsmæssige tilbud, der kombineres og koordineres på tværs.

Kontanthjælpsreformen indebærer, at kontanthjælpen bliver afskaffet og erstattet af hjælp til uddannelse for alle unge under 30 år uden uddannelse. Unge under 30 år får et uddannelsespålæg, som betyder, at de unge, som umiddelbart kan starte på en uddannelse, skal gøre det hurtigst muligt. De unge, som ikke umiddelbart kan starte i uddannelse, skal stå til rådighed for en indsats, der er rettet mod uddannelse.

Midlerne fra Socialfonden skal anvendes til en additionel indsats, der supplerer initiativerne i de nye reformer, samt eksisterende nationale, regionale og lokale initiativer. Midlerne skal samtidig understøtte en indsats for personer på kanten af arbejdsmarkedet, herunder personer med indvandrerbaggrund, langtidsledige og lavt kvalificerede arbejdstagere, jf. Europa-Kommissionens landespecifikke anbefalinger til Danmark. Endemålet med aktiviteterne er at øge sandsynligheden for, at deltagerne i projektaktiviteterne kommer i beskæftigelse. Forvaltningsmyndigheden vil sammen med overvågningsudvalget løbende observere udmøntningen af aktiviteterne på prioritetsaksen og tilstræbe at indsatsen så vidt muligt følger de årlige landespecifikke anbefalinger fra kommissionen.

Socialfondsindsatsen indsnævres til at fokusere på personer med ingen eller svag tilknytning til arbejdsmarkedet, samt uddannelsessøgende med særlige udfordringer. Det er personer, der ikke kan opnå tilknytning til arbejdsmarkedet uden støttende indsats, og hvor den ordinære indsats ikke er tilstrækkelig. Det vil som udgangspunkt sige:

- Fleksjobvisiterede med lille arbejdsevne, som fx kun kan arbejde få timer
- Førtidspensionister
- Personer i ressourceforløb
- Udsatte kontanthjælpsmodtagere, herunder unge og indvandrere, der er i risiko for at ende i førtidspension eller med meget svag tilknytning til arbejdsmarkedet, samt nyankomne flygtninge med særlige udfordringer, som fx traumer
- Øvrige udsatte personer langt fra arbejdsmarkedet.

Under indsatsområde *a) Ungdomsuddannelse for unge med særlige udfordringer* kan der endvidere indgå uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser med særlige udfordringer (eksempelvis handicap, psykiske problemer, sygdom, sprogvanskeligheder eller personligt relaterede problemer), som sætter begrænsninger for deres muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse.

For at kunne opnå støtte fra Socialfonden skal projektet falde inden for mulighederne i et af de to indsatsområder, som er beskrevet nedenfor.

a) Ungdomsuddannelse for unge med særlige udfordringer
På dette område ligger den del af ungeindsatsen, der er rettet mod unge uddannelsessøgende med særlige udfordringer i relation til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse. Den brede ungeindsats kan støttes under prioritetsakse 4.

Under dette indsatsområde kan støttes aktiviteter med henblik på fastholdelse i ungdomsuddannelsessystemet. Der er en gruppe af unge, som selv i perioder med begrænset ledighed har svært ved at få et arbejde eller starte på og gennemføre en uddannelse. I perioder med stigende ledighed vil denne gruppe være særligt udsat, når det gælder om at finde beskæftigelse. På sigt kan der derfor være et beskæftigelsesmæssigt potentiale i at styrke indsatsen mod at begrænse frafaldet fra ungdomsuddannelserne, samt gennemføre initiativer med henblik på at øge de unges motivation for at gennemføre en ungdomsuddannelse.[76] Dette potentiale findes ikke mindst blandt unge (især mænd) med indvandrerbaggrund, hvoraf godt en tredjedel ikke har en uddannelse ud over folkeskoleniveau.[77]

Der kan være flere barrierer, som gør det vanskeligt for den unge at færdiggøre en ungdomsuddannelse. Årsagerne til frafald er oftest udefrakommende faktorer, personlige problemer og manglende faglige forudsætninger.[78] Socialfondsindsatsen kan medvirke til, at de unge med særlige udfordringer sikres bedre muligheder for at gennemføre en ungdomsuddannelse. Der kan fx være tale om styrket vejledning for målgruppen, mentorordninger eller særlige tilrettelagte forløb. Eksempelvis har et forsøg med særligt tilrettelagte gymnasieforløb for unge med Aspergers syndrom haft gode resultater.[79] Dette kunne via en socialfondsindsats overføres til andre deltagere inden for målgruppen.

Socialfondsindsatsen rettes mod de unge, som har særlige udfordringer med at gennemføre en ungdomsuddannelse. Målgruppen er hovedsageligt unge i aldersgruppen fra 15 til 30 år, men der er mulighed for, at personer, som er ældre end 30 år, kan deltage, hvis de i øvrigt ligger inden for prioritetsaksens målgruppe. Projekterne skal gennemføres som et samarbejde mellem flere parter. Det kan f.eks. være uddannelsesinstitutioner, offentlige myndigheder, selvejende institutioner, virksomheder, NGO'er og frivillige organisationer etc. Hver af disse typer parter kan være ansøger. For at øge sandsynligheden for at få effekt af indsatsen vil der blive stillet krav om, at uddannelsesinstitutioner deltager i forløbene.

<u>Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet*, kan være:</u>

- Styrket vejledning og uddannelse af særligt udsatte unge, herunder fx fra yderområder eller i udsatte boligområder i byer, der falder fra eller ikke kommer i gang med en ungdomsuddannelse, bl.a. via supplerende aktiviteter til den forberedende grunduddannelse[80], styrket samspil mellem ungdomsuddannelsesinstitutioner og andre aktører om særlige forløb, som letter overgangen til ungdomsuddannelse , mentorordninger, helhedsorienterede indsatser mv. Aktiviteterne kan med fordele

[76] Beskæftigelsesministeriet: *Unges uddannelse og tilknytning til arbejdsmarkedet – analyserapport*, 2009.
[77] AE-Rådet: *Hver 3. indvandrerdreng har ingen uddannelse udover folkeskolen,* december 2012.
[78] Videnscenter om fastholdelse og frafald: *Hold Fast - Slutrapport over 19 fastholdelsesprojekter på gymnasiale uddannelser*, 2011.
[79] Danmarks Evalueringsinstitut: *Gymnasieforløb for elever med Aspergers syndrom*, 2012.
[80] Den Forberedende Grunduddannelse etableres pr. 1.8.2019

inddrage fx personer med anden etnisk baggrund end dansk (herunder særligt drenge) eller handicappede i målgruppen.

- Særlige tilrettelagte ungdomsuddannelsesforløb for deltagere inden for prioritetsaksens målgruppe og/eller aktiviteter med henblik på at styrke fastholdelsen af deltagere fra målgruppen i det ordinære ungdomsuddannelsessystem samt tilgængeligheden for denne målgruppe, fx ved støtte til e-læringsforløb, men ikke ved støtte til transport eller fysiske anlæg.
- Støtte til fastholdelse af unge med psykisk sårbarhed og/eller opmærksomhedsforstyrrelser i det ordinære ungdomsuddannelsessystem.

b) Indslusnings- og fastholdelsesforløb og socialøkonomiske virksomheder

Indsatsen under *'Indslusnings- og fastholdelsesforløb og socialøkonomiske virksomheder'* falder i to underaktiviteter b_1) Indslusnings- og fastholdelsesforløb til arbejdsmarkedet og b_2) Socialøkonomiske virksomheder.

Hvor indsats b_1 har deltageren i fokus med specialtilrettede indslusnings- og fastholdelsesforløb for de udsatte ledige, så er omdrejningspunktet i indsatsen under b_2 understøttelse af socialøkonomiske virksomheder med henblik på at skabe flere beskæftigelsesmuligheder for målgruppen.

b_1) Indslusnings- og fastholdelsesforløb til arbejdsmarkedet

Socialfondsindsatsen under b_1 vil kunne yde støtte til beskæftigelsesfremmende indslusningsforløb for personer langt fra arbejdsmarkedet og inden for prioritetsaksens målgruppe, hvor målet med indsatsen er, at deltageren kommer tættere på ordinær ustøttet beskæftigelse.

Projekterne skal gennemføres som et samarbejde mellem flere parter. Det kan fx være offentlige myndigheder, selvejende institutioner, virksomheder, NGO'er og frivillige organisationer etc. Hver af disse typer parter kan være ansøger. For at øge sandsynligheden for at få effekt af indsatsen vil der blive stillet krav om, at private virksomheder deltager i forløbene. Indslusningsforløbene skal således foregå via en virksomhedsrettet indsats, hvor deltagerne afprøves i et "virkeligt" miljø – hvilket med fordel kan være i en socialøkonomisk virksomhed, jf. indsats b_2, men forløb i andre virksomheder er ikke udelukket fra indsatsen[81]. Forløbene kan fokusere på at bibringe deltagerne de nødvendige kompetencer og sociale færdigheder til at kunne varetage et arbejde og til fremme af indslusningen på arbejdsmarkedet. Samtidig kan indsatsen understøtte virksomhedernes parathed til at modtage og fastholde personer med forskellige udfordringer i relation til at opnå ordinær beskæftigelse. Der lægges vægt på, at indslusningsforløbene igangsættes med baggrund i en tværgående og helhedsorienteret tilgang.

Indsatsen kan fx bygge på tiltag inden for "supported employment". Dette går ud på, at tilbuddet om arbejde på et beskyttet værksted (beskyttet arbejde) skal erstattes med et tilbud om arbejde i en almindelig virksomhed, fx socialøkonomisk med støtte af en job coach.[82] "Supported employment" er ordninger, der har til formål at hjælpe personer med handicap og andre marginaliserede grupper med at sikre og opretholde betalt arbejde på det ordinære arbejdsmarked. De støttende foranstaltninger kan være hjælp til den ledige før, under og efter ansættelse, og tilsvarende støtte til arbejdsgiveren. 'Job coach'-funktionen spiller en central rolle i dette arbejde.[83]

---

[81] LB Analyse: *Temaevaluering af den danske strukturfondsindsats 2007-2013, Udvikling af menneskelige ressourcer,* november 2012.
[82] SFI: *Beskyttet beskæftigelse – En kortlægning,* 2009.
[83] Europa Kommissionen: *Supported Employment for people with disabilities in the EU and EFTA-EEA*, 2012.

Indsatsen under b_1 kan med fordel sammentænkes med de ressourceforløb, som igangsættes i forbindelse med de nationale reformer. Aktiviteterne, som igangsættes under socialfondsindsatsen, kan udelukkende virke som en additionel indsats over for målgruppen.

Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet*, kan være:

- Forløb for virksomheder og udsatte ledige – der dels forbereder virksomheden på at modtage udsatte personer langt fra arbejdsmarkedet og dels forbereder de udsatte personer på at arbejde i en virksomhed, fx i regi af jobcentrenes rehabiliteringsteams.
- Helhedsorienterede indslusnings- og fastholdelsesforløb med særligt fokus på udsatte ledige med fx psykiske barrierer for at indtræde på det ordinære arbejdsmarked. Indslusnings- og fastholdelsesforløbene skal iværksættes via en virksomhedsrettet indsats - fx i socialøkonomiske virksomheder.
- Ressourceafklaringsforløb og afprøvning af nye modeller (herunder fx supported employment) for social inklusion via indslusningsforløb med henblik på beskæftigelsesfremme for indsatsområdets målgruppe.

b_2) Socialøkonomiske virksomheder

Indsatsen rettes mod støtte til levedygtige socialøkonomiske virksomhedsinitiativer med beskæftigelsesfremmende formål. Socialøkonomiske virksomheder, der opfylder kravet om at have beskæftigelsesfremmende formål, kan samtidigt tjene andre formål. Der ydes kun støtte fra Socialfonden til virksomheder, der er registreret som socialøkonomiske virksomheder[84], eller virksomheder der via projektaktiviteterne arbejder hen imod en sådan registrering, eller virksomheder, der er defineret som socialøkonomiske virksomheder ved at have et almennyttigt formål, samt arbejder ud fra en såvel økonomisk som social bundlinje for virksomheden. Der ydes ikke direkte støtte til oprettelse og etablering af socialøkonomiske virksomheder, men alene til eksempelvis rådgivnings-, netværks- og udviklingsaktiviteter for socialøkonomiske virksomheder eller kommende socialøkonomiske virksomheder.

Indsatsen koordineres med en forventet landdistriktsindsats inden for oprettelse og fremme af små virksomheder.

Socialøkonomiske virksomheder adskiller sig fra andre typer virksomheder ved at have et overordnet almennyttigt formål, og ved hovedsageligt at anvende deres overskud med dette formål for øje. Virksomhederne handler således ud fra en dobbelt bundlinje med fokus på såvel økonomisk som social værdiskabelse.

De beskæftigelsesfremmende socialøkonomiske virksomheder, som socialfondsindsatsen dækker, skal have som hovedformål at bringe udsatte ledige tættere på arbejdsmarkedet. Dette kan eksempelvis ske ved at udbyde fleksible og alternative arbejdstilbud – enten i form af varige arbejdspladser, eller i form af opkvalificerende forløb som fx virksomhedspraktik. En kortlægning af socialøkonomiske virksomheder i Danmark har vist, at fire ud af ti arbejder med et beskæftigelsesmæssigt formål.[85] Samtidig understøttes tankegangen om at erstatte beskyttede beskæftigelsesaktiviteter med et tilbud om arbejde for målgruppen i socialøkonomiske virksomheder med ordinær produktion for øje og ordinært rettede arbejdsbetingelser.

---

[84] Det forventes, at der i 2014 indføres en særlig registreringsmodel for socialøkonomiske virksomheder. Lovforslaget om den særlige registreringsmodel er på regeringens lovprogram for folketingsåret 2013-2014.

[85] Udvalget for socialøkonomiske virksomheder: *Anbefalingsrapport*, september 2013.

Der findes gode eksempler på, at socialøkonomiske virksomheder har været særligt succesfulde i forhold til at motivere og opkvalificere eksempelvis udsatte unge, psykisk sårbare målgrupper til en øget deltagelse på arbejdsmarkedet. Dette kan blandt andet skyldes, at virksomhederne kan tilbyde målgruppen særlig omsorg og støtte, samt at de ofte har et særligt blik for at anvende og udvikle målgruppens særlige kompetencer. Socialøkonomiske virksomheder er i dansk sammenhæng et forholdsvis nyt fænomen, hvis fremtidige udbredelse blandt andet afhænger af gode rammevilkår, f.eks. i form af fastere rammer for deres selskabsform. Der blev ved finanslovsaftalen for 2013 indgået aftale om en toårig indsats for at støtte udviklingen af socialøkonomiske virksomheder i Danmark. Som en del af indsatsen blev der bl.a. nedsat et udvalg for socialøkonomiske virksomheder. Udvalget for socialøkonomiske virksomheder udsendte i september 2013 en anbefalingsrapport med fem konkrete anbefalinger til, hvordan Danmark kan få flere og bedre socialøkonomiske virksomheder[103]. Socialfondsindsatsen understøtter rapportens anbefalinger, herunder særligt anbefalingerne vedrørende styrkede iværksættermuligheder, samt styrket kompetenceudvikling og finansieringsmuligheder for de socialøkonomiske virksomheder.

Den enkelte socialøkonomiske virksomhed vil typisk have fokus på specifikke målgrupper, som eksempelvis udsatte unge, psykisk sårbare eller personer med misbrug eller handicap.

Målet med indsatsen er således dobbeltrettet: Ud over at der skabes flere beskæftigelsesmuligheder for målgruppen, fokuseres der på de konkrete udfordringer og barrierer, som de enkelte deltagere har i forhold til at kunne begå sig i ordinær beskæftigelse.

Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet*, kan være:

- Styrke socialøkonomisk iværksætteri gennem rådgivning, uddannelse, netværk, udviklingsaktiviteter etc., fx i yderområder med mange socialt udsatte eller i udsatte boligområder i byer.
- Forbedre mulighederne for at teste og gennemføre afknopning til socialøkonomiske virksomheder fra øvrige offentlige/private aktiviteter med henblik på at blive en registreret socialøkonomisk virksomhed.
- Støtte til konsulentbistand og kompetenceudvikling for socialøkonomiske virksomheder, fx gennem rådgivning om forretningsmodeller, -udvikling og -drift, rådgivning om adgang til kapital samt støtte til skalering.
- Støtte udviklingsprojekter mellem socialøkonomiske virksomheder og offentlige myndigheder med fokus på inklusion og beskæftigelse af udsatte ledige.

Statsstøtte

Statsstøtte til kommercielle aktiviteter i projekterne ydes efter reglerne om støtte i EU's generelle gruppefritagelsesforordning. Alternativt som de minimis-støtte.

2.A.6.2. Beskrivelse af vejledende principper for valg af projekter.

De vejledende principper er beskrevet samlet for prioritetsakse 1-4 under prioritetsakse 1.

2.A.6.3. Planlagt anvendelse af finansielle instrumenter

Danmark anvender ikke muligheden for finansielle instrumenter.

2.A.6.4. Planlagt anvendelse af store projekter

Danmark forventer ikke at anvende muligheden for store projekter.

2.A.6.5. Outputindikatorer pr. investeringsprioritet og pr. regionskategori

Tabel 5: Fælles og programspecifikke outputindikatorer (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator *(indikatorens navn)*	Måle-enhed	Fond	Regions-kategori	Målværdi (2023)[86]			Datakilde	Rapporte-ringsfrekvens
					M	K	T		
10	Deltagere	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			7.590	Monitorering	1/år
10	Deltagere	Antal	ESF	Overgangsregion			1.000	Monitorering	1/år

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.7. Social innovation, tværnationalt samarbejde og ESF-bidrag til tematiske mål 1-7[87]

Prioritetsaksen forventes i kraft af indsatsen for socialøkonomiske virksomheder at have indhold af social innovation. Der findes mange definitioner af social innovation. Et konkret eksempel fra Danmark, hvor social innovation udmøntes via en socialøkonomisk virksomhed, er virksomheden *Specialisterne. Specialisterne* var blandt de første i verden til at kunne se og udnytte de muligheder, som personer med eksempelvis autisme besidder. Hos *Specialisterne* vender man udfordringer til fordele, hvor de karaktertræk, som normalt anses for at være med til at ekskludere mennesker med autisme fra arbejdsmarkedet, er de selv samme karaktertræk, som gør dem til værdifulde medarbejdere for *Specialisterne,* som fx passion for detaljer, nul fejltolerance og vedholdenhed til at løse selv de mest komplicerede opgaver. Personerne med eksempelvis autisme arbejder hos *Specialisterne* som konsulenter med opgaver såsom software test, programmering og data-indtastning for både det offentlige og private erhvervsliv.

Specialisterne tilbyder også en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse for unge med autisme i alderen 16-25 år. Uddannelsens formål er at skabe en helhedsorienteret undervisning, hvor der er fokus på at udvikle elevernes personlige, sociale og faglige færdigheder. Som en del af uddannelsen får de studerende mulighed for at prøve kræfter med rigtige arbejdsopgaver og praktikforløb ude hos *Specialisternes* samarbejdspartnere.[88]

Der forventes ikke tværnationalt samarbejde i forordningens forstand. Når støtte til tværnationalt samarbejde er valgt fra, skyldes det dels, at det af proportionalitetshensyn ikke vurderes hensigtsmæssigt at afsætte særskilte midler til en sådan indsats, og dels, at de danske støtteberettigelsesregler ikke tillader, at aktører fra andre lande får støtte som projektpartnere, jf. afsnit 3.1.4 i partnerskabsaftalen. Ifølge ESF-forordningen (RFO 1304/2013, artikel 10, stk. 1) skal partnere fra mindst to medlemsstater deltage i tværnationalt samarbejde. Udenlandske aktører

[86] For ESF omfatter denne liste de fælles outputindikatorer, hvor der er opstillet en målværdi.
[87] Som fastsat i artikel 9 (1)-9(7) i forordningen om fælles bestemmelser for ESI-fondene.
[88] https://webgate.ec.europa.eu/socialinnovationeurope/directory/organisation/specialisterne og http://dk.specialisterne.com/om-specialisterne/

kan dog være leverandører til projekter under programmet, som uanset udelukkelsen af udenlandske partnere vil kunne indeholde tværnationalt samarbejde. For uddybning heraf henvises til de muligheder, som er beskrevet i afsnit 4.5.

Der vil kunne opnås synergi med de lokale aktionsgruppers indsats under landdistriktsprogrammet, fx via støtte til socialøkonomiske virksomheder i yderområder.2.A.8. Resultatramme

Tabel 6: Resultatramme for prioritetsaksen

Indikatortype (implementeringstrin, finansiel, output eller, hvor relevant, resultatindikator)	ID	Definition af indikator or implementeringstrin	Måleenhed, hvor relevant	Fond	Regionskategori	Milepæl for 2018	Mål for 2023			Datakilde	Forklaring på indikatorens relevans, hvor relevant
							M	K	T		
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Mere udviklede regioner	15.400.000			63.100.000	ERST	
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Overgangsregion	3.300.000			15.200.000	ERST	
Output	10	Antal deltagere i alt	Antal	ESF	Mere udviklede regioner	2.800			7.590	ERST	
Output	10	Antal deltagere i alt	Antal	ESF	Overgangsregion	370			1.000	ERST	

Anm.: Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.9. Interventionskategorier

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, mere udviklede regioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsmekanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum		
109	31.553.866	01	31.553.866	07	29.187.326	Ikke relevant	
				04	2.366.540		

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, overgangsregioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventions-område		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsmekanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum		
109	9.129.460	01	9.129.460	07	8.444.751	Ikke relevant	
				04	684.709		

2.A.1. PRIORITETSAKSE 4: Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse

Socialfondens indsats under målet om investeringer i uddannelse, kvalifikationer og livslang læring baseres på investeringsprioriteterne indeholdt i ESF-forordningens artikel 3.1.c)iv) og 3.1.c)iii):

- *Forbedre arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelsessystemer, lette overgangen fra skole til arbejdsmarked, styrke erhvervsuddannelsessystemerne og deres kvalitet, herunder via mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder, tilpasning af læseplaner samt etablering og udvikling af arbejdsbaserede læringssystemer, herunder systemer med kombineret teoretisk og praktisk læring samt praktikpladsordninger*

- *Forbedre lige adgang til livslang læring for alle aldersgrupper i formelt, ikke-formelt og uformelt regi, forbedre arbejdsstyrkens viden, færdigheder og kompetencer og fremme fleksible læringsveje, herunder via erhvervsvejledning og validering af erhvervede kompetencer*

2.A.2. Forklaring på at prioritetsaksen indeholder mere end én regionskategori, mere end et tematisk mål eller mere end en fond

Der henvises til prioritetsakse 1.

2.A.4. INVESTERINGSPRIORITET 1 under prioritetsakse 4: Forbedre arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelsessystemer, lette overgangen fra skole til arbejdsmarked, styrke erhvervsuddannelsessystemerne og deres kvalitet, herunder via mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder, tilpasning af læseplaner samt etablering og udvikling af arbejdsbaserede læringssystemer, herunder systemer med kombineret teoretisk og praktisk læring samt praktikpladsordninger

Ovenstående er en ordret gengivelse af forordningsteksten. Programmet giver ikke mulighed for at opnå støtte til gennemførelse af alle de nævnte aktiviteter, men kun en delmængde heraf, jf. beskrivelsen nedenfor.

2.A.5. Specifikke mål relateret til investeringsprioriteter og forventede resultater

Resultater som søges opnået med støtten:
Indsatsen gennemføres på baggrund af følgende identificerede udfordringer, jf. kapitel 1:

- For få unge søger ind på erhvervsuddannelserne, og fuldførelsesprocenten er for lav
- Andelen af ufaglærte er fortsat relativ høj og efterspørgslen efter faglærte forventes på sigt at stige betydeligt (også som følge af den demografiske udvikling).

Det specifikke mål for indsatsen under prioritetsakse 4, investeringsprioritet 1, er at få flere unge til at gennemføre en erhvervsuddannelse, både ved at øge optaget og fuldførelsesprocenten. Det direkte resultat af aktiviteterne vil være, at flere deltagere kommer i gang med og fuldfører en erhvervsuddannelse. På lidt længere sigt vil det øge både beskæftigelsen og produktiviteten i Danmark. Konkret vil indsatsen bl.a. fokusere på at lette overgangen fra grundskole til erhvervsuddannelse og på at løfte kvaliteten i erhvervsuddannelserne.

SPECIFIKT MÅL 4a:
- Øge antallet af personer med erhvervsuddannelse

Figur 11 nedenfor viser sammenhængen mellem det specifikke mål, input, aktiviteter, resultater og på længere sigt effekter (impact).[89]

Figur 11. Interventionslogik for prioritetsakse 4, investeringsprioritet 1

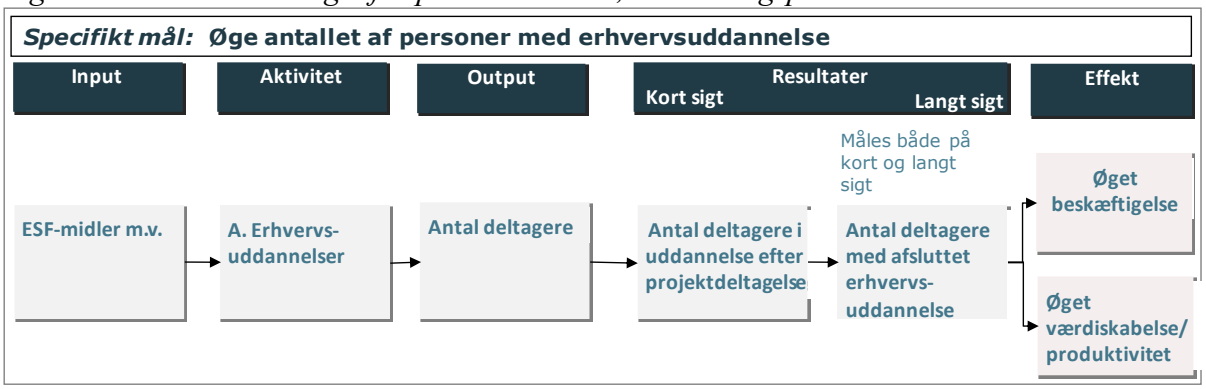

Tabel 4: Fælles resultatindikatorer, for hvilke en målværdi er opstillet og programspecifikke resultatindikatorer svarende til det specifikke mål (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator	Regions-kategori	Må-leen-hed for indi-kator	Fælles output in-dika-tor brugt som basis	Bas e-line Vær di	Måle-enhed for baseline og mål-værdi	Base-line år	Målværdi (2023)			Datakilde	Rap-porte-rings-fre-kvens
								M	K	T		
18	Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen	Mere ud-viklede re-gioner	Antal		40	Procent	2013			50	Monitorering	1/år
		Over-gangsre-gion			40	Procent	2013			50	Monitorering	1/år
1	Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen	Mere ud-viklede re-gioner	Antal		35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år
		Over-gangsre-gion			35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.6. Foranstaltninger der støttes under investeringsprioriteten 'Forbedre arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelsessystemer, lette overgangen fra skole til arbejdsmarked, styrke erhvervsuddannelsessystemerne og deres kvalitet, herunder via mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder, tilpasning af læseplaner samt etablering og udvikling af arbejdsbaserede læringssystemer, herunder systemer med kombineret teoretisk og praktisk læring samt praktikpladsordninger'

[89] For overblikkets skyld er kun få centrale indikatorer medtaget i figuren.

2.A.6.1. Beskrivelse af type og eksempler på foranstaltninger der støttes og det forventede bidrag til relaterede specifikke mål, inkl. hovedmålgruppe, geografiske områder, typer af støttemodtagere

Arbejdsstyrkens kompetencer har afgørende betydning for danske virksomheders konkurrenceevne. Både i de seneste år og fremover forventes efterspørgslen efter ufaglært arbejdskraft at falde, mens efterspørgslen efter faglært og højtuddannet arbejdskraft forventes at stige. Samtidig viser fremskrivninger, at antallet af faglærte må ventes at falde markant, hvilket betyder, at virksomhederne kan få mangel på kvalificeret arbejdskraft. Uddannelse er vigtig både for produktiviteten og for den enkeltes sandsynlighed for beskæftigelse og en højere livs-indkomst. Hvis der skal sikres øget vækst, produktivitet og arbejdspladser i Danmark, er det derfor afgørende, at uddannelsesniveauet øges.

For at kunne opnå støtte fra Socialfonden under prioritetsakse 4 skal projektets indhold være inden for et af de to indsatsområder, som er beskrevet nedenfor.

a) Erhvervsuddannelser

Målet under dette indsatsområde er at få flere unge til at gennemføre en erhvervsuddannelse og at begrænse frafaldet. Men det er ikke tilstrækkeligt at få flere til at gennemføre, der er også behov for at løfte det faglige niveau. Et løft af det faglige niveau vil også bidrage til, at flere søger erhvervsuddannelserne og gennemfører dem. Hvis flere skal gennemføre en erhvervsuddannelse, er der behov for at sikre flere praktikpladser, da antallet heraf er faldet under den økonomiske krise, og da det samtidig er et strukturelt problem, jf. kapitel 1.

Indsatsen er – til forskel fra indsatsen under b) – rettet mod unge på vej ind i en ungdomsuddannelse eller som allerede er i erhvervsuddannelsessystemet.[90] Dette indebærer dog ikke, at voksne, som ønsker at tage en erhvervsuddannelse, vil være udelukket fra deltagelse i konkrete projekter.

Indsatsen for at få unge med særlige udfordringer, herunder bl.a. personer med indvandrerbaggrund, langtidsledige og lavt kvalificerede arbejdstagere, jf. de landespecifikke anbefalinger, til at gennemføre en ungdomsuddannelse befinder sig under prioritetsakse 3. Indsatsen under prioritetsakse 4 vil således primært være rettet mod unge uddannelsessøgende, men voksne ledige vil også kunne omfattes. Da der er konstateret en særlig udfordring med ligestilling mellem kønnene på ungdomsuddannelserne, jf. kapitel 1, vil forvaltningsmyndigheden sikre, at der på dette område bliver gennemført en indsats for at fremme ligestillingen. Alle projekter under indsats a) skal kunne vise konkrete resultater i form af personers gennemførelse af erhvervsuddannelser og/eller oprettelse af flere praktikpladser.

<u>Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge antallet af personer med erhvervsuddannelse* kan være:</u>

- Gennemførelse af talentudviklingsforløb på erhvervsuddannelserne, fx centres of excellence, deltagelse i konkurrencer, eliteforløb med særlige udfordringer eller faget set i internationalt perspektiv.
- Målrettet vejledning af unge, som vil påbegynde eller er i gang med en erhvervsuddannelse, evt. i form af mentorordninger, så talenter opfanges og får hjælp til at træffe det rigtige karrierevalg, og frafald undgås.

[90] Tilsvarende skelnes der i aftalen om erhvervsskolereformen mellem indsatsen rettet mod unge under 25 år på erhvervsuddannelser og personer over 25 år, som tilbydes erhvervsuddannelse for voksne (EUV). *Undervisningsministeriet: Aftale om Bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser. 24. februar 2014.*

- Udvikling af praktikordninger, der motiverer virksomhederne/det lokale erhvervsliv til at indgå uddannelsesaftaler og forbedre praktikmulighederne.
- Udvikling og gennemførelse af særlige forløb, som letter overgangen fra grundskole til erhvervsuddannelse, fx i form af erhvervsklasser for elever fra grundskolens 9. og 10. klasse.
- Aktiviteter for grundskolelever i 6.-9. klasse mhp. at få flere til at søge ind på erhvervsuddannelserne.[91]
- Supplere indsatsen på praktikpladscentrene ved fx at bidrage til at få flere små virksomheder til at gå sammen om praktikforløb, der tilsammen opfylder uddannelseskravene, via hjælpefunktioner at reducere den administrative byrde for virksomheder, der opretter praktikpladser og at kombinere skole- og virksomhedspraktik.
- Udbredelse, kombineret med afprøvning i praksis, af gode erfaringer med undervisningsmetoder/-former, pædagogik og bedre mulighed for faglig specialisering.
- Udvikling kombineret med afprøvning af initiativer, der sikrer en bredere geografisk uddannelsesdækning.
- Samarbejde mellem erhvervsuddannelser og virksomheder med henblik på bedre forretningsudvikling og innovation i små og mellemstore virksomheder.
- Attraktive erhvervsskoler gennem udvikling af skolemiljø og markedsføring (kan kun støttes i sammenhæng med en eller flere af de øvrige aktiviteter under a).

Statsstøtte
Statsstøtte til kommercielle aktiviteter i projekterne ydes efter reglerne om støtte i EU's generelle gruppefritagelsesforordning. Alternativt som de minimis-støtte.

2.A.6.2. Beskrivelse af vejledende principper for valg af projekter

De vejledende principper er beskrevet samlet for prioritetsakse 1-4 under prioritetsakse 1.

2.A.6.3. Planlagt anvendelse af finansielle instrumenter

Danmark anvender ikke muligheden for finansielle instrumenter.

2.A.6.4. Planlagt anvendelse af store projekter

Danmark forventer ikke at anvende muligheden for store projekter.

2.A.6.5. Outputindikatorer pr. investeringsprioritet og pr. regionskategori

Tabel 5: Fælles og programspecifikke outputindikatorer (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator *(indikatorens navn)*	Måleenhed	Fond	Regionskategori	Målværdi (2023)[92]			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
					M	K	T		
10	Deltagere	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			13.680	Monitorering	1/år
10	Deltagere	Antal	ESF	Overgangsregion			3.750	Monitorering	1/år

[91] Der vil være krav om, at mindst én årgang af projektdeltagere skal kunne nå at starte på erhvervsuddannelserne.
[92] For ESF omfatter denne liste de fælles outputindikatorer, hvor der er opstillet en målværdi.

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.4. INVESTERINGSPRIORITET 2 under prioritetsakse 4: Forbedre lige adgang til livslang læring for alle aldersgrupper i formelt, ikke-formelt og uformelt regi, forbedre arbejdsstyrkens viden, færdigheder og kompetencer og fremme fleksible læringsveje, herunder via erhvervsvejledning og validering af erhvervede kompetencer

Ovenstående er en ordret gengivelse af forordningsteksten. Programmet giver ikke mulighed for at opnå støtte til gennemførelse af alle de nævnte aktiviteter, men kun en delmængde heraf, jf. beskrivelsen nedenfor.

2.A.5. Specifikke mål relateret til investeringsprioriteter og forventede resultater

Resultater som søges opnået med støtten:
Indsatsen gennemføres på baggrund af følgende identificerede udfordringer, jf. kapitel 1:

- Andelen af ufaglærte er fortsat relativ høj og efterspørgslen efter faglærte forventes på sigt at stige betydeligt.
- Danmark befinder sig kun i midterfeltet internationalt set, når det gælder andelen af 25-34 årige med en videregående uddannelse.
- Andelen af privatansatte med en videregående uddannelse er forholdsvis lav i Danmark.

Det specifikke mål for indsatsen under prioritetsakse 4, investeringsprioritet 2, er at få flere personer til at gennemføre en erhvervsuddannelse (voksne) eller en videregående uddannelse. Resultatet vil derfor være flere personer, der afslutter en erhvervskompetencegivende uddannelse. På længere sigt vil det give en højere beskæftigelse og produktivitet i Danmark.

SPECIFIKT MÅL 4b:

- Øge antallet af personer med erhvervsuddannelse (voksne) eller videregående uddannelse

Figur 12 nedenfor viser sammenhængen mellem det specifikke mål, input, aktiviteter, resultater og på længere sigt effekter (impact).[93]

Figur 12. Interventionslogik for prioritetsakse 4, investeringsprioritet 2

[93] For overblikkets skyld er kun få centrale indikatorer medtaget i figuren.

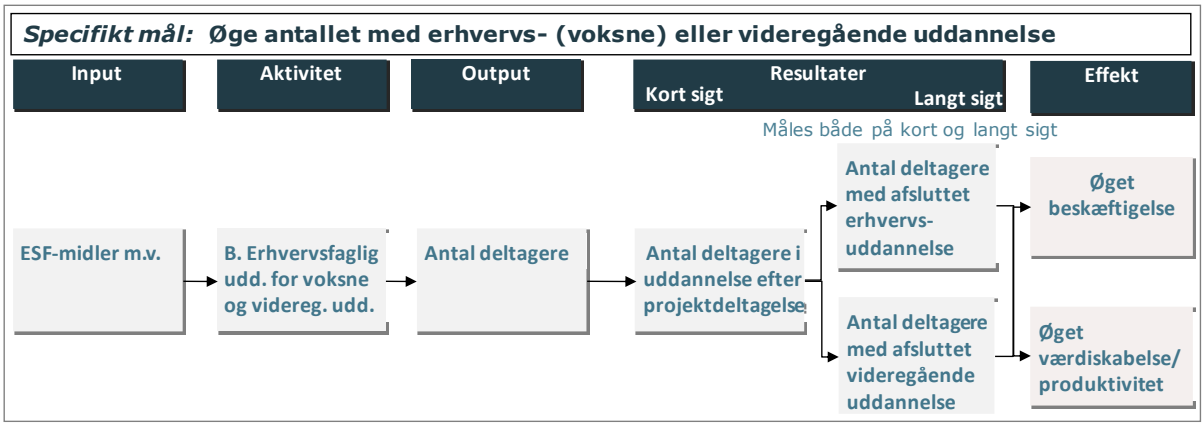
Specifikt mål: Øge antallet med erhvervs- (voksne) eller videregående uddannelse
Input
Aktivitet
Output
Resultater
Kort sigt
Langt sigt
Effekt
Måles både på kort og langt sigt
ESF-midler m.v.
B. Erhvervsfaglig udd. for voksne og videreg. udd.
Antal deltagere
Antal deltagere i uddannelse efter projektdeltagelse
Antal deltagere med afsluttet erhvervs-uddannelse
Antal deltagere med afsluttet videregående uddannelse
Øget beskæftigelse
Øget værdiskabelse/ produktivitet

Tabel 4: Fælles resultatindikatorer, for hvilke en målværdi er opstillet og programspecifikke resultatindikatorer svarende til det specifikke mål (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator	Regionskategori	Måleenhed for indikator	Fælles output indikator brugt som basis	Baseline værdi	Måleenhed for baseline og målværdi	Baseline år	Målværdi (2023)			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
								M	K	T		
23	Deltagere, der har fuldført erhvervsuddannelse (ISCED 3B og 3C) umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			35	Procent	2013			40	Monitorering	1/år
24	Deltagere, der har fuldført videregående uddannelse (ISCED 5-8) umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		40	Procent	2013			50	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			40	Procent	2013			50	Monitorering	1/år
18	Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		40	Procent	2013			43	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			40	Procent	2013			43	Monitorering	1/år
1	Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen	Mere udviklede regioner	Antal		45	Procent	2013			47	Monitorering	1/år
		Overgangsregion			45	Procent	2013			47	Monitorering	1/år

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.6. Foranstaltninger der støttes under investeringsprioriteten 'Forbedre lige adgang til livslang læring for alle aldersgrupper i formelt, ikke-formelt og uformelt regi, forbedre arbejdsstyrkens viden, færdigheder og kompetencer og fremme fleksible læringsveje, herunder via erhvervsvejledning og validering af erhvervede kompetencer'

2.A.6.1. Beskrivelse af type og eksempler på foranstaltninger der støttes og det forventede bidrag til relaterede specifikke mål, inkl. hovedmålgruppe, geografiske områder, typer af støttemodtagere

b) Erhvervsfaglig uddannelse af voksne og videregående uddannelser

Hvis fremtidens behov for veluddannet arbejdskraft skal dækkes, er der især behov for, at flere ufaglærte løftes til faglært niveau, og flere faglærte løftes til videregående uddannelsesniveau.

Da behovet for at tilskynde til et højere formelt kompetenceniveau især er konstateret blandt små og mellemstore virksomheder, vil projekter rettet mod disse alt andet lige få forrang for projekter, hvor store virksomheder deltager.

Socialfondsindsatsen under dette indsatsområde vil have fokus på at understøtte kompetenceløft blandt voksne, som medfører, at voksne gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse på erhvervsuddannelsesniveau eller højere. Indsatsen er således ikke rettet mod de ordinære erhvervsuddannelser eller uddannelsesinstitutioner, men mod de situationer, hvor voksne, som allerede er på arbejdsmarkedet, ønsker at uddanne eller videreuddanne sig. Det vil bidrage til at øge den enkeltes beskæftigelsesmuligheder og forventes forholdsvis hurtigt at styrke virksomhedernes produktivitet, da indsatsen også vil være rettet mod at løfte uddannelsesniveauet blandt de beskæftigede i virksomhederne. Der er mange ufaglærte, som har mange års praktisk erfaring i virksomhederne, og som relativt hurtigt vil kunne opkvalificeres inden for deres område eller omskoles til et nyt erhvervsområde via brug af erhvervsuddannelse eller andre typer forløb, der resulterer i erhvervskompetencegivende uddannelse på faglært niveau. Hvis der benyttes andre typer af forløb, skal der foreligge en uddannelsesplan[94] for den enkelte deltager, hvoraf det fremgår, hvilken erhvervs- eller videregående uddannelse den enkelte person vil gennemføre, og hvordan den sammensættes af disse forløb.

Der gives ikke under denne investeringsprioritet tilsagn om støtte til projekter, hvor projektet alene omfatter støtte til en enkelt virksomhed. Hvert enkelt projekt skal derfor forankres hos en operatør, der skal forestå administration og implementering af projektet. Operatøren kan fx være et erhvervskontor, en erhvervsorganisation, et væksthus/erhvervshus, eller en virksomhed.[95]

Det er for alle projekter under indsats b) et krav, at uddannelsen skal være erhvervskompetencegivende (erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse). Uddannelsesforløb, der ikke fører til et højere uddannelsesniveau, støttes under prioritetsakse 1. Alle projekter under indsats b) skal kunne vise konkrete resultater i form af personers deltagelse i (og gennemførelse af) uddannelsesforløb. Det gælder ikke projekter vedrørende tiltrækning af kvalificeret arbejdskraft fra udlandet, som i stedet skal vise resultater i form af højtuddannede deltagere, som er blevet ansat på danske arbejdspladser. Tiltrækning af arbejdskraft fra udlandet vil ligeledes bidrage til målet om at øge antallet af personer med erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse.

Målgruppen er voksne, der har behov for uddannelsesløft fra ufaglært til faglært, fra studiekompetencegivende til erhvervskompetencegivende uddannelse, eller fra faglært til videregående uddannelse. Modsat er indsatsen under a) primært målrettet unge, der søger eller deltager i erhvervsuddannelserne.

Aktiviteter, som kan bidrage til det specifikke mål om at *øge antallet med erhvervsuddannelse (voksne) eller videregående uddannelse*, kan være:

- Erhvervsfaglig eller videregående uddannelse af beskæftigede i små og mellemstore virksomheder, fx af faglærte og ufaglærte i industrien eller servicesektoren.
- Information, vejledning og opsøgende arbejde overfor SMV'er om mulighederne for kompetenceafklaring (realkompetencevurdering) og erhvervskompetencegivende (erhvervsfaglig eller videregående) uddannelse af medarbejderne, fx via konsulenter hos uddannelsesinstitutionerne, VEU-centre og erhvervsservicesystemet.

[94] Uddannelsesplanen skal dokumentere, at der er tale om et samlet uddannelsesforløb som fører til et formelt højere kompetenceniveau.

[95] Hvis der gælder særlige lovregler for den pågældende operatørs virkemåde, så skal aktiviteterne ligge inden for den gældende lovhjemmel.

- Screening af SMV'er mhp. afdækning af uddannelsesbehov og efterfølgende kortlægning af kompetencer og planlægning og tilrettelæggelse af erhvervskompetencegivende (erhvervsfaglige eller videregående) uddannelsesforløb.
- Erhvervsfaglig uddannelse via vurdering og godkendelse af realkompetencer, brug af erhvervsrettede voksenuddannelser, herunder fx EUV og AMU, samt anvendelse af jobrotationsordningen etc., herunder udvikling af fleksible forløb, der gør det nemmere og mere attraktivt at gennemføre en erhvervskompetencegivende uddannelse i kombination med beskæftigelse. [96]
- Samarbejde mellem virksomheder og uddannelsesinstitutioner (og evt. relevante myndigheder, fx jobcentre) om konkrete erhvervskompetencegivende (erhvervsfaglige eller videregående) og gerne fleksible uddannelsestilbud målrettet virksomheder, brancher eller klynger.
- Erhvervsfaglige eller videregående uddannelser inden for brancher eller klynger på baggrund af identificerede kompetencebehov og/eller strategier for at imødekomme udviklingstendenser i branchen/klyngen.
- Tiltrækning af højtuddannet udenlandsk arbejdskraft, der kan imødekomme en umiddelbar mangel på den relevante arbejdskraft, begrundet i virksomhedsbehov (fx introduktionsforløb til det danske arbejdsmarked, sprogkurser mv.).

Statsstøtte
Statsstøtte til kommercielle aktiviteter i projekterne ydes efter reglerne om støtte i EU's generelle gruppefritagelsesforordning. Alternativt som de minimis-støtte.

2.A.6.2. Beskrivelse af vejledende principper for valg af projekter

De vejledende principper er beskrevet samlet for prioritetsakse 1-4 under prioritetsakse 1.

2.A.6.3. Planlagt anvendelse af finansielle instrumenter

Danmark anvender ikke muligheden for finansielle instrumenter.
.

2.A.6.4. Planlagt anvendelse af store projekter

Danmark forventer ikke at anvende muligheden for store projekter.

2.A.6.5. Outputindikatorer pr. investeringsprioritet og pr. regionskategori

Tabel 5: Fælles og programspecifikke outputindikatorer (pr. investeringsprioritet, opdelt på regionskategori)

ID	Indikator *(indikatorens navn)*	Måleenhed	Fond	Regionskategori	Målværdi (2023)[97]			Datakilde	Rapporteringsfrekvens
					M	K	T		
10	Deltagere	Antal	ESF	Mere udviklede regioner			10.210	Monitorering	1/år
10	Deltagere	Antal	ESF	Overgangsregion			2.810	Monitorering	1/år

Anm.: "Monitorering" betyder, at dataoplysningerne indsamles hos de enkelte projekter. Som led i resultatorienteringen vil de deltagende virksomheders CVR- og p-numre og de deltagende personers CPR-numre blive registreret og koblet med Danmarks Statistiks registre, så man kan følge den faktiske udvikling i virksomhedernes

[96] Bemærk krav om uddannelsesplan.
[97] For ESF omfatter denne liste de fælles outputindikatorer, hvor der er opstillet en målværdi.

beskæftigelse, værdiskabelse mv. og for personers vedkommende deres beskæftigelse og uddannelsesniveau og – hvor det er muligt og relevant – sammenholde dem med en kontrolgruppe. Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.7. Social innovation, tværnationalt samarbejde og ESF-bidrag til tematiske mål 1-7[98]

Prioritetsaksen forventes ikke at have indhold af social innovation eller tværnationalt samarbejde i forordningens forstand. Når støtte til tværnationalt samarbejde er valgt fra, skyldes det dels, at det af proportionalitetshensyn ikke vurderes hensigtsmæssigt at afsætte særskilte midler til en sådan indsats, og dels, at de danske støtteberettigelsesregler ikke tillader, at aktører fra andre lande får støtte som projektpartnere, jf. afsnit 3.1.4 i partnerskabsaftalen. Ifølge ESF-forordningen (RFO 1304/2013, artikel 10, stk. 1) skal partnere fra mindst to medlemsstater deltage i tværnationalt samarbejde. Udenlandske aktører kan dog være leverandører til projekter under programmet, som uanset udelukkelsen af udenlandske partnere vil kunne indeholde tværnationalt samarbejde. For uddybning heraf henvises til de muligheder, som er beskrevet i afsnit 4.5.

Den del af uddannelsesaktiviteterne, der retter sig mod beskæftigede eller ledige, forventes at bidrage til tematisk mål 1, 3 og 4 under regionalfondsprogrammet på udvalgte områder, fx inden for grøn omstilling. Opkvalificering af arbejdsstyrken til faglært og højtuddannet niveau vil i øvrigt med fordel kunne tænkes sammen med virksomhedernes udarbejdelse af vækstplaner under regionalfondsprogrammets prioritetsakse 2 (forbedring af SMV'ers konkurrenceevne).

2.A.8. Resultatramme

Tabel 6: Resultatramme for prioritetsaksen

Indikatortype (implementeringstrin, finansiel, output eller, hvor relevant, resultatindikator)	ID	Definition af indikator or implementeringstrin	Måleenhed, hvor relevant	Fond	Regionskategori	Milepæl for 2018	Mål for 2023			Datakilde	Forklaring på indikatorens relevans, hvor relevant
							M	K	T		
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Mere udviklede regioner	28.900.000			103.500.000	ERST	
Finansiel	12	Udgifter	EUR	ESF	Overgangsregion	6.200.000			24.700.000	ERST	
Output	10	Deltagere	Antal	ESF	Mere udviklede regioner	9.800			23.890	ERST	
Output	10	Deltagere	Antal	ESF	Overgangs-region	2.450			6.560	ERST	

Anm.: Målværdier er opstillet gennem beregning af enhedsomkostninger baseret på projekter i strukturfondsperioden 2007-2013.

2.A.9. Interventionskategorier

[98] Som fastsat i artikel 9 (1)-9(7) i forordningen om fælles bestemmelser for ESI-fondene.

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, mere udviklede regioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsmekanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum	Ikke relevant	
117	25.390.866	01	50.781.732	04	3.808.629		
118	25.390.866			07	46.973.103		

Tabel 7-11: Interventionskategorier

ESF, overgangsregioner							
Tabel 7: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 8: Dimension 2 Finansieringsform		Tabel 9: Dimension 3 Territorium (område)		Tabel 10: Dimension 6 Territorielle leveringsmekanismer	Tabel 11: Dimension 7 ESF Sekundært tema
Kode	€ sum	Kode	€ sum	Kode	€ sum	Ikke relevant	
117	7.356.523	01	14.713.046	04	1.103.479		
118	7.356.523			07	13.609.567		

2.B. En beskrivelse af prioritetsaksen for teknisk assistance

2.B.1. PRIORITETSAKSE 5: Teknisk assistance

2.B.2. Forklaring på at prioritetsaksen indeholder mere end én regionskategori

Som anført under punkt 2.A.0 om valget af fælles prioriteter for flere regionstyper, er baggrunden for valg af en prioritet for TA for både overgangsregion og mere udviklede regioner, at de indholdsmæssige og administrative krav er ens for aktiviteterne i begge typer af regioner.

Forvaltnings-, betalings- og revisionsmyndigheden for ERDF og ESF i begge typer af regioner er den samme.

Der er allerede opbygget et fælles sagsflow for begge typer af regioner til behandling af ansøgninger, udstedelse af tilsagn og udbetaling af tilskud såvel fra ERDF som ESF. Der bruges i den forbindelse det samme IT systemer for opsamling og udveksling af data til rapportering, resultatopfølgning m.m. Tilsvarende har alle kontrolenheder adgang til disse IT systemer med henblik på tilrettelæggelse og gennemførelse af kontroller.

For de fælles informations- og kommunikationsopgaverne gælder ligeledes et behov for en ensartet kommunikation i forhold til programmet indhold, muligheder og resultater uanset regionstypen.

2.B.4. Specifikt mål og forventede resultater

SPECIFIKT MÅL 5:

- Programmet skal gennemføres uden forsinkelse, ved effektiv sagsbehandling og projektgennemførelse af høj kvalitet.

Forventede resultater angives ikke, da teknisk assistance til socialfondsprogrammet ikke overstiger 15 mio. EUR.

2.B.5. Resultatindikatorer

Teknisk assistance til socialfondsprogrammet overstiger ikke 15 mio. EUR.

2.B.6. Understøttede foranstaltninger og deres forventede bidrag til de specifikke mål

2.B.6.1. En beskrivelse af understøttede aktioner og deres forventede bidrag til de specifikke mål

Generelt vil der være tale om at gennemføre de nødvendige aktiviteter, som medlemsstaten er forpligtet til i henhold til forordningerne, jf. den generelle forordnings art. 114-116 om forvaltnings-, betalings- og revisionsmyndighedens opgaver, samt art. 104-107 om evaluering, information og kommunikation.

Eksempelvis er der tale om:

- At fastlægge udvælgelseskriterier og støtteberettigelsesregler.
- At træffe afgørelse i sager der er indstillet til støtte eller afslag.

- Forvaltningsmyndighedens tjek af indkomne projektregnskaber, herunder opfølgning på aktiviteter og milepæle, samt videreformidling af tilskud til de endelige støttemodtagere.
- Vejledning af ansøgere og støttemodtagere om regler (herunder statsstøtteregler), dokumentationskrav og forretningsgange.
- At vedligeholde og udvikle IT systemer til brug for ansøgninger, sagsbehandling, økonomistyring, resultatmåling, information og kontrol af projekterne.
- At gennemføre kontrol af de støttede projekter og de administrative systemer/myndigheder.
- At støtte myndigheder, der får delegeret dele af forvaltningsopgaven, fx dele af arbejdet med information, vurdering og indstilling af ansøgninger samt opfølgning på og vurdering af resultater.
- At udarbejde de obligatoriske gennemførelses- og årsrapporter, herunder opfølgning på resultatreserven og eventuelle særlige informationer om finansielle instrumenter samt efter behov afholdelse af årsmøde med Europa-Kommissionen.
- At nedsætte og sekretariatsbetjene overvågningsudvalg.
- At følge op på og om nødvendigt anmode om ændringer i partnerskabsaftale og programmer.
- At udarbejde en kommunikationsstrategi og sikre information af ansøgere og offentlighed.
- At udarbejde en evalueringsplan og sikre støtte til og gennemførelse af evalueringer.
- At sikre grundlaget for betalingsanmodninger. Fra 2015 og frem skal der som minimum årligt sendes en betalingsanmodning til Europa-Kommissionen.

Udgifterne vil bl.a. omfatte løn, ekstern konsulentbistand, udgifter til møder, seminarer, konferencer og lign., udgifter til kurser og uddannelse, rejser og ophold, indkøb af materialer og udstyr (herunder IT udstyr), samt yderligere driftsudgifter.

2.B.6.2. Output indikatorer, der forventes at bidrage til resultater (efter prioritetsakse)

Tabel 13: Output indikatorer for ERDF og ESF (efter prioritetsakse)

ID	Indikator *(navn på indikator)*	Måleenhed	Milepæl (2023)[99] (valgfri)	Datakilde
25	Sagsbehandlingstid	Procent		Opgøres i TAS
26	N+3	EUR		Betalingsanmodninger
27	Årlig fejlrate	Procent		Erklæringer fra revisionsmyndighed
29	Større informationsaktiviteter, jf. RFO 1303/2013, art. 115 og bilag XII	Antal		Opgøres årligt af forvaltningsmyndigheden
30	Programevalueringer gennemført af eksterne evaluatorer	Antal		Opgøres årligt af forvaltningsmyndigheden
31	Forvaltningsmyndighedens og revisionsmyndighedens kontrolbesøg hos projekterne	Antal		Opgøres årligt af forvaltningsmyndigheden og revisionsmyndigheden
32	Deltagere i uddannelsesaktiviteter	Antal		Opgøres årligt af forvaltningsmyndigheden og central revisor

Anm.: For sagsbehandlingstider sigtes på, at 95 pct. af alle indstillede projekter skal være afgjort inden for 30 arbejdsdage efter Erhvervsstyrelsens modtagelse af fyldestgørende oplysninger. For fejlrater sigtes på, at de årlige fejlrater er maksimalt 2 pct.

[99] Målværdier for output indikatorer under teknisk assistance er fakultative.

2.B.7. Interventionskategorier

Tabel 14-16: Interventionskategorier

ESF, mere udviklede regioner					
Tabel 14: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 15: Dimension 2 Finansieringsform		Tabe1 16: Dimension 3 Territorium (område)	
Kode	€ Sum	Kode	€ Sum	Kode	€ Sum
121	5.740.291	01	7.653.721	07	7.653.721
122	765.372				
123	1.148.058				

ESF, overgangsregioner					
Tabel 14: Dimension 1 Interventionsområde		Tabel 15: Dimension 2 Finansieringsform		Tabe1 16: Dimension 3 Territorium (område)	
Kode	€ Sum	Kode	€ Sum	Kode	€ Sum
121	1.465.436	01	1.953.915	07	1.953.915
122	195.392				
123	293.087				

3. Finansieringsplanen

3.1. Samlet finansiel bevilling fra hver fond og beløb for resultatreserven

Tabel 17

Fond	Regions-kategori	2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020		Total	
		Hoved-be-løb	Resultat-re-serve	Hoved-be-løb	Resultat-reserve	Hoved-beløb	Resultat-reserve	Hoved-be-løb	Resultat-reserve	Hovedbeløb	Resultat-re-serve	Hovedbe-løb	Resultat-re-serve	Hoved-be-løb	Resultat-reserve	Hovedbeløb	Resultatre-serve
ESF	I mindre udviklede regioner	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ESF	I over-gangsre-gioner	4.513.888	288.121	4.644.738	296.473	5.078.072	324.132	6.873.924	438.762	7.011.453	447.540	7.151.731	456.494	7.294.808	465.626	42.568.614	2.717.148
ESF	I mere ud-viklede regioner	16.126.965	1.029.381	16.687.163	1.065.138	19.016.701	1.213.832	25.679.892	1.639.141	26.193.646	1.671.934	26.717.671	1.705.383	27.252.157	1.739.499	157.674.195	10.064.308
ESF	ESF *Total*	20.640.853	1.317.502	21.331.901	1.361.611	24.094.773	1.537.964	32.553.816	2.077.903	33.205.099	2.119.474	33.869.402	2.161.877	34.546.965	2.205.125	200.242.809	12.781.456
ESF	Total	20.640.853	1.317.502	21.331.901	1.361.611	24.094.773	1.537.964	32.553.816	2.077.903	33.205.099	2.119.474	33.869.402	2.161.877	34.546.965	2.205.125	200.242.809	12.781.456

3.2. Samlet finansiel bevilling pr. fond og national medfinansiering (EUR)

Tabel 18a: Finansieringsplan

Prioritet	Fond	Regionskategori	Basis for udregning af unionsstøtte (Samlede støtteberettigede udgifter eller støtteberettigede offentlige udgifter)	Unionsstøtte	Nationalt bidrag	Vejledende fordeling af det nationale bidrag		Samlet finansiering	Medfinansierings-sats	Til Information EIB bidrag	Samlet bidrag ekskl. resultatreserve		Resultatreserve		Resultatreservens (EU-støtte) andel af den samlede EU-støtte til prioritetsaksen
						National Offentlig finansiering	National privat finansiering (1)				EU-del	National del	EU-del	National del	
				(a)	(b) = (c) + (d))	(c)	(d)	(e) = (a) + (b)	(f) = (a)/(e) (2)	(g)	(h)=(a)-(j)	(i) = (b) – (k)	(j)	(k)= (b) * ((j)/(a))	(l) =(j)/(a) *100
Priority axis 1	ESF	Less developed	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Priority axis 1	ESF	Transition	31.563.472	18.938.083	12.625.389	6.154.877	6.470.512	31.563.472	0,60		16.831.815	11.221.210	2.106.268	1.404.179	11,12
Priority axis 1	ESF	More developed	151.179.682	75.589.841	75.589.841	36.850.049	38.739.792	151.179.682	0,50		65.525.533	65.525.533	10.064.308	10.064.308	13,31
Priority axis 1	ESF	Total	182.743.154	94.527.924	88.215.230	43.004.926	45.210.304	182.743.154	0,52		82.357.348	76.746.743	12.170.576	11.468.487	12,88
Priority axis 2	ESF	Less developed	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Priority axis 2	ESF	Transition	918.764	551.258	367.506	367.506	-	918.764	0,60		551.258	367.506	-	-	-
Priority axis 2	ESF	More developed	4.318.686	2.159.343	2.159.343	2.159.343	-	4.318.686	0,50		2.159.343	2.159.343	-	-	-
Priority axis 2	ESF	Total	5.237.450	2.710.601	2.526.849	2.526.849	-	5.237.450	0,52		2.710.601	2.526.849	-	-	-
Priority axis 3	ESF	Less developed	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Priority axis 3	ESF	Transition	15.215.767	9.129.460	6.086.307	3.651.784	2.434.523	15.215.767	0,60		8.518.580	5.679.054	610.880	407.253	6,69
Priority axis 3	ESF	More developed	63.107.732	31.553.866	31.553.866	18.932.319	12.621.547	63.107.732	0,50		31.553.866	31.553.866	-	-	-
Priority axis 3	ESF	Total	78.323.499	40.683.326	37.640.173	22.584.103	15.056.070	78.323.499	0,52		40.072.446	37.232.920	610.880	407.253	1,5
Priority axis 4	ESF	Less developed	-	-	-	-	-	-			-	-	-	-	-
Priority axis 4	ESF	Transition	24.521.744	14.713.046	9.808.698	7.356.523	2.452.175	24.521.744	0,60		14.713.046	9.808.698	-	-	-
Priority axis 4	ESF	More developed	101.563.464	50.781.732	50.781.732	38.086.298	12.695.434	101.563.464	0,50		50.781.732	50.781.732	-	-	-
Priority axis 4	ESF	Total	126.085.208	65.494.778	60.590.430	45.442.821	15.147.609	126.085.208	0,52		65.494.778	60.590.430	-	-	-
Priority axis 5	ESF	Less developed	-	-	-	-	-	-			-	-	-	-	-

Priority axis 5	ESF	Transition	3.256.525	1.953.915	1.302.610	1.302.610	-	3.256.525	0,60		1.953.915	1.302.610	-	-	-
Priority axis 5	ESF	More developed	15.307.442	7.653.721	7.653.721	7.653.721	-	15.307.442	0,50		7.653.721	7.653.721	-	-	-
Priority axis 5	ESF	Total	18.563.967	9.607.636	8.956.331	8.956.331	-	18.563.967	0,52		9.607.636	8.956.331			-
Total	ESF	Less developed	-	-	-	-	-	-	-		-	-	-	-	-
Total	ESF	Transition	75.476.272	45.285.762	30.190.510	18.833.300	11.357.210	75.476.272	0,60		42.568.614	28.379.078	2.717.148	1.811.432	6,00
Total	ESF	More developed	335.477.006	167.738.503	167.738.503	103.681.730	64.056.773	335.477.006	0,50		157.674.195	157.674.195	10.064.308	10.064.308	6,00
Total	ESF		410.953.278	213.024.265	197.929.013	122.515.030	75.413.983	410.953.278	0,52		200.242.809	186.053.273	12.781.456	11.875.740	6,00
Grand total	ESF		410.953.278	213.024.265	197.929.013	122.515.030	75.413.983	410.953.278	0,52		200.242.809	186.053.273	12.781.456	11.875.740	6,00

(1) Udfyldes kun, hvor prioritetsakser angives i samlede omkostninger.

(2) Denne sats kan afrundes til nærmeste hele tal i tabellen. Den nøjagtige sats for refusion er forholdet (f).

Tabel 18C: Finansieringsplan opgjort på prioritetsakse, fond, regionskategori og tematisk mål

Prioritetsakse	Fond	Regionskategori	Tematisk mål	Unionsstøtte	Nationalt bidrag	Samlet finansiering
1	ESF	Overgang	8	18.938.083	12.625.389	31.563.472
		Mere udviklede	8	75.589.841	75.589.841	151.179.682
2		Overgang	8	551.258	367.506	918.764
		Mere udviklede	8	2.159.343	2.159.343	4.318.686
3		Overgang	9	9.129.460	6.086.307	15.215.767
		Mere udviklede	9	31.553.866	31.553.866	63.107.732
4		Overgang	10	14.713.046	9.808.698	24.521.744
		Mere udviklede	10	50.781.732	50.781.732	101.563.464
Total				203.416.629	188.972.682	392.389.311

Tabel 19: Vejledende støttebeløb, der skal bruges til mål vedrørende klimaforandringer (genereres automatisk af SFC)

Prioritetsakse	Vejledende støttebeløb. der skal bruges til mål vedrørende klimaforandringer (EUR)	Andel af samlet allokering til det operationelle program (%)
1.		
Total		

4. Integreret tilgang til territoriel udvikling

Der henvises til beskrivelsen i partnerskabsaftalen.

4.1 Lokaludviklingsstrategier
Der henvises til partnerskabsaftalen

4.2. Bæredygtig byudvikling
Der henvises til partnerskabsaftalen og regionalfondsprogrammet.

4.3. Integreret territorial investering (ITI)
Ikke relevant.

4.4. Interregionale og transnationale indsatser, hvor støttemodtagere befinder sig i mindst én anden medlemsstat
Ikke relevant. Der henvises til beskrivelsen under 4.5.

4.5. Programmets bidrag til makro-regionale og havstrategier
Handlingsplanen for Østersø-strategien indeholder en række mål og delmål[100]. Danmark vil understøtte implementeringen af strategien via bl.a. den indsats, der gennemføres under Socialfonden. Programmet understøtter således med sit overordnede fokus på vækst og konkurrenceevne de to delmål under strategien om implementering af EU 2020-strategien og Østersø-regionens konkurrenceevne. Også fiskeriudviklingsprogrammet kan yde et væsentligt bidrag, idet det understøtter delmålene om rent vand i havet, rig og sund natur og bedre samarbejde.

Karakteren af socialfondsprogrammets forventede, konkrete bidrag til handlingsplanen illustreres nedenfor, hvor den overordnede sammenhæng mellem investeringsprioriteter, mål og indikatorer i hhv. programmet og Østersø-strategiens handlingsplan er vist.

[100] Europa-Kommissionen, februar 2013.

ESF investeringsprioritet	Delmål i handlingsplanen	Resultatindikator ESF-programmet	Indikator i Østersø-handlingsplanen
Selvstændig virksomhed, iværksætteri og virksomhedsetablering	- Bidrag til implementering af EU 2020 - Forbedret konkurrenceevne	Deltagere, der fuldfører rådgivnings-/vejledningsforløb Deltagere, som har startet en ny virksomhed umiddelbart efter deltagelsen Deltagere i rådgivningsprojekter, som er selvstændige 6 måneder efter deltagelsen Overlevelsesraten for deltagende virksomheder 2 år efter deltagelsen Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen	- Beskæftigelsesrate - Produktivitet
Arbejdsstyrkens, virksomheders og iværksætteres tilpasning til forandringer	- Bidrag til implementering af EU 2020 - Forbedret konkurrenceevne	Deltagere med forøget kompetenceniveau umiddelbart efter deltagelsen Vækst i beskæftigelsen i støttede virksomheder 2 år efter deltagelsen (vækst i antal fuldtidsstillinger)	- Beskæftigelsesrate - Produktivitet
Modernisering og styrkelse af arbejdsmarkedets institutioner, såsom offentlige og private arbejdsformidlinger og forbedring af matchning til arbejdsmarkedets behov, herunder gennem aktioner, som fremmer arbejdskraftens mobilitet på tværs af landegrænser og gennem mobilitetsordninger og bedre samarbejde mellem institutioner og relevante interessenter.	- Bidrag til implementering af EU 2020 - Forbedret konkurrenceevne	Antal kvalificerede kandidater, der præsenteres for virksomheder Procent jobcentre, der anvender EURES services for danske kandidater Tilfredshed blandt brugere/modtagere af ydelserne Antal stillinger på www. eures.dk	- Beskæftigelsesrate - Produktivitet
Aktiv inklusion, herunder, herunder med henblik på at fremme lige muligheder og aktiv deltagelse og forbedring af beskæftigelsesevnen	- Bidrag til implementering af EU 2020	Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der er beskæftiget i socialøkonomiske virksomheder umiddelbart efter deltagelsen Erhvervsinaktive deltagere, der er jobsøgende umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der kommer i arbejde, herunder som selvstændige erhvervsdrivende, umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der er kommet i arbejde, herunder som selvstændige erhvervsdrivende, inden for 6 måneder efter deltagelsen	- Beskæftigelsesrate - Produktivitet
Forbedre arbejdsmarkedsrelevansen af uddannelsessystemer, lette overgangen fra skole til arbejdsmarked, styrke erhvervsuddannelsessystemerne og deres kvalitet, herunder via mekanismer til forudsigelse af efterspurgte færdigheder, tilpasning af læseplaner samt etablering og udvikling af arbejdsbaserede læringssystemer, herunder systemer med kombineret teoretisk og praktisk læring samt praktikpladsordninger	- Bidrag til implementering af EU 2020 - Forbedret konkurrenceevne	Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen	Beskæftigelses rate - Produktivitet
Forbedre lige adgang til livslang læring for alle aldersgrupper i formelt, ikkeformelt og uformelt regi, forbedre arbejdsstyrkens viden, færdigheder og kompetencer og fremme fleksible læringsveje, herunder via erhvervsvejledning og validering af erhvervede kompetencer	- Bidrag til implementering af EU 2020 - Forbedret konkurrenceevne	Deltagere, der er i gang med en uddannelse eller erhvervsuddannelse umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der opnår formelle færdigheder umiddelbart efter deltagelsen Deltagere, der har fuldført erhvervsfaglig uddannelse (ISCED 3B og 3C) umiddelbart efter deltagelsen Deltagere har fuldført videregående uddannelse (ISCED 5-8) umiddelbart efter deltagelsen	- Beskæftigelsesrate - Produktivitet

Programmets resultatindikatorer er ikke udvalgt med Østersø-strategien for øje, men da de flugter med handlingsplanens indikatorer, vil de kunne anvendes til at illustrere, om og i hvilket omfang projekterne bidrager til at realisere Østersø-strategien.

I praksis vil det under behandlingen af det enkelte projekt blive vurderet, om projektet understøtter Østersø-strategiens mål og delmål og dermed skal tildeles den særlige områdetype for makroregionale samarbejdsområder, som indgår i kategoriseringssystemet.

Der vil således ikke blive afsat særskilte midler til projekter under Østersø-strategien, men resultatet af den regionale, strategiske prioritering af Østersø-regionen i form af effekter af konkrete projekter, der understøtter Østersø-strategien, vil kunne opgøres. Dette vil kunne ske forbindelse med den årlige rapportering til Europa-Kommissionen og i andre situationer.

Der forudses to muligheder for at støtte transnationale aktiviteter under dette program:

a) Projekter, som på ansøgningstidspunktet har eksplicit fokus på Østersø-strategien. Disse projekter vil på ansøgningstidspunktet kunne beskrive partnerskabskredsen i både eget land og de lande, der samarbejdes med.
b) Projekter, som allerede har opnået bevilling fra strukturfondene, vil kunne ansøge om tillægsbevilling til en transnational overbygning. En sådan projektudvidelse med et transnationalt element vil være aktuel, hvis projektet undervejs i dets forløb ser muligheder for at samarbejde med tilsvarende projekter i andre Østersø-lande. Da dette typisk betyder større omkostninger til samarbejdsaktiviteter, vil sådanne kunne støttes, ligesom projektets løbetid vil kunne forlænges. F

For både a) og b) gælder, at der ikke vil være mulighed for, at aktører fra andre lande kan få støtte som økonomiske partnere, dvs. der vil ikke kunne udbetales støtte fra de danske strukturfondsprogrammer på baggrund af disse partneres ikke-fakturerede udgifter. Udenlandske aktører kan derimod være leverandører til projekter under programmerne.

Projekterne skal for at være støtteberettigede ligge inden for rammerne i prioritetsakse 1-4 og i øvrigt opfylde programmets krav og vejledende principper. Finansiering til sådanne projekter vil som for øvrige projekter bestå af bidrag fra Den Europæiske Socialfond og en national medfinansiering på mindst 50 pct. af projektets udgifter.

5. DET SPECIFIKKE BEHOV I GEOGRAFISKE OMRÅDER, DER ER MEST BERØRT AF FATTIGDOM ELLER HOS MÅLGRUPPER MED STØRST RISIKO FOR FORSKELSBEHANDLING ELLER SOCIAL UDSTØDELSE

5.1. Geografisk område mest berørt af fattigdom/målgrupper med størst risiko for forskelsbehandling

De danske yderområder og særlige geografiske områder, hvor der kan ydes forhøjet statsstøtte, er omtalt i partnerskabsaftalen. Der henvises til aftalens afsnit 3.1. Yderområderne er endvidere beskrevet i kapitel 6 nedenfor.

5.2. Det operationelle programs strategi om at adressere de specifikke behov i geografiske områder/målgrupper mest berørt af fattigdom

Der er ikke som udgangspunkt lagt op til, at der i meget stort omfang igangsættes særlige indsatser for særlige geografiske områder inden for rammerne af ESI-fondene i Danmark. Dette begrundes i partnerskabsaftalens afsnit 3.1, hvortil der henvises.

6. DE SPECIFIKKE BEHOV I GEOGRAFISKE OMRÅDER, DER LIDER AF SVÆRE ELLER PERMANENT NATURLIGE ELLER DEMOGRAFISKE HANDICAP

Af lov om erhvervsfremme fremgår det, at formålet med loven er at styrke udviklingen i dansk erhvervsliv gennem en sammenhængende erhvervsfremmeindsats på tværs af hele Danmark, der sigter på bl.a. at fremme udviklingsaktiviteter i yderområderne.

Yderområdeindsatsen er allerede evalueret af eksterne evaluatorer som led i opfølgningen på yderområdeindsatsen. Dermed fastholdes fokus på resultatskabelse og erfaringsudveksling mellem relevante aktører.

Yderområderne for perioden 2014-2020 er udpeget ved at kombinere et erhvervsindkomstkriterium med et afstands-/køretids-kriterium, således at yderområderne er kommuner, der opfylder følgende to kriterier:

- Kommunens erhvervsindkomst pr. indbygger er under 90 pct. af landsgennemsnittet (gennemsnit over seneste 3 år)
- Der er mere end en halv times kørsel til en større by, hvor en større by er defineret ved at have mere end 45.000 indbyggere (Hovedstadsområdet, Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg, Randers, Kolding, Horsens, Vejle, Roskilde, Herning og Helsingør).

23 kommuner opfylder disse to kriterier, jf. figur 13: Bornholm, Frederikshavn, Guldborgsund, Hjørring, Jammerbugt, Langeland, Lolland, Læsø, Morsø, Norddjurs, Odsherred, Samsø, Skive, Slagelse, Struer, Svendborg, Sønderborg, Thisted, Tønder, Vesthimmerlands, Vordingborg, Ærø og Aabenraa. Hertil kommer de af de 27 småøer, som ikke er en del af de nævnte kommuner.[101] I alt bor der ca. 940.000 personer i disse områder.

Figur 13. Yderområde-kommuner defineret som kommuner med en erhvervsindkomst pr. indbygger under 90 pct. af landsgennemsnit og med mindst ½ times kørsel til en større by (23 kommuner).

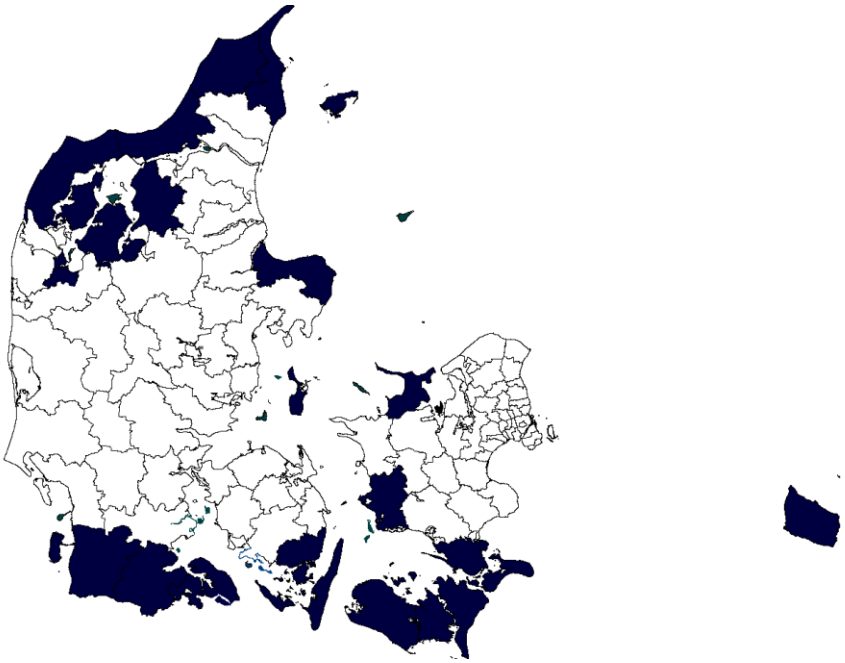

Kilde: Danmarks Statistik, MBBL og egne beregninger.

[101] Agersø, Avernakø, Bjørnø, Bågø, Egholm, Endelave, Hjarnø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejerø, Tunø, Venø, Årø.

7. MYNDIGHEDER OG ORGANER, SOM ER ANSVARLIGE FOR FORVALTNING, KONTROL OG REVISION OG RELEVANTE PARTNERES ROLLER

7.1. Relevante myndigheder og organer

Tabel 23: Relevante myndigheder og organer

Myndighed/Organ	Navn på myndighed/organ	Ansvarlig for myndighed/organ
Forvaltningsmyndighed	Erhvervsstyrelsen, Afdeling for erhvervsudvikling og internationale forhold, Område for decentral erhvervsudvikling Vejlsøvej 29, 8600 Silkeborg	Pernille von Lillienskjold (kontorchef)
Attesteringsmyndigheden, hvis dette er muligt	Erhvervsstyrelsen, Administrationssekretariatet Langelinie Allé 17 2100 København Ø	Lars Øllgaard (vicedirektør)
Revisionsmyndighed	Erhvervsstyrelsen, Afdeling for erhvervsvilkår og regulering Langelinie Allé 17 2100 København Ø	Henning Steensig (vicedirektør)
Organ til hvilket betalinger fra Kommissionen udstedes	Erhvervsstyrelsen, Administrationssekretariatet Langelinie Allé 17 2100 København Ø	Lars Øllgaard (vicedirektør)

7.2. Involvering af de relevante partnere

7.2.1. Tiltag for at involvere de relevante partnere i forberedelse, implementering, overvågning og evaluering af programmet

1) Kort sammenfatning af involveringen af partnere i programmeringsprocessen

Erhvervsstyrelsen (Erhvervsministeriet), Landbrugsstyrelsen (Miljø- og Fødevareministeriet) og Fiskeristyrelsen (Udenrigsministeriet) har som forvaltningsmyndigheder for hhv. Regionalfonden og Socialfonden samt Landdistriktsfonden og Hav- og Fiskerifonden lagt vægt på at inddrage de aktører, der enten har en væsentlig faglig interesse i og viden om de udfordringer, der skal adresseres via ESI-fondene, eller som skal medvirke i implementeringen af programmerne. Den samlede proces vedrørende udarbejdelsen af partnerskabsaftalen og programmerne for ESI-fondene er beskrevet i partnerskabsaftalen. I det følgende beskrives kun processen vedrørende de operationelle programmer.

Den 28. september 2012 blev der afholdt en opstartsworkshop om socialfondsprogrammet og regionalfondsprogrammet. Den fælles strategi på tværs af ESI-fondene blev diskuteret i Danmarks Vækstråd den 8. november 2012 i lyset af præsentationen af Europa-Kommissionens positionspapir.

Erhvervsstyrelsen har orienteret om status for arbejdet med programmerne på møder med overvågningsudvalget for regionalfondsprogrammet og socialfondsprogrammet den 15. november 2012, 7. juni 2013 og 15. november 2013.

Der har som led i programmeringsprocessen været etableret en tværministeriel følgegruppe (embedsmænd) med deltagelse af Finansministeriet, Udenrigsministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Ministeriet for Børn, Ligestilling, Integration og Sociale Forhold, Klima-, Energi- og

Bygningsministeriet, Miljøministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Undervisningsministeriet, Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter og Nordisk Samarbejde, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Økonomi- og Indenrigsministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet. Den tværministerielle embedsmandsgruppe har afholdt fire møder og haft de operationelle programmer i skriftlig høring.

Erhvervsstyrelsen har afholdt bilaterale møder med relevante ministerier, organisationer og foreninger, ligesom styrelsen har holdt oplæg om regionalfondsprogrammet og socialfondsprogrammet for dels de daværende brede vækstforumsekretariater (med deltagelse af embedsmænd for regionerne, kommunerne, erhvervsorganisationer, viden- og uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedsparter), dels de daværende regionale vækstfora (politisk niveau). Der har løbende været afholdt møder om programmerne med de daværende regionale vækstforumsekretariater (28. januar 2013, 8. marts 2013, 29. april 2013, 21. juni 2013 samt 2. december 2013). Programudkast har været i offentlig høring i perioden 9. juli - 3. september 2013.

Inddragelsen af partnerskabet er sket via præsentation af forordningsmæssige rammer og programudkast, som partnerskabet har haft mulighed for at kommentere på og medvirke til kvalificeringen af, hvorefter nye udkast er blevet udarbejdet. Inddragelsen af partnerskabet har således været en iterativ proces, der har tilstræbt at fastlægge indholdet i de operationelle programmer under hensyntagen til de relevante interesser set i lyset af bl.a. de danske udfordringer og den øvrige nationale indsats. Sideløbende med udarbejdelsen af de operationelle programmer har en ekstern evaluator (Cowi) foretaget ex ante evaluering af programmerne. Ex ante-evalueringerne er foregået i en interaktiv og iterativ proces mellem evaluator og Erhvervsstyrelsen.

2) Involvering af partnere, jf. art. 5, i implementering, overvågning og evaluering af programmet

Det nationale partnerskab er sammen med Europa-Kommissionen en del af implementeringen, monitoreringen og evalueringen af indsatsen.

På regionalt niveau var de regionale vækstfora frem til 31. december 2018 omdrejningspunktet for erhvervsudviklingen. Fra 1. januar 2019[102] vil Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse på decentralt niveau være omdrejningspunktet for erhvervsudviklingen. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse består af repræsentanter fra kommunerne, erhvervslivet, regionerne, arbejdsmarkedets parter og viden- og uddannelsesinstitutioner.

Overvågningsudvalget for regionalfonds- og socialfondsprogrammet følger implementeringen af programmerne. Dette sker dels via halvårlige møder, og dels ved, at udvalgets medlemmer har mulighed for at foreslå evaluerings- og analysetiltag til sikring af programmernes succesfulde gennemførelse, ligesom udvalget kan kræve andre former for tilpasninger eller revision af programmerne. I forbindelse med drøftelse af udvalgte emner, fx evalueringer, udvælgelseskriterier eller kommunikation, vil udvalgets medlemmer blive inviteret til at deltage i undergrupper, som følger forvaltningsmyndighedens arbejde mere detaljeret.

I overvågningsudvalget deltager efter 2019 relevante ministerier, og regionale og kommunale parter, relevante interesseorganisationer, arbejdsmarkedets parter og Europa-Kommissionen. Interesseorganisationerne inkluderer fx Sammenslutningen af Danske Småøer, Institut for Menneskerettigheder og handicaporganisationer, mens arbejdsmarkedets parter er repræsenteret ved

---

[102] Under forudsætning af Folketingets vedtagelse af forslag til lov om erhvervsfremme og forslag til lov om ændring af lov om administration af Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond vil Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse fra 1. januar 2019 overtage de opgaver, som de regionale vækstfora hidtil har løst.

fagforeninger og erhvervsorganisationer. For perioden 2014-2020 vil også de ansvarlige myndigheder for det nationale kontaktpunkt og de danske prioritetsområder og for Østersø-strategien blive inviteret til at deltage.

7.2.2. Globaltilskud

Globaltilskud vil ikke blive anvendt under programmet.

7.2.3. Øremærkning for kapacitetsopbygning

En indsats for kapacitetsopbygning i den danske overgangsregion, Region Sjælland, vurderes ikke at være nødvendig, da Region Sjællands vækstudfordringer og de konkrete tiltag, som skal til for at løse dem, ikke adskiller sig væsentligt fra de øvrige regioners. Dette begrundes i partnerskabsaftalens afsnit 1.1.11.

8. Koordination mellem fondene, Landdistriktsfonden, Hav- og Fiskerifonden og andre unions- og nationale finansieringskilder, og med EIB

Der henvises til partnerskabsaftalen.

9. EX-ANTE KONDITIONALITETER

Der henvises til partnerskabsaftalen.

10. REDUKTION AF STØTTEMODTAGERS ADMINISTRATIVE BYRDER

Der henvises til partnerskabsaftalen.

11. HORISONTALE PRINCIPPER

11.1. Bæredygtig udvikling

Grundlæggende er det hensigten under Socialfonden at bidrage positivt til bæredygtig udvikling, jf. artikel 8 i den generelle forordning. Socialfonden kan således ikke anvendes til at implementere allerede gældende krav til reduktion af miljøpåvirkninger, herunder fx implementering af lovbundne krav til enkelvirksomheders miljøindsats eller oprydning efter tidligere forurening.

En screening af behovet for miljøvurdering af programmet har vist, at de foreslåede indsatser ikke vurderes at medføre fysiske effekter på miljøet gennem anlægsaktiviteter og lignende. Der er ikke mulighed for at yde tilskud til anlægsinvesteringer under programmet.

Hensynet til dette horisontale princip vurderes derfor ikke at være relevant for programmet.

Skulle det mod forventning vise sig at tiltag, der er finansieret under Socialfonden, har en negativ indvirkning på miljøet, vil ansvaret for oprydning eller lignende alene være støttemodtagers.

11.2. Lige muligheder og ikke-diskrimination

Ikke-diskrimination og tilgængelighed for personer med handicap er et generelt princip i det danske samfund, og der findes danske retsregler om forskelsbehandling og tilgængelighed, som

projekterne skal overholde.[103] Offentlige myndigheder skal derudover overholde FN's Handicap-konvention, der fx omtaler universelt design og tilgængelighed til ikke alene bygninger, men til produkter og tjenesteydelser i bred forstand.

Der er under socialfondsprogrammet mulighed for, hvis det skulle vise sig relevant, at der kan laves særligt målrettede indsatser på visse områder. Indsatserne vil kunne gennemføres under alle prioritetsakser. Forvaltningsmyndigheden vil sikre, at konkrete projekter gennemføres under prioritetsakse 1 og 4. Derudover er mulighederne særligt eksemplificeret under f.eks. *Vejledning og støtte til iværksættere* og *Vækstrettet kompetenceudvikling i virksomhederne* (prioritetsakse 1) og under *Ungdomsuddannelse for unge med særlige udfordringer* (prioritetsakse 3). Især under prioritetsakse 3, social inklusion, lægges der i aktivitetsbeskrivelsen op til særlige indsatser for at forbedre beskæftigelses-, eller uddannelsessituationen blandt fx kvinder, handicappede eller mænd med anden etnisk baggrund end dansk, jf. også afgrænsningen af målgruppen under denne prioritetsakse.

Den målretning af indsatsen, som særligt skal tilgodese de horisontale principper, vil ske inden for rammerne af hver prioritetsakse og vil bero på en konkret vurdering af behovene foretaget af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

I implementeringen af programmet vil det ved udvælgelsen af projekter skulle sikres, at principperne om ikke-diskrimination og lige muligheder, herunder tilgængelighed, overholdes. Vurderes flere ansøgninger som værende i øvrigt af samme kvalitet, skal der således gives prioritet til ansøgninger, der bedst tilgodeser hensynene til lige muligheder og ikke-diskrimination. Derudover vil kravene i Europa-Kommissionens evalueringsguide og socialfondsforordningen om registrering af diverse deltagerkarakteristika blive opfyldt, og det vurderes ikke nødvendigt at indføre yderligere overvågnings- og evalueringstiltag.

Ingen ansøger vil på grundlag af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicaps, alder eller seksuel orientering blive forhindret i at ansøge om og opnå støtte under Socialfonden. Disse personlige forhold - bortset fra alder, hvis ansøgningen kommer fra en person under 18 år – vil ikke indgå i vurderingen af en ansøgning. Alene forhold, der har betydning for gennemførelsen af projektet eller overholdelse af ansøgningsbetingelserne, vil kunne indgå i vurderingen.

Tilgængelighed
Den danske lovgivning, der udmønter programmerne under ESI-fondene, vil fastsætte betingelserne for at modtage støtte. Ansøgninger til ESI-fondene kan sendes til de relevante myndigheder, der er indgang til fondene, jf. kapitel 2 i partnerskabsaftalen. Erhvervsstyrelsens hjemmeside overholder de gældende danske regler om tilgængelighed for handicappede, jf. FN's handicapkonventions artikel 9.

11.3. Ligestilling mellem mænd og kvinder

I henhold til dansk lov er der forbud mod forskelsbehandling på grund af køn for enhver arbejdsgiver, myndighed og organisation inden for offentlig forvaltning og almen virksomhed.[104]

[103] Lov om etnisk ligebehandling, lov om forbud mod forskelsbehandling på arbejdsmarkedet, lov om ligestilling af kvinder og mænd, lov om lige løn til mænd og kvinder m.fl.
[104] Lov om ligestilling af kvinder og mænd

Bestemmelserne i dansk lovgivning vurderes derfor at være tilstrækkelige til at sikre ligebehandling mellem mænd og kvinder, og indsatsen under programmet er som udgangspunkt tilrettelagt uden at have kønspolitiske formål. Af disse årsager vurderes det ikke relevant at opstille yderligere bestemmelser herom i programmet eller særlige monitorerings- eller evalueringstiltag, som går videre end kravene i Europa-Kommissionens evalueringsguide og socialfondsforordningens bilag om fælles indikatorer. Hensynet til ligestilling mellem mænd og kvinder vil i øvrigt blive iagttaget ved udvælgelsen af projekter, jf. afsnit 11.2 ovenfor.

Den overordnede koordinering og overvågning af programmerne foretages af overvågningsudvalget for regionalfonds- og socialfondsprogrammet, jf. afsnit 7.2.1. Ved nedsættelsen af udvalget vil der blive indført procedurer, der bl.a. sikrer ligelig fordeling af mænd og kvinder.

Ved etableringen af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil hensynet til en ligelig fordeling mellem mænd og kvinder tilsvarende skulle iagttages.

12. SEPARATE ELEMENTER - PRÆSENTERET SOM BILAG I PRINTET DOKUMENT

12.1. En liste med store projekter, for hvilke implementering er planlagt i løbet af programmeringsperioden

Store projekter forudses ikke gennemført under programmet.

12.2. Det operationelle programs resultatramme

Tabel 28: Det operationelle programs resultatramme, opdelt efter fond og regionskategori (genereres i SFC)

12.3. Relevante partnere involveret i forberedelsen af det operationelle program

Listen nedenfor indeholder partnere, som har været involveret i programmeringsprocessen via møder, uformelle skriftlige høringer, invitationer til og deltagelse i workshop.

Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV)
Akademikernes Centralorganisation (AC)
A-kasse for højtuddannet i erhvervslivet
A-kassen for selvstændige (ASE)
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
Arbejdsmarkedsstyrelsen
BAT-Kartellet
Beskæftigelsesministeriet
BL, Danmarks Almene Boliger
Bornholms Regionskommune
CO-industri
DANAK, Den Danske Akkrediterings- og Metrologifond
DANIAmet Secretariat
Danmarks Eksportråd
Danmarks Idrætsforbund
Danmarks Rederiforening
Danmarks Statistik
Danmarks Vækstråd
Dansk Arbejdsgiverforening (DA)
Dansk Byggeri
Dansk Erhverv
Dansk Erhvervsfremme (DEF)
Dansk Industri
Dansk Iværksætter Forening
Dansk Metal
Dansk Opfinderforening
Dansk Turismefremme
Danske Advokater
Danske Arkitektvirksomheder
Danske Handicaporganisationer
Danske Havne
Danske Regioner
Danske Restauranter og Caféer
Danske Revisorer
Danske Universiteter
Datatilsynet
Det Centrale Handicapråd
Domstolsstyrelsen
DS Håndværk & Industri
Erhvervsankenævnet
Erhvervs- og Vækstministeriet
Europa-Kommissionen, DG Beskæftigelse

Europa-Kommissionen, DG Regionalpolitik
Fagligt Internationalt Center (FIC)
Finansministeriet
Finansrådet
Finanstilsynet
Forbrugerrådet
Foreningen Af Erhvervsservice Leverandører
Foreningen af Rådgivende Ingeniører, F.R.I.
Foreningen Nydansker
Forsikring og Pension
Forsknings- og Innovationsstyrelsen
Forsvarsministeriet
Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF)
HK
HORESTA
Håndværksrådet
Ingeniørforeningen i Danmark
Installatørernes organisation
IT-Branchen
Justitsministeriet
Kommunernes Landsforening
Klima-, Energi- og Bygningsministeriet
Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Kultur- og kirkeministeriet
Landbrug og Fødevarer
Landdistrikternes Fællesråd
Landsforeningen af Landsbysamfund
Landsorganisationen i Danmark
Ledernes Hovedorganisation
LHM A/S
LO
Miljøministeriet
Ministeriet for børn, ligestilling, integration og sociale forhold
Ministeriet for By, Bolig, Landdistrikter og Nordisk samarbejde
Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Ministeriet for Klima, Energi og Bygninger
Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse
NaturErhvervstyrelsen
Naturstyrelsen
Patent- og Varemærkestyrelsen
Realkreditforeningen
Realkreditrådet
Region Hovedstaden
Region Midtjylland
Region Nordjylland
Region Sjælland
Region Syddanmark
Rigsrevisionen
Røde Kors
Rådet for Socialt Udsatte
Sammenslutningen af Danmarks Godkendte Serviceinstitutter (GTS)
Sammenslutningen af Danske Småøer
Sekretariatet for Nordsø-programmet
Sikkerhedsstyrelsen
Skatteministeriet
Statens Byggeforskningsinstitut
Statsministeriet
Søfartsstyrelsen
Tekniq, Installatørernes organisation
Transportministeriet

Uddannelses- og forskningsministeriet
Udenrigsministeriet
Undervisningsministeriet
VisitDenmark
VækstFonden
Vækstforum, Bornholms Regionskommune
Vækstforum, Region Hovedstaden
Vækstforum, Region Midtjylland
Vækstforum, Region Nordjylland
Vækstforum, Region Sjælland
Vækstforum, Region Syddanmark
Økonomi- og Indenrigsministeriet
Öresundskomiteen
3F, Fagligt Fælles Forbund

Bilag (uploaded i SFC 2014 som separat fil):

1. Udkast til ex-ante evaluering, med sammenfatning
2. Figurer i programmet
3. ESF-programmet i word-udgave inkl. figurer
4. Anvendelse af statsstøtteregler under programmet